

ఆంధ్రసాహిత్యము

అక్షరలు - కొత్తది

28-10-'59
25 న.పై.

“ చ ల దా సి ”

(విష్ణువు శివశయనకుగా ఉండినప్పుడు చూపించిన జ్వలన సంప్రదాయ శాస్త్ర భాగము)

—చిత్రం: బి. రామకృష్ణదాస్.

ఆమె సౌందర్యవతి....

ఆమె పౌండ్స్‌ను ఉపయోగిస్తుంది

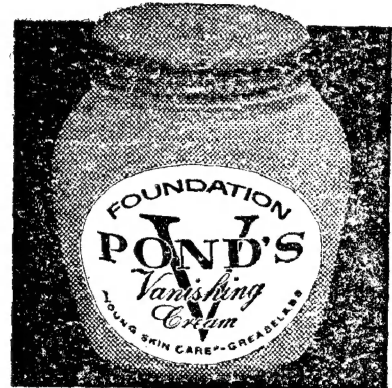

మీ ముఖమును మృదువుగా మరియు మనోహరముగా ఉంచుకొనుటకు

పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్‌ను వాడండి

తేలికైన మరియు మంచువలెనున్న పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్ చర్మమునకు లక్షణనిచ్చి దానిని చక్కగా మరియు మనోహరముగా ఉంచుతుంది. అది జిగురుగా ఉండదు మరియు రాసుకొన్న మరుక్షణము లోనే కనపడకుండాపోతుంది. పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్‌ను పొడరు అద్దకొనే ముందు వాడితే పొడరును గంటలతరబడి అంటుకొని ఉండేలా ఉంచుతుంది.

చర్మమును శుభ్రపరచే క్రీమ్ ప్రతి రాత్రి మీ ముఖమునకు పౌండ్స్ కోర్డ్ క్రీమ్‌ను రుద్ది రాసుకోండి. అది చర్మమును శుభ్రపరుస్తుంది మరియు మీ లావణ్యమును కాపాడుతుంది.

రీసెట్రో-పౌండ్స్ ఇన్ కార్పొరేషన్ (నరిమితమైన బాధ్యతతో యు.ఎస్.ఎ.లో స్థాపించబడినది)

ఆంధ్రసాహిత్య వారపత్రిక

విషయాను క్రమణిక

★
Founder
K. Nageswara Rao

స్థాపితము
1908

★
సంపాదకుడు:
వలెంక శంభుప్రసాద్

★
రంపుటము 55
సంచిక 7

28-10-59
బుధవారం

రిఆక్వయ్యుజబహుళవీకాదశి

★
డిప్రతి వెల 25 న. పై.
వత్సర చందా 13-0-0

★
ప్రకృతిక కార్యాలయము
7, తంబుచెట్టిపేథి
మదరాసు-1.

ముఖ చిత్రం:	పంచన	
లలితా మువీస్ వారి 'వాగ్దాహిని'లో	అన్వేషణ	— 25
నిరూపరాయ్	పోషక పదార్థ	— 38
	రాశిఫలము	— 32
రాజధాని కబుర్లు	బాలసాహితీ	— 38
న్యూఢిల్లీ లేఖ	బాలసంఘం	— 40
పుష్పించిన స్నేహాలక	వనితాలోకం	— 41
నేటి చిత్రకౌటలస్థితి	అర్థియా - కోడల్లా	— 47
తెలుగు వెలుగులు	చందరంగం	— 48
సాక్షి	సినిమా	— 55
	గళ్ల మడికట్టు, పుస్తక సమీక్ష	— 56

ఉత్తరాలు

బహుమతి వ్యాసాలు
మీరు దసరా సందర్భ
ములో ప్రత్యేక ముగా
ప్రచురించిన వ్యాసములు
చాలా బాగా పున్నవి. వని
తలకు బాగా ప్రోత్సాహ
మిచ్చి వారిచే మంచివ్యాస
ములు వ్రాయించినందుకు
మీకు శాధన్యవాదములు.
పిల్లల పోటీ కూడా చాలా
చక్కగా నిర్వహించి
నందుకు సంతోషము. తిరు
చుగా యిలానే పోటీ నిర్వహిస్తే ప్రతి స్త్రీ కూడా
యిలానే రచన సాగిస్తుం
దని నా నమ్మకం.

డి. శ్రాద్ధ కళావతి,
తాడిపత్రి.

గ్రామసీమలలో
ప్రేమ వివాహాలు

ప్రేమవివాహాలు వ్యాసా
లకు చదివాను. రచయిత్రు
లిరువురు కూడా ఈ నాటి
సామాజిక పు కట్టుబాట్లను,
అందరికీ ద్వైతములను పూన
గుచ్చినట్లు విశదీకరించారు.
వారికి శాధన్యవాదాలు.

కేవలము కారే జలలో
ఉడినేవారు, పెద్ద పెద్ద పట్ట
ణాలలో పున్న వారిలో ప్రేమ
వివాహాల సమస్యలనే
చర్చించాడు కాని, గ్రామా
లు, చిన్న చిన్న బస్తీల
లోని వారిని గూర్చి యెవ్వరు
ప్రస్తావించలేదు.

వే. చిన్నపరెడ్డి,
చంద్రగిరి.

ప్రథమ బహుమతి పొం
దిన వ్యాసం "ప్రేమ వివా
హాలు" చాల బాగుంది.
నిజంగా ఇది ప్రథమబహు
మతికి తగినదే. ఈ వ్యాస
ములో చివరి వాక్యాలను
అర్థం చేసుకున్న వారికి,
'ప్రేమ వివాహాలు' లో
నివారితమైన పవిత్రభావము
తప్పక గోచరిస్తుందని నా
నమ్మకము.

'పంకజ్' హైదరాబాద్.
సుబ్బలక్ష్మిగారి వ్యాసం
'ప్రేమ వివాహాలు' లో
భావ, భావాలు, భాగ
స్నాయి...యింకేం చెప్ప
గొను ధన్యవాదాలతోన్నతే!
— య. స. ప్రసన్నరావు,
అనకాపల్లి.

'ప్రేమవివాహాలు' అనే
శీర్షికలో శ్రీ జి. పద్మావతి
(పొంతాయి) గారు వాసిన
వ్యాసం చాల బాగుంది.
విషయాన్ని అన్ని దిక్కుల
నుండి పరిశీలన చేయాలని
ప్రయత్నించేవారు. వారు
చెప్పినట్లు ప్రేమ వివాహం
చేసుకొందలచిన స్త్రీ పురు
షులు సాగ్యమైనంత వరకు
తమ, తమ, పెద్దల అనుమతి
పొంది వారిని ఎలాగైనా
ఒప్పించే వివాహం చేసు
కొనటం ఉత్తమం.

సారంగధంలో పెద్దలు
అంగీకరించక పోవచ్చు.
అయినా వారికి తగినవ్యతిరే
కాన్ని నుంచి చెడ్డలు వారికి
నచ్చుచెప్పి వారి అనుమతి
పొందటం అవసరంగా
కన్పిస్తుంది. అది వారి వారి
ప్రయత్నాలనుబట్టి సమానం
గుర్తులనుబట్టి ఆధారపడి
వుంటుంది.

— కటారు అనంతలక్ష్మి
సత్యవతి ప్రసాద్.
ఖమ్మం మెట్.
★

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నెహ్రూ పర్యటన

పండిట్ నెహ్రూ అనబడే పెనుతుఫాన్ - ఈ తుఫాన్ లో కొట్టుకుపోయి

జనం - ఆర్, టి. సి వాగానం - కళానికేతన్ వారి గోష్ఠి

ఏడువదుల సంవత్సరాల వయస్సు నిండే ప్రధాని పండిట్ జవహర్ లాల్ నెహ్రూ ఎగిరి గంతులేస్తూ తిరగడం చూసినప్పుడల్లా, ఈయనకు పదేళ్ళయినా వయస్సు నిండిందా అనిపిస్తుంటుంది. ఒక్కొక్కప్పుడు ఆయన ఉపన్యాసాలు చదువుతూంటే, వింటూంటే - 'ఈయన ఓ, రెండు శతాబ్దాల వెనుక జన్మించాడేమో, ఇంకా రానున్న ఒకటి రెండు శతాబ్దాల ఆలోచన లన్నీ ఆలోచించేవాడేమో' అనిపిస్తుంది.

అసలే రంగాలలో నేడు పండిట్ జవహర్ లాల్ నెహ్రూ నీ-పడుతోంది. ఆ విషయం నిలబడి మునుపటివంటే వాడు గమనించలేదు. కాని

బయట నిలబడేవారికి అది ఒక్కొక్కప్పుడు ప్రశ్నార్థకంలా కనపడు తుంది: అంతకంటే తిగుడుగా ఆశ్చర్యార్థకంలా కనపడుతుంది.

తుఫాన్ లా వచ్చాడు ఈ వారిం పండిట్. శనివారం ఉదయం వరంగల్ లో దిగి ఇంజనీరింగ్ కళాశాలకు ప్రారంభోత్సవంచేశాడు. గాలిలో ఎగిరి, రాజధానిలో దగాడు. గవర్నరు ఇచ్చిన అల్పాహారవిందు ఆరగించాడు. నిజాం కళాశాల ఆ సరణలో ప్రసంగించాడు. ఒక బహిరంగ సమావేశంలో ముగ్గురు ఉదయం ఇక్కడికి ముప్పైమైళ్ళ దూరంలో ఉన్న మదీనగర్ లో పంచాయితీ సమితికి, అధికారుల ఆనధికారుల సమ్మేళనానికి ప్రారంభోత్సవం జరిపాడు. ఏ రాష్ట్రమైనా ప్రయత్నించి స్కంధంలేకుండా నే స్వీకృత పక్షం అతుకుల, గతుకుల బాటపై ప్రయాణం చేసి, వనపర్తిలో కృష్ణదేవరాయా పాలిటెక్నిక్ ను ప్రారంభించాడు.

మరునాడు వాగారునపాగర్, విజయవాడ. తర్వాత చిరాల, నెల్లూరు, తిరుపతి, మద్రాసు. పండిట్ నెహ్రూ పేరజిగే పెనుతుఫాన్ ధిల్లి ఆకాశం దిశ పయనించింది.

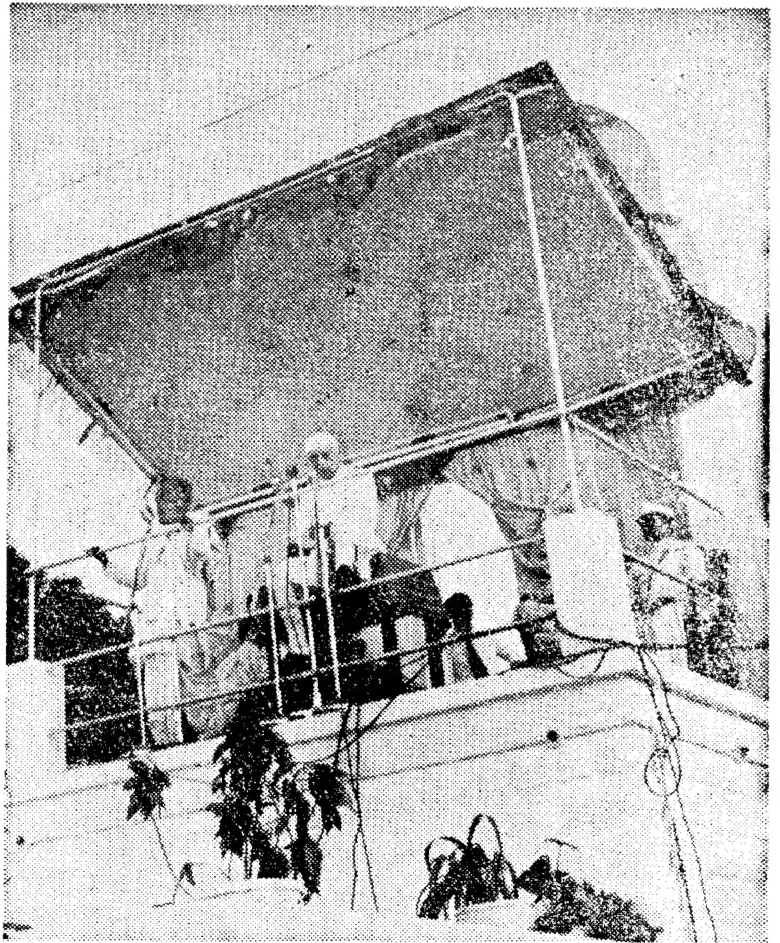
దిన పత్రికల్లో పక్ష వార్తలను ఉరింకించడం పాఠకులు తీవ్రం చే విషయం కొడిని తెలుసు నాకు! తెలుసు నాకు మీ సుషకు. కాని విధి లీయని కూడా తెలుసుగదా నాకు! కనుక - తీమించమని బ్రతిమాలుకుంటూ, మదీనగర్ లోను, వనపర్తిలోను జరిగిన సంఘటనలు ఒకటో ఆగో పేర్కొంటాను.

మొదట 'అర సంఘటన.' మదీనగర్ లో పండిట్ ని ముఖ్యంగా చూద్దానికి, కొంతవరకు

ఆయన ఉపన్యాసం వినడానికి, పది వేలమందిదాకా జనం వచ్చాడు. ఇంకా ముఠ, ముతక, చిన్న, పెద్ద, ఆడ, అంతా ఉన్నాడు. ఆత్యున్నతమైన ఎక్కి ఉపన్యాసించాడు ప్రధాని. ఉపన్యాసం ముగించి, వందల సంజయతూండగా, వెనుకవున్న పోస్టల్ లిస్టున్నాడు. ఈలోగా ఒక ముగుడలే

మధ్యలో నిలబడి, చేదంశం పెట్టి, ఎలుగే తిచెప్పరుంది. రాడ్ స్పీలిడ్ లో ఆ మెకగమ్యస్తానం చేర

రాజధాని కబుర్లు ప్రవీణ్

అక్టోబరు 12 నాయం కాలం విజయవాడలో ఒక ప్రహేళిక మైన బహిరంగ సభలో శ్రీ నెహ్రూ ప్రసంగిస్తున్న చిత్రం, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవ రెడ్డి ప్రసంగాన్ని తెలుగులోకి అనువదిస్తు

★ రాజధాని కమిషన్ ★

ప్రమాదలేదు కాని పరిశోధనకాఖ్యమంతి మూన్ కబీర్ చూశారు. పండిట్ ని ముందుకు తెచ్చారు. చూపించారు. ని కట్టు జవాబుని శోధించాయి. శోధన చూపుతున్నాయి చూపించింది. గా ఆమె సాహసం ఇగిరిపోయింది. పోలిసి నమస్కరించింది కాని కంఠం పలకరించలేదు. అరమాడ్చు కన్నుతో నువ్వం చూసి, ప్రధాని మిగిలిన పెద్దల

మధ్య కలిసిపోయారు. ఇది 'అగ్రసంఘటన'. ఆక్షణంలో ఆమె కంఠం పెలిరిలే పూర్తిసంఘటనకొకటి అన్ని లక్షణాలు కలిగిన ఒక 'అగ్రసంఘటన' (గుప్తమాసాన్ని తీమించండి) హదీ నగరంలో పండిట్ నెహ్రూ ఉపన్యాసం చేక్కగా ఉంది. వనపర్తిలో ఆయన ఇచ్చిన ఉపన్యాసం అక్షుల బొంతగా ఉంది. అలనట ఆయన ఉపన్యాసంలో

జూలై 18 వ తేదీని ప్రధాన మంత్రి శ్రీ నెహ్రూ తిరుపతి వేంకటేశ్వరస్వామి ఆలయం చేరుకొన్నారు. అక్కడ ఆర్చనానంతరం శేషవస్త్రంతో బయటికి వస్తున్నారు. ప్రధానిగా దేవాలయంలోకి రావడం ఆయన కిది అపూర్వం.

ప్రతివాక్యంలోను కనిపించింది. ముందు పెండ్లిలో సుమికుడిన లక్షమంది జనంపై జాలిపడి ఆయన, కార్యక్రమంలో ఉన్న విశ్రాంతిని వదులుకొని, అరగంటమంగు ప్రారంభించారు ఉపన్యాసాన్ని. ఉపన్యాసం ముగియగానే, వెనక కొంగ్రను కార్యక్రమం చేతులు పడి పోయేటట్లు దండెలు మోసుకొస్తూంటే, పరుగెత్తుకొచ్చారు నెహ్రూజీ. కావాలదాదు పోలీసు దారు అనకోకుండా దారిచ్యుతారు.

నెహ్రూ ఎదుగు మెట్ట నెలకొడితుంద హాసాల దారాలతో సుచ్చివే పుష్పహారాల తుండాలను సుమికుడిన కార్మిక కర్షక స్త్రీ సమాహముపై విసరడం ప్రారంభించారు. పూలువిసరడం ఆటగా చేసుకుని, ఆడవారి యార్యరాయన. పూలవర్షంలో మునిగి పుణి కలు కవచంకోసం స్త్రీలు ఒకరి నొంగు త్రోసుకోవం మొదలెట్టారు. లక్ష మృదయాలు వికసించాయి. పుష్పాలు నవ్వుతూ పుష్పలగుగ్గ కలిసిపోయాయి. విగునిముహూరి పకాపకా నవ్వుతూ ఆడుకున్నారాయన. ఈలాగా పోలీసువాళ్లు తేగుకొని, మమ్మల్ని దూరంగా తోలేకాదు; 'త్రోలేకారు.' మా మధ్యనుంచి నడుస్తూ, పరుగెడుతూ, మెట్టెక్కి నెళ్ళిపోయారు. నెహ్రూ మళ్ళీ దూరంగా వెళ్ళిపోయారు.

అప్పుడనిపించింది. ఏడుపగుల వయస్సు నిండుత్రోంపనిత్తాకం అనే ఈయనకి సదర్శు యినా వయస్సు నిండేందా? అని.

* * *

ఆర్. టి. సి. అధికారుల హామీ
రవాణాసంస్థ బస్సులు ప్రయాణికులను సాధ్యమైనంత చౌకలో, సాధ్యమైనంత త్వరగా గమ్యస్థానాలకు చేరవేసినంత కాలం, సంస్థ ఎలా నడుస్తూందో సాధారణ పోలీసులు అవసరం ఉండదని రెండు మూడు వారాలక్రితం మనవి చేయడం జరిగింది 'కబుర్ల'లో. అందుకు సర్వ విధాలా యత్నిస్తున్నామని యత్నిస్తూనే ఉంటామని అంటున్నారు అధికారులు ఇప్పుడు.

రవాణాసంస్థ అధికారి ఒకరు సచ్చిత వారపత్రిక సంపాదకుని షేరత్కాబుకు గెండ్లో వాగంలో ఒక లేఖ వ్రాశారు. 'ప్రతిక'లో పడిన విమర్శలు గమనించబడడం లేదన్నది పొరిపాటనీ, 'ప్రతిక'లోనే కాక, ప్రతికలలో పడి విమర్శలన్నీ పరిశీలించబడుతూనే ఉంటాయని ఈ అధికారి ఈ లేఖలో పేర్కొన్నారు. 7-బి, 7-సి కూట్లలో

ఆంధ్ర సచిత్రవారపత్రిక దీపావళి సంచిక

84 పేజీలు

(4-11-59)

వెల 25 న. పై.

ప్రత్యేక కథలు

హోటీలో గెలుపొందిన రెండు ఉత్తమ కథలు

★

భయానకమైన సన్నివేశాలతో తహతహ పుట్టించే

“లంకె బిందెలు” (బాపుబొమ్మల సీరియల్)

★

దీపావళి - తోటాలదాయి [ప్రత్యేక వ్యాసం]

ఇంకా ఎన్నో చక్కని కథలు, ప్రత్యేక వ్యాసాలు, గేయాలు, పండుగ చిత్రాలు, ఫొటోలు, ఇతరశీర్షికలు

★

★

★

ముందుగానే మా ఏజెంట్లవద్ద మీ కాపీ రిజర్వు చేసుకోండి

బస్సుల చుట్టూ ఏర్పడానికి మూలకొరగం గా కాబోగోడా చొరస్తా. మల్లన్ బహారీ చారస్తా ముగ్గుల గల బాట కట్ట బడేవాడవమే కాదు. అది కాగజ్జమేనే ఎంత బాగుంటుంది? ఇప్పుడు బాలు బాసులకింకా కనక బస్సులు - కొనివిడి నడుస్తే - నడుస్తే; - ఇంకా ఎంత బాగుంటుంది?

“ప్రభువు మొదటి పుస్తకం. నిరంతరమైన కాలానికి బస్సులను వడిపించడానికి అనేక కారణాలవల అనేక అనారోగ్యాలకు కారణం అయ్యాయి. ముఖ్యంగా హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు గంటి పాగాలో” - అంటే విమోచనం? - “బస్సులను ప్రయోగంగా నడపడం అంటే ఎన్నో సమస్యలు ఏర్పడ్డాయి. అందుకే బస్సులను అంటూనే వేరుపెట్టారు. ఎవరి రోడ్లకైనా సమస్యలు కలుగలే, పంపలు కనిపిస్తే అధికారులు కనిపిస్తే వాళ్ళకి ఏమీ వాలు కనిపిస్తే? వైవాధీనం బస్ సర్వీస్ అన్నది కలెక్షన్ పెట్టే కురిగిపోగాని పిచ్చి కలెక్షన్ పెట్టే కురిగిపోగాని పెట్టే కురిగిపోగాని అన్ని ఏకపక్షమే విమోచించబడింది.

వేగం కట్ట విడుదల అయినందు ప్రకటించాలి అర్. టి. సి. అధికారి ఒకడు భవ దీయణి కలిసి నగరంలో బస్సుల నిర్వహణ లో లోపాలను సరిదిద్దమని హామీ ఇచ్చారు.

రవాణా సంస్థ విషయంలో గాని, మరెవరికీ ప్రజాహిత్యంపై కార్యకమం విడుదలలో గాని, కేవలం విమోచించమే ఆంధ్రప్రదేశ్ నిర్వహణల ధ్యేయం కాదు. పూర్వ మెన్నడూ కాదు; మిగతావూ కాబోదు. - ముగ్గుల పరిష్కారమే ధ్యేయం ఈ క్రింది విషయాలలో ‘అధికారి’ నర్తకి కొన విడుదల అర్. టి. సి. అధికారి సెల విచ్చాడు. అనంతరంగా.

(1) బస్సులు వియ సమయాల్లో నడవాలి, నడుస్తాయో బస్సు సౌకర్యాలవద్ద బోగలు నెక్స్ట్ బస్ తయారై చార్మినార్, ఆస్టోండ్, కొత్త, రోడ్లకొత్త, సికిందరాబాద్ స్టేషన్ వంటి స్టాల్లో - అంటే బస్సులు బయట నడకవచ్చు - పూర్తి వివరాలు తెలిపి బోర్డు వేలాడే విధమైనవి. ప్రధాన ప్రాంతాల్లో అర్బీస్, నాంపల్లి, నెక్స్ట్ టెంట్, చిక్కడిపల్లి మొదలైన స్టాల్లో - ఎప్పటినుంచి ఎప్పటికీ - ఎంత తరచుగా బస్సులు నడుస్తాయో బోర్డు అంటాయి ఈ బోర్డు ఉపయోగాన్ని అర్థం చేసుకోని. బస్సులు ఆలస్యంగా నడుస్తే నిరసన తెల్పుకోసం బాధ్యత మనది - రాజధాని పౌరులది. నిరసన తెలుపకపోయినా, చట్ట తీసుకోవలసిన బాధ్యత, సహజంగానే,

అధికారి అది. (2) బస్సులు ఎక్కడనుంచి పోతాయో తెలిపే ప్రకటనలు, ఇక బస్ నెక్స్ట్ బాగంలో కూడా ఉంటాయి మోటా వాహనాలను అడ్డుకుంటే చెసిన నిబంధన ప్రకారం ఇటువంటి ప్రకటనలు కే బాగంలో కూడా ఉండాలి. రాష్ట్రం పై కేటుబస్సులన్నీ అమలు జోషివా, యంగా కాపనల్లం ఘనం ఇంతవరకు చే అర్ టి సి యేసని వేరే చెప్పక్కర్లేను. (3) బస్సులో ఉచితంగా ప్రయాణం వారి సంఖ్య పరిమితం అయితే, అధిక సంఖ్య పరిమితం చేయబడుతుంది. కుభం ముందు ఎక్కువ నానాలు లభిస్తా బస్సులో ఉచితంగా ప్రయాణం చేస్తూ, కాలమినా కాలేసుకు స్త్రీలు. పులు, కృష్ణులు నిలబడ్డా లేక విడుదల సంఖ్య పరిమితం చేయబడుతుంది. కుభం (4) బస్సు చుట్టూ కింద బస్సులు యంగా వెగినేరికార్లు ఇకమన మోగు చేయబడతాయి. ఇకమన అంటానంటుంది ప్రశ్నించకండి. 46

(60 వ పేజీ చూడండి)

ధికారులరామలీల: అమాయిక ప్రజలగోల!

పురోగమనంలో 'ఫుల్ స్టాప్': శుచితేని సచివాలయం!

మొన్న పదవతేదీని హైదరాబాద్ లో ఒక బహిరంగసభలో 'ట్రాడు థూ' ప్రధానమంత్రి శ్రీ నెహ్రూ 'కేవలం సరిహద్దులయిదాలమీద ఛైనాతో భారత్ యుద్ధానికి దిగడం తప్ప' అని చూపించారు. ఛైనాకు మనవైఖరి 'ఇది' — అని బాగా తెలుసు. పోతే మన సరిహద్దులు చెరిపడానికి ఛైనా సాహసించేదే కాదు.

రామలీల

పదవారం నిర్వాహకార్థి క్రమం. నేతలనర్హతలలో మునిగి పంపిణీ కలిపారం పట్టణంలో. ఆయన కనేకల 'నవభారతం!' కునకున్న విశ్లేషణ ఆశయం. రాష్ట్రం దానిని నాశనం చేయాలని కోరింది ఉన్నాడు. అక్కడకు తొమ్మిది వలకానోక భవన శిలకనాపన ఆయన దిక్కలు నిర్వహించాడు. పదవతేదీన రాష్ట్రం గుర్తున ఉత్పాదన ఆయన చూడు. గడచిన ఆదివారం పెరేడీ నంబూరు. రామలీల వైదానంలోను, రామలీల ఉత్పాదనలో ఆయన 'వాగు' ఇక్కడ ఆయన రామపాత్ర తయారీ ఒక బ్రాహ్మణులను నుగులు చూడ దిద్దాడు. 12 వ ని గాంధీ మేదానంగా తయారీ ఉత్పాదన రాష్ట్రం నాగ్ రామలీల ఉత్పాదన

చివరంగా ప్రభుత్వం మిద్య ఉధి కాంక్ష ఉన్న పెద్దలమిదకుడా అనేక విమర్శలు వివరిస్తున్నాయికూడా. ఢిల్లీ రామలీల మహాత్మ్యవాలను, పదిలమీలనుండి వైగా తిలకించారట (ప్రజలు! అయితే ఈ 'అమాయిక ప్రజలు' తమ రాష్ట్ర పరిపాలనా ఉత్పాదనలో చూసి తిగ సాగువులయ్యగం వచ్చింది తలచాస్తాం).

కాగా, సాగువులకు పాదాభివందనాలు చేస్తున్న మృత్యులను చూసివా ఇటుకంటి భావాలే ప్రజలలో కలరేపతాయి. ఒక పుత్రుడు ఈ అమాయిక ప్రజలను నవభారత పోరులు గా మార్చడానికి కొట్ల కొలదీన నం వ్యయం చేశాడని తెలుస్తున్నది. వారి అజ్ఞానం తొలగించి నవనాగరికత దిపం వెలిగి పడానికి కృషి

జగరుతున్నది. ఇటీవల సంస్కృతికి ఈ సాగువులవాణులు రక్షకులు అనేవాలి అనేక తేదీ భగవంతులకు లోనుగాక తప్పుకు. అది విచారించబడిన విషయం, ప్రజా దృష్టిలో ఆలోచిస్తే అసలుకే మోపం తప్పుకు.

సాధుధర్మం

ఇంతకు ఈ సాగువులూ, మోగులూ చేతులనంది ఏమిటి? ముక్తి సాధనకు భౌతిక బంధాలను పరిత్యజించి తివర్త్యులలో జీవితం గడపడం! ఇవి వైయ కిక సాధన. తన మోక్షంకోసం తను చేసేసాధన. తన ఆత్మను తాను రక్షించుకోవడం తప్ప భారత దేశాన్ని రక్షించడం గాని మహా తిరమనది గా రూపొందించడం గాని కాదు. అందుకే ఈ 'సాగుసమాజ్' దృక్పథం కన్న ప్రధాన మంత్రి దృక్పథం విశాలమైనది, విశేషమైనది కూడా. ఈ సాగువులంతా న్యూఢిల్లీలోని

కేవల గోడువై ఒక పెద్ద భవనం ఏర్పాటు చేసుకుంటున్నాడు. ఇది వారి కేంద్ర సచివాలయం! అమాయిక ప్రజలు సవనంతులు కొంగు ఈ భవనం ఏర్పాటు చేయడానికి సవనం చెచ్చిస్తున్నాడు.

అంత అమాయికులే కాదు, తెలివినల వారు ప్రజలకు ఉన్నాడు. ప్రతి సంవత్సరము, రామలీల ఉత్పాదనలకు రెండులక్షలు కిక్కు చేయడం వారికైనా ఆశ్చర్యంగా గోడ వచ్చు.

ఈ సాగువులు గానీ, రామలీల నిర్వాహకులు గానీ ఢిల్లీ యూనివర్సిటీలో మాయే యితర సంస్థలకు విరాళాలు సేరే సే సాంఘిక సేవ చేసేవాడు అవుతాడు. ప్రజలనుంచి పన్నులు వసూలు చేసేన బాపతు కొట్లకొలది భవనం సావల్ సగ్గిసబోగ్ కలపాలకు పెట్టబడాలి మరింత బాధాకరం!

(వి) కేంద్రీకరణం

ప్రజాస్వామ్యపరిపాలనా వికేంద్రీకరణకు ప్రధానమంత్రి శ్రీ నెహ్రూ గజ స్థాన, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అంశురార్పణ చేశాడు. ఇది సందర్భంలో అధికారి కేంద్రీ

కరణల ప్రజలకు ప్రభుత్వ వికేంద్రీకరణ సమస్య లెత్తిస్తూ మాతున్నవని పరిశ్రమలనం తి శ్రీ సునాభాయ్ ఎమ్. పా ప్రకటించాడు.

అయితే శ్రీ సు యంత్రులకు వికేంద్రీకరణకు పూనుకోవ్వార చేదో ప్రశ్న! మహాత్మా గాంధీ భాదీపరిశ్రమ గ్రామాలలో వర్గాల కలలుక వచ్చాడు. శ్రీ సునాభాయ్ పా మంత్రిత్వం క్రింద అభిలభించి భాదీ గ్రామోద్యోగబోధు పనిచేస్తున్నది. చేతిపనుల పరిశ్రమలకుడా గ్రామీణులకే చెందాలని గాంధీజీ ఆశించాడు. కాగా శ్రీ సు చేతిలో చేతిపనుల పరిశ్రమల బోధు కూడా ఉంది. ఈ బోధుకు శ్రీమతి కమలా దేవి చట్టోపాధ్యాయ అధ్యక్షులు. పరిశ్రమలన్ని రాష్ట్రంకు కలయించబడనాయి. శ్రీ సు చేతిలో పునరిశ్రమల కాగ్నీ రేవన్ కూడా ఉన్నది. ఇన్ని సంస్థలు ఆయన అధికారిగా ఉన్నాయి. ఇక్కడ వికేంద్రీకరణ?

జీవనాధులు న్యూఢిల్లీలో ఉన్న స్వాగ్ధా వికేంద్రీకరణం, పంచాయితీ రాజ్యం, రాష్ట్ర స్వపరిపాలనం అనే

అమాయకులు

గోల పునంచి కార్మికమంత్రి మాన్యులు జీ సుల్తానిగల్ జీ సందాజీ సాగు తి సందర్శించు సమం విగించినలు కను ప్పిది. ఒక ప్రముఖ పత్రికా సంపాద ఇంటిని ఆయన ఒక లేఖ వ్రాస్తూ, శింజీ చేపకీ మంచి సాగువులు ప్పానీ, వారి సుహృదులచేత ఆశేప్రజ నాగు ఆకర్షిస్తున్నారనీ, దీనివల్ల ప్రజ ప్రార్థన, నిమగ్నం, కీర్తన, సత్సంగము, శిక్షణ పుట్టి శిల్పలు పెరుగుతు ననీ కేర్పొన్నాను.

రాజీ ప్రజల అమాయకులని కేర్పొ గా. ఇటువంటి అమాయక ప్రజల భక్తి నానే ఈ సాగువులు ఉపయోగించు న్నారు. ఈ సాగువులను ప్రార్థన

వాటికి రూపం, ఆరంభం, విలువ కూడా ఉండనే ఉండవు. వీటికి ధనం కేటాయింపులు ఇప్పటివరకు కేంద్రం నుండి జరుగుతున్నాయి. ఇక పంచవర్ష ప్రణాళికలు, రాష్ట్రాలకు కేంద్రం అందిస్తున్న కేటాయింపులు వీటితో రాష్ట్ర స్వపరిపాలన మే దెబ్బతిన్నది. రాష్ట్రాలకు కేంద్రం తన చేతిలో ఉంచుకొన్నది. హెచ్చుతగు లేమి జరిగినా జాతీయ నిత్యావసరాల కొరతను, లేదా అభివృద్ధి ప్రణాళికల భారత కేంద్ర రాష్ట్రాలకు ఇచ్చే గ్రాంట్ల కేంద్రం విడిచివేయగలదు. రాష్ట్రాలకు వర్తించే సేవలు చేయగల సామర్థ్యం కేంద్రానికి ఉన్నది. శ్రీ మదీన ప్రకటనను (వికేంద్రీకరణం) తన విషయంలోనే ముందుగా అదరణలో పెట్టటం చాలా సమంజసం.

చీటికి మాటికి

దైనందిన పాలక వ్యవహారాలలో శోక్తి చెప్పకొనడం ప్రధానమంత్రి ఎంత తగ్గించుకుంటే అంత మంచిది. అది ఆయనకు బాటిగా అవ్వాలి అయిపోయింది. పూర్వపక్షంలో పంచాయతీరాజానికి ఢిల్లీ ఒక ఉదాహరణ. ఈ మధ్య ఢిల్లీ ప్రజలు కొన్ని కథలు చెప్పుకుంటున్నారు. ఇటీవల ఢిల్లీలో ఒక భూమి మాట్లాడుతూ ప్రధానమంత్రి ముఖ్యమైన కొన్ని కార్యక్రమాల అమలులో జాప్యం జరుగుతున్నందుకు బాధపడి విమర్శించారట. జనగతున్న పని బాటిగా కొన్ని రంగాలలో ఏమీ లేనందుకు ఆయన తమ తీవ్ర ఆక్షేపణను అధికారులకు తెలిపారట.

జాతీయ పురోగమంలో ఈ పురోగ్రాఫ్ కు ప్రధాన అధికారులే బాధ్యులని ఆయనకు కొందరు తెలియజేపారట. దీనికి కారణం అసందర్భమైనవారి శోక్తి మేనికూడా నిజమైంది. అనవసరంగా అధికారుల శోక్తి మితిమీరిపోతున్నది. అటువంటి అప్రస్తుత పురోగ్రాఫ్ కు సంబంధించిన కొన్ని వివరాలు ప్రధానమంత్రి అడిగి తెలుసుకున్నారు కూడా. అందుపై అధికారులకు తానే స్వయంగా శోక్తి కలిగించుకుంటూ వ్రాసిన ఉత్తరపుల ఢిల్లీ ఒకటి ప్రధానికే పంపారట. ఢిల్లీ తిరిగిరా లేదు. కాగా ఈ కథ ఎంతవరకు నిజమో కూడా సరిగా తెలియడం లేదు.

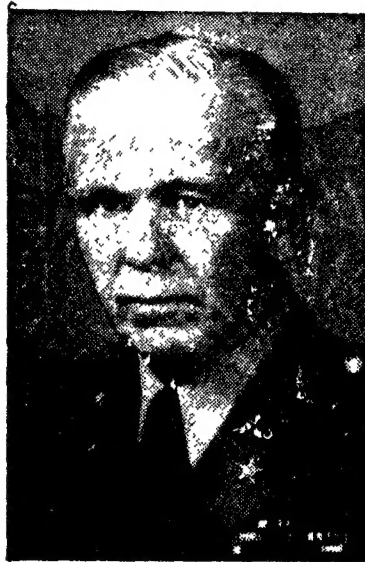
న్యూఢిల్లీలో 'రింగ్ రోడ్' అనే పేరునున్న ఒక చిన్న రోడ్డు బాగుచేయడానికి ఉత్తరువులు జారీ అయినా పని జరగక, అక్కడ నివసించే పిల్లలూ, ఆడవాళ్లూ సడతనానికి అవసరపడుతున్నారు. ఇందులో పాల్గొన్నాడట, మంత్రుల శోక్తి కూడా ఉన్నాయట! ఇంత స్వల్ప విషయాలలో ఈ విధమైన అన్యాయాలు జరుగుతుంటే ఇక వికేంద్రీకరణం, పంచాయతీ రాజ్యం ఎలా సాగిస్తా అనే చింత కలుగుతున్నది.

* * *

సరిహద్దు గొడవ

ఇక ఇండియా-చైనా సరిహద్దు వివాదం పై శ్రీ నెహ్రూ ధోరణి చిత్రిచిత్రిగా ఉంది. చాలామంది విమర్శిస్తున్నా గుకూడాను. చా-ఎన్-లైకి ప్రధానమంత్రి ఒక సుదీర్ఘ మైన లేఖ వ్రాశారనీ బదులుకోసం చూస్తున్నారనీ తెలుస్తున్నది. చర్చ చతువులతో చూస్తే భారతదేశపు వైఖరిని యింత వివరంగా వ్రాయడం మొగుకో అర్థం కాదు. మైదరా బాగులో ఒక బహిరంగ పథిలో ప్రసంగిస్తూ శ్రీ నెహ్రూ 'కేవలం సరిహద్దు తగాదా పై చైనాతో యుద్ధానికి దిగడం తప్ప' అని హెచ్చరించారు. మన వైఖరి చా-ఎన్-లైకి చిరకాలంగా బాగా తెలుసు గనుకనే చైనీయులు భారత సరిహద్దులను చెరప సాహసం చేస్తున్నార!

* * *

"మార్గం పథకం" అనే పేరుతో ప్రసిద్ధ మైన అమెరికన్ సహాయ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించి, రెండవ ప్రపంచయుద్ధంలో దెబ్బతిన్న యూరప్ లోని దేశాల పునరుద్ధరణకు తోడ్పడి, ఇటీవల కీర్తి శేషులైన అమెరికన్ మాజీ విదేశాంగమంత్రి జార్జి మార్గల్.

ధిల్లీకి ముస్తాబు

న్యూఢిల్లీ నగరం సుందరంగా చేయడానికి విహారయోగ్య మొనరించడానికి కృషి జరుగుతున్నది. ఇందుకోసం ఒక కమిటీ కూడా ఏర్పాటు చేయబడింది. ఢిల్లీలో ఒక చక్కని సగోవరం త్రవ్వించి—పార్కులు నిర్మించాలని మీరు ఉద్దేశిస్తున్నారు. 'ఫౌంటెన్'లు, శిలా విగ్రహాలు కూడా వీటిలో నెలకొల్పాలని మీరు ఆలోచన. ఢిల్లీలో పెద్ద పెద్ద పబ్లిక్ గార్డెన్స్ ఏర్పాటుచేయాలని మీరు

యోచిస్తున్నారు. ఇటీవల ఈ కమిటీ సభ కేంద్ర కూడా జరిగింది.

ధిల్లీలో చక్కని గులాబీ తోట ఒక 'బాటానికల్ గార్డెన్స్' పక్కనే పెంచడానికి మీరు నిశ్చయించారు. మీరు కొన్ని పకాలు వ్యవసాయమంత్రికి పంపారు కూడా పాలం విమానాశ్రయం నుంచి న్యూఢిల్లీలో వచ్చే మార్గమంతా సుందరీకరణ చేయడానికి మీరు దీర్ఘంగా ఆలోచించారు. ఇందుకు మార్గంలో ఒకరకం చెట్ల పెంపకానికి ఇతరకే ఉత్తరవులు జారీ అయినాయి.

కుచిలేని సచివాలయం

కేంద్ర సచివాలయంలో మరి తొక్కిడిగా తయారై పోతున్న తొట్ల ఇటువంటి పథకాలు ఈ కమిటీవారు అమలుచేస్తే బాగుంటుంది. తర్క్కును తిత్వకాళు నెక్లబరీద ఈ కమిటీ చైర్మన్ కావడం వింతలో వింత.

కేంద్ర సచివాలయం పడేశ్య క్రిత 'స్పటికంలా స్వచ్ఛంగా నిగనిగలాడుతున్నది'ని వర్ణించబడింది. నేడు ఒక 'పేగుట్ట'గా తయారైందంటే నమ్మండి! మా మద్దెపటిస గొడవ, తుదక తుప్పపట్టి కిటికీ మవ్వలు, దుర్గంధం భరించరాని మరుదోడ్లు, ఇవి కేంద్ర సచివాలయమంటే మరి ఏటా కోటిరూపాయలు భవన కుకుభితిలకు కేటాయించబడి ఖర్చు అవుతున్నాయి. కాగా నైకమిటి చైర్మన్ ఢిల్లీ నగరం మాట అటుంచి కేంద్ర సచివాలయం నిక విచ్చేస్తే, వారి మంత్రిత్వకాళు చేస్తున్న అన్యాయాలు కొట్టవచ్చినట్లు కనిపిస్తాయి. దీనివారి ధనంతో కట్టిన భవనాలు వీడవ ఉండటం తప్పదా?

ఒక్క మనవి. సరకు కమిటీవారికి కేంద్ర సచివాలయంలో మురీకీ, దుర్గంధం చరచతువులకే కనిపిస్తాయి. కళ్ళద్దాలు వే ఆక్రరలేదు.

జనరల్ కరియప్ప అజమానుషీలో పెనికార్యాలయమూ, శ్రీ ధర్మని అధికారంలా పునరావాస మంత్రిత్వకాళు భవనమూ, శ్రీకార పర్యవేక్షణలో పార్లమెంటు భవనమూ కూడా ఎంతమంది ప్రజలు వచ్చి చూచాయివా అద్దంలా ఉండేవి. మనుషులనుబట్టి పరిసరాలుంటాయి. అధికారులు శ్రీమహాచబట్టి అవి అలా ఉండేవి. మరి నేడో...

★

పుష్పింద్రుని స్నేహలత

విమలాదేవి ***

అప్పుడే మార్చి నెల వచ్చేసింది. ముఝకు తన ఉద్యోగం నిలిచిపోయింది. పని ఉన్నా. పానీ ఈ ఎండకాలం నాలుగు నెలలు అన్ని ఆఫీసులు కట్టేసి వాళ్ళు! ఆఫీసునుండి అలసిపోయి వచ్చాను. ఇంటికి రాగానే “అయ్యో” అనేవాళ్ళు లేరు ఏకాకిని. ప్రాణం చల్లగాలికోసం తిపింది పోతోంది. ఉన్నది కిక్కిరాబాదులో. మద్రాసులోలాగ బీచ్ అయినా లేదు. కానీ గుడ్డిలో మెల్ల, పేరడీ గ్రాండ్కు వున్నాయి. ఇక్కడ వున్నవాళ్ళు చాలామంది ఆమెదా సంతోషం పెళ్ళి మార్పుంటారు. కానీ వున్న వాళ్ళయితే టూంట్ బండకీ వెడతారు. ఇటు కిక్కిరాబాదు కి, అటు మద్రాసు కి అదే బీచ్. రోజువారే గ్రాండ్కు వెళుతున్నానుగా అని ఇవారే ఏమైనా సరే టూంట్ బండకీ వెళ్ళాలనిపించింది. ఇంక పాపం ఎవ్వరూ లేరు. అందుకని స్నానం చేసి డ్రెస్సుచేసుకుని, అన్ని సదాసు. ఆవేళ ఉత్తరాలేం రాతేను. ఆల స్య మయి వా ఎవరూ అనేవాళ్ళు లేరు. డ్రెస్సుచేసుకుని తిలుపు తాళం పెట్టి బయలుదేరాను.

మాయిలుదాటి చాలా యివరలకి వచ్చే కాను. అప్పుడే రోడ్డుమీద కార్లు, బస్ మని పోతున్నాయి. ఒక్కొక్కరికీ వెళ్ళి గానే ఒక్కొక్కరికం నెంటువాసన వస్తుంది. వాలాగే కొలిపడకను బయలు దేరినవాళ్ళు వున్నారు. ఏవో కబుర్లు చెప్పుకుంటూ జంటలు కలిసిపోతున్నారు. నేను బస్సుయొక్కల్ని వెళుతున్నాను నెమ్మదిగా నడుచుకుంటూ. ఇంతలో వాకొలకీ ఏవో తగిలింది. ఏమిటా అని చూశాను. ఒక కవరు అక్కడ పడేసివుంది. తియ్యనా వద్దా అని ఆలోచిస్తూనే అప్రయత్నిం గా చేతిలోకి తీసుకున్నాను. ఎవరు ఎవరికి రానుకున్నదోగాని చాలా పెద్ద ఉత్తరం. ఒక వేళ ప్రేమలేఖేమో! ప్రేమలేఖయితే అంత అబద్ధతగా పారేసుకుంటారా! మరి ఏమయివుంటుంది? అసలు వాకు ఇంకొకరి ఉత్తరాలు చదివే అలవాటులేను. ఇది రోడ్డు మీద దొరికింది. ఇంకా బాగా వెలుతురుగా వేవుంది. దానిమీద ఎడ్రస్ చూశాను. నేను వున్న యింటికి కొంచెముదూరం. అది ఒక క్రిమిటికి వచ్చిన ఉత్తరం. అదితీసి జేబులో పెట్టుకున్నాను. ఆ ఉత్తరం చూడాలన్న ఆత్రుతకొద్ది టూంట్ బండకీ వెళ్ళాలంటే నేనీ పెరడీ గ్రాండ్కులోనే చీకటి పడేవరకు మార్పుని దగ్గిరవున్న టాజ్ కి వెళ్ళి భోజనంచేసి యింటికి వచ్చేశాను.

నేను తిలుపులు తీసేసేగా నా పేపరుకు వచ్చాను. నాదూ ఇప్పుడేరావాలి? ఒకపక్క ఉత్తరం చదివాలని చాలా ఆత్రుతగావుంది. సరే, నాడితో నాలుగుకబుర్లు చెప్పి పంపేసి, డ్రెస్సుచేసుకుని మంచం మీద పడుకున్నాను. ఉత్తరం చదివటం మొదలు పెట్టాను.

“ప్రేమ మేన సంధ్యా!”

నీ ఉత్తరం అందింది. అది చదువుతుంటే అంగుల్లో నీ ఆత్మలాలచెనుక నీ ప్రతిబింబమే నాకు కనిపించింది! నీవే ఎవరుగా కూర్చుని మాట్లాడుతున్నట్లు అనిపించింది. నీతోకలిసి అన్ని సోజాలు గడిపాక యిక్కడికి వచ్చేటప్పటికి ఏమిటోచటంలేదు. అన్ని సోజాలు కొన్ని క్షణాలలో గడచిపోయాయి. ఆమెనురక్షణాలని జీవితంలో ఎప్పటికీ మరచిపోలేను సంధ్యా. సోజా నువ్వైతేనేనని తింటూ, నీతోకబురుచెపుతూవుంటే సోజాలు యితే గడచిపోయాయి.

సంధ్యా! నువ్వైతే నేనుంటావు. స్వప్నంలో తీయింది స్నేహమేనని. నిన్ను ఏ గడిగలో కలుసుకున్నానో గాని దానిని ఎప్పటికీ మరచిపోలేను. నీదగ్గర వున్న కొద్ది సోజాలలో మనస్సేవం మరింత పెంపొందింది. ఇంకా సన్నిహితులయిపోయాము. నిన్ను మొట్టమొదటసోజాన చూసినపుడు ఒకలాగా వూహించుకున్నాను. శ్రద్ధగం! నా వూహలన్ని నీజంతులయ్యాయి. నా మనస్సులో నీ గూహాని, చీలింది దానికి కొన్ని రుజులు ఆపాదించాను. అతన్ని పరీక్షా ఒక్కటేనా పొల్లు పోకుండా వున్నాయి. నిజంగా నాకు ఆశ్చర్యం సంభోషంకలిగాయి మనం యిద్దరం ఎన్నో విషయాలు మాట్లాడుకున్నాము. మనకుటుంబాల గురించి. స్నేహితులగురించి, పంపుం గురించి, నువ్వైతే పొరపాటున కూడ ఒక్కరిని విమర్శించి న్యేషించలేదు. ఇకన్ని నిన్ను పొగడటానికి రాసున్నాననుకోకు. నేను అనుకున్నది, నిజంగా వున్నది రాసున్నాను. అతిశయోక్తి కాదు. ప్రత్యక్ష పత్తిగం

కా లేజిలో ఏమి చెయ్యకపోయినా అనిపించి వచ్చేటప్పటికి బల్ల మీద నీ లెటర్ చిరునవ్వుతో సాగతం చెప్తాకని పించింది. అది పట్టుకుని పరిగి తిని నా గూమ్ గాకి వెళ్ళి జోక్సుకూడ వచ్చకుండా చదవటం మొదలుపెట్టాను. అది చదువుతున్నంత పేపు నా ముఖంలో భావాలు చూడాలే గాని చెప్పవలసి కానని నా ఎదురుగా కూర్చున్న నా గూమ్ మేటు అంది. నిజంగా సంధ్యా! నిన్ను “నువ్వు” అని సంబోధిస్తూ గాతానుగాని చాలా భయపడ్డాను. కాని నిజంగా నువ్వన్నట్లు వికవచనంలోనే ఉత్పయితే, అనుగాం, ఆపేక్ష, చదువు అన్నిటికీ మించిన ఆనందం వున్నాయి. సంధ్యా! అసలు కొద్ది నా శృంగారో నేను చచ్చినా మాట్లాడలేను. ఏమిటో సిగ్గేసుంది. అటు వంటిది నిన్ను చూడగానే నీతో పరిచయం చేసుకోవాలని, నీ స్నేహం సంపాదించాలని నా మనస్సు గంతులు వేసింది. మన పరిచయం ఆ వడిబజాగా జరిగింది. అనుకో

కుండా మనం స్నేహితులమయ్యాము. సంధ్యా! నువ్వన్నట్లు మనస్సేవం పూర్వ జన్మ సంబంధమే. నీ లెటర్ చదువుతుంటే ఎంత ఆనందం పొందుతానో నీకలా తెలుస్తుంది చెప్ప! ఒక్కొక్కసారి ఏమిటోచక పడుతున్నాడ పడుకుని ఆలోచిస్తూ వుంటాను. అప్పుడు వెంటనే నువ్వే మనస్సులోకి వస్తావు. మన స్నేహానికి ఎవరు విలువ కట్టలేదు. నువ్వు నాకు దొరకటం నిజంగా అదృష్టం. సోజా ఎవరికో ఒకరికి నిన్ను గురించి చెపుతూవుంటాను. మళ్ళి నిన్ను ఎప్పుడు చూసానా అని నా మనస్సు పరితపించి పోతోంది.

సంధ్యా! నువ్వు ఎంతో ప్రేమతో, ఆపేక్షతో పంపిన ఆ కానుక అందినది. నా సంతోషాన్ని ఎలా వ్యక్తం చెయ్యాలో తెలియటంలేదు. మాటలలో చెప్పలేను. దానిని చూస్తూవుంటే నీ ఆత్మీయత వ్యక్తమవుతున్నది. అన్ని సోజాలనుండో నాకది కొనుక్కోవాలని కోరిక. దానిని నువ్వైతే ర్పావు. ఎందుకు సంధ్యా! నన్ను చూస్తే నీకింత ఆపేక్ష. అందరూ దానిని చూసి ఎవరిచ్చారని అడిగితే నా ప్రయాతిప్రియమైన స్నేహితులాయి యిచ్చినదని గర్వంతో చాటుతున్నాను.

నీ లెటర్ అంతా చదివి చివరికి వచ్చేటప్పటికి ఫర్కైన నవ్వు వచ్చింది. మీరాబుకి నా పేరు చెబానని రాశావు. నిజంగా ఎంత ఆనందించానో ఆ భగవంతుడికి తెలియాలి.

అశీరవాణి విని తదాను అందో!!”

ఈ సారి వచ్చినపుడు నీ దగ్గర యింకా ఎక్కువ సోజాలు వుంటాను. మరి లెటరులు అలస్యం చెయ్యకు. అలా చెప్పగా నాకు తెలుసు. నేను మళ్ళి పరి అయ్యాక రాస్తాను. అవి పెద్ద భూత. ఎదురుగా వున్నాయి. నువ్వు నా ఉత్తరం వెయ్యి కళ్ళతో ఎదురుచూస్తే నేను చూస్తూ వుంటాను. జాబుకి మద్దలు.

(ప్రేమతో నీ కళి.

ఉత్తరం అంతా పూరించేసి ఒక్కొక్క లోకంలోకి వచ్చిపడ్డాను. అది చూతుంటే నాలో నేనే ఏదో తెలియని భూతిని పొందాను. అంగుల్లో యిద్దరి ప్రత్యేక ప్రవృత్తిగా తెలుస్తున్నాయి. నిజంగా వారిద్దరి స్నేహం అమృతమయ ఒకరిపై యింకొకరికి మొడతెగని అభిమా ఒకరిని ఒకరు గొప్పగా చూస్తున్నాను. పేరు ఎంత బావున్నాయి. ఒకరు కళి, కళరు సంధ్య. నిజంగా ఆవుత్తరం చూతుంటే వారిద్దరిని చూడాలని పించించి అంగుల్లో ఒకరిని ప్రవృత్తి స్నేహాడగ వేరొకామె సంగతి చెప్పలేను. ఈ ఉత్తరం కనపడకపోయినందుకు సంధ్య ఎంతో రిపోండ్! అందుకని తప్పకుండా తీరవల్సి యివ్వాలనిపించింది.

రేపు వెళ్ళి ఏమెనాపక సంధ్యని చూలనిపించింది. రేపటి సంగతిగురించి చెప్పు నిద్రిపోయాను.

కాని ఏమిటి! నా కూతురుని బాబుకి చేసుకుంటావా? ఏమిటి నువ్వేదే? నాకు యింకా ఎంత అవ్వాలి! చదువు పూర్తవాలి. సంబంధం ముగియాలి. అది నిర్విఘ్నంగా కొనసాగాలి. ఎందుకంటే ఈ కాలంలో పిల్లలమీద పెళ్ళిశ్రేణి అగిపోతున్నాయి. ఇవన్నీ అయినా కూతురువుట్టాలి. అప్పుడుకదా! తప్పుకుండా నీకోరిక నెరవేరుతుందని రాశాను. నా నీకోరికను ఏ

మర్నాడు ఆదివారం. స్నానం చేసి బయలుదేర వచ్చుకున్నాను. ఇంకా పడుకుంటా అంటోంది మందము. లేచి ఏం చే అంటోంది మనస్సు. కుభస్య శ్రీఘం పలికింది అంతిరాత్తి. అంతిరాత్తికి యిచ్చినందుకు అంతరాత్తికి ధన్యం లిప్పించాను. కబురు లేని కాలకృత్యముగించి ఆ ఉత్తరాన్ని మళ్ళిపాక

★ పుష్పించిన స్నేహాలత ★

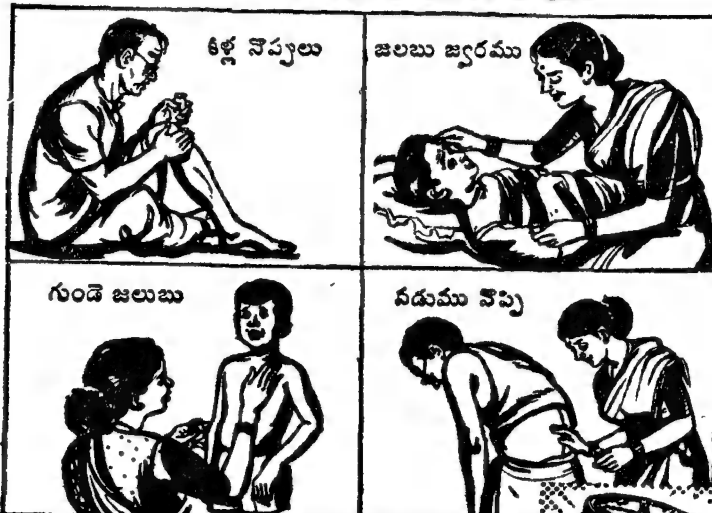
లో పెట్టకుని బయలుదేరాను. ఆ కవరు కన్నాను. పెద్ద స్థలంలో మగ్గ చిన్న బంగళా. ముందర గేటు. అ గేటుమీద చాలా గోజలనుంచి యిక్కడ వుండటం 'కుక్క జాగ్రత్త' అని రాసివుంది. అసలు న యింటిని తొందరగానే తెలుసు కొంపొందులో ప్రవేశించటమే కష్టం.

AM-677

అమృతాంజనము

నొప్పులతో కూడిన వ్యాధులు
ముందరకముందే కుదురుతాయి

అమృతాంజనము వారసు వివారింపడమే గాక వార వారజాన్ని కూడా నిర్మూరిస్తుంది. ఇది రక్త వందయాన్ని కమించేసి రక్త ప్రవాహాన్ని క్రమపరచుటకు ఉపకరించును, ప్రతిసారి దీనిని అతి కొంచెమే ఉపయోగించవలసి ఉండడంచేత ఒక బుద్ధి వెలలతరగది వస్తుంది.

అమృతాంజన లిమిటెడ్, హైదరాబాద్-4, కొండాపూ-1 & కలకత్తా-1

గట్టిగా పిలిస్తే బావుండదు. సరే కానేవు అలాగే నిల్చున్నాను. ఇంతలో ఒకామె బహుశ సంస్కృత అనుకుంటూ, వరండాలోకి వచ్చి ఆ సయత్నంగా నన్ను చూసింది. అక్కడ వరండాలో బాబుని నోకరు ఆడిస్తున్నాడు. వాడిని వెళ్ళి గేటు తియ్యమని చెప్పకుండా తనే వచ్చి తీసింది. ఒక నమస్కారం చేశాను. "ఆయన లేరండీ, కాంటేక్ వెళ్లారు. వస్తే రాత్రి రావచ్చు" అంది.

"ఆయన కోసం కాదు. మీతోనే చిన్న పని వుండి వచ్చాను" అన్నాను.

"నాతోనా? ఏమి పనిండీ? అయితే లోపలికి రండి" ఆమె వెనకాల అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ నడిచి వెళ్ళి డ్రాయింగ్ రూమ్ లో కూర్చున్నాను. నన్ను కూర్చోమని చెప్పి ఆవిడలోపలికి వెళ్ళి కాఫీ పట్టుకువచ్చి యిచ్చింది.

"ఎందుకండి మీకీ శ్రమ. నేనిప్పుడే తాగి వచ్చాను"

"అలా అంటే ఎలాగా, సిటీస్ లో రోజుకి ఎన్నిసార్లు కాఫీ త్రాగవలసి వస్తుందో. మీరు వచ్చినపని చెప్పానా కాదు" అంది.

"ముందుగా మీరు నన్ను క్షమించాలి. నేను నిన్న రోడుమీరు వెడుతుంటే ఈ కవరు దొరికింది. దానిమీద యిచ్చిన మానీ మీకు యిచ్చేదామని వచ్చాను. మీరు క్షమిస్తానంటే యింకొక సంగతి చెబుతాను. ఆ ఉత్తరాన్ని చదివేభాగ్యం కలిగిఉండుకు ఎంతో సంతోషిస్తున్నాను" అని ఆ ఉత్తరాన్ని బలమీద పెట్టాను. బలమీద పెట్టిన వెంటనే "అబ్బ! శిశి ఉత్తరం!" అంటూ ఒక్కసారి హృదయానికే హతుకుంది. నిజంగా అది చూస్తువుంటే వారి స్నేహం కలకాలం వర్ణిల్లాని మనస్సులో అనుకున్నాను. ఆమె వెంటనే అంది:

"మీకు ఎలా నా అభినందనలు చెప్పాలో తెలియబుందేదు. నిజంగా ఈ ఉత్తరం కోసం నిన్నంతా వెతికాను. వెదికి వెదికి చివరికి కనిపించక నిరాశచేసుకున్నాను. అలాటిది మీరు నాకు దీనిని తెచ్చిపెట్టారు. అందులో ఏమీ రహస్యాలు లేవులేండి. ఆమె ఎవరో అనుకుంటున్నారేమో నా పియాతి పియమైన స్నేహితురాలు. వైసల్ ఆనర్స్ చదువుతోంది తప్పకుండా క్లాసు వస్తుంది. వేరు ముంగే తెలుసుగా" అం.

ఆమె ఉత్తరాన్ని ఆమెకు యిచ్చినందుకు ఏదో తెలియని అసందాన్ని పొందాను.

"ఆ ఉత్తరాన్ని చదివిన వెంటనే మమ్మల్ని చూడాలని పించింది. నాకు ఈవిధంగా పరిచయం అయిఉండుకు చాలా సంతోషిస్తున్నాను." అన్నాను.

"ఎవండీ! మీ పేరు చెప్పానా కాదు."

"నా పేరు గోపాల్. ఇక్కడే పనిచేస్తు

న్నాను. అడిగినందుకు ఏమీ అనుకోకుండుటాను. ఇకతో మీ ప్రభువు పరిచయం ఎలా గయింకో చెప్పగలరా? అన్నాను.

“చాలా తమాషాగా అయింది. ఒకరోజు నేను, మా చెల్లెలు మా పూర్వోపాసకానికి వెళ్ళాము. అనుకోకుండా ఇక బహుగా కనిపించింది. మా చెల్లెలు నాకు పరిచయంచేసింది. వాళ్ళిద్దరూ ఒక్కోకొలేజిలో చదువుతున్నారు. ఆ పూర్వోపాసకాని వాళ్ళిద్దరును వున్నారంటే వచ్చింది. మిగతా మామిగ్ అంతా కలిసి చేశారు. ఆ విధంగా మొదటిపాదము అయిన వేళానికే మేమేగాని ఈ ఏడాది నుండి మా మధ్య శత్రుప్రత్యుత్తిరాలు నిరాశ్రితంగా పోగిపోతున్నాయి. ఇక ఇద్దరు నుండి లెటర్ రావటం ఆనందమయితే మనస్సు ఏదోలా అయిపోయి అసలు తోచదు. ఆత్మీయ స్నేహితులమే “మీరు” తో మొదలయిన మా స్నేహం “నవ్వు” అనే వంతు వచ్చింది,” అని చెప్పింది.

“అయితే నిజంగా మింగన్నలు మీయిద్దరి స్నేహం పూర్వ జన్మసంబంధమే. ఇప్పుడు నాకు మీ పరిచయం కూడా అలాగే అనిపిస్తోంది.” అన్నాను.

“ఏమంటే అయితే మా ఇక శత్రు అంతా దీక్షతో చదివి వంటపట్టించుకున్నారన్న మాట” అంది.

“నిజంగా ఆమె రాసినట్లు క్షుణ్ణ, పోలికలు, విధేయత, ఓర్పు వన్నీ మీలో మూర్తీభవించి వున్నాయి. ఆమె రాసినది అతిశయోక్తి కాదు” అన్నాను.

“ఏమంటే మీరు యింత కొంచెము పరిచయంతో ఆ గుణాలన్నీ నాలో వున్నాయనటం భావ్యం కాదు. మా ఇక ఎప్పుడు అలాగే రాస్తుంది. నిజంగా ఆమె గా ఆమెగానే వున్నాయి. మీ రొకసారి ఆమెను చూశారంటే మీరే ఒప్పుకుంటారు. ఎంత తియ్యగా మాట్లాడుతుందో తెలుసా. అలా మాట్లాడటం ఎవరికీ చేత కాదు. ఇక మాట్లాడుతుంటే వెయ్యి కోకిలలు గానం చేసినట్లు వుంటుంది. చాలా చురుక్కొంటా అందిగా మాట్లాడుతుంది. ఆనలా మెద్యర నాకు మాట్లాడటమే చేత కాదు.” అంది.

“మాట్లాడటం ఒక కళ. అందులోను మాటాల్లో సక్పాదనాతిను సంపాదించటం గొప్పకళ. మీ మాటలు వింటుంటే మీలో ఎవరో చాతుర్యం వుందో తెలియటం లేదు. ఇంత చక్కని గుణాలన్నీ కలిగిన మీయిద్దరికీ స్నేహం కలగటం చాలా అద్భుతం”

“ఏమిలేం? ఆమె రాసినవిన్న సత్యాలు కావు. నిజంగా ఆమె స్నేహం కలగటం ఎంతో అద్భుతం. అన్ని ఉత్తరాలలోను అలాగే రాస్తుంది. ఇంకా కొన్ని మామీ మీరు నిజంగా నవ్వుతారు. అందులో మొదటినుండి చిగురవరకు నన్ను పొగడటమే. ఇకలో ఏదో తెలియని ఆకర్షణ వుంది. ఇక

బహుమతి (దా. 12) పొందిన కార్తూన్

“నేను భీముడిపాత్రతప్ప ఇంకొటి వెయ్యనని ఎన్నిసార్లు చెప్పాను. చిత్రం : సి. లక్ష్మణరావు, బందరు

పాగడ్లవలస నిజంగా గర్వం ఎక్కువగా చేసేవాడని నాభయం.”

“అలా ఎప్పటికీ కాదు. చిరిగిని నవ సత్యం మీది. అంతమాత్రం పాగడ్లకే గర్వపడతారా, మీదగ్గర ఆమె ఫోటో వుందా? చూడాలని వుంది.”

“లేదండీ. ప్రతి ఉత్తరంలోను పంపుతున్నానని రాస్తుంది. కాని పంపలేదు. ఈసారి రాస్తాను. వచ్చినట్లయితే తప్పకుండా చూపిస్తాను. చాలా ఆనందమయిపోయింది. ఇకని అంది మాట్లాడుతూ వుంటే గంటలు క్షణాలలా గడిచిపోతాయి. మీకేమీ అభ్యంతరం లేకపోతే యిక్కడ భోజనం చేసి వెళ్ళాలి. దయచేసి కాదనండి.”

ఆమె అంతయిదిగా బ్రతిమాలుతుంటే

కొదవ లేకపోయినాను. భోజనం చేసి బయలుదేరాను. ఆమె మళ్ళీ తప్పరమృతమంది. ఆరోజుని తలుచుకుని సంతోషిస్తూ యిటికి వచ్చాను. ఎంతో స్నేహితులని చూశాను. చిన్న భేషంతో గాఢస్నేహం విచ్చిన వావటం చూశాను. కాని వీరిస్నేహులలో వ్యక్తపరచలేము. ఇక స్వల్ప ఒక చక్కని రూపం కలిగి వున్నాను.

సంస్కరితమని అనుకోకుండా నెలదాటిపోయింది. ఆదివారం వచ్చిన వెళ్ళాలనుకోవటం, పనిమక్కుతగా వుంటున్న వెళ్ళటం పడలేదు. మళ్ళీ ఆ వచ్చింది. ఏమైనా సరే వెళ్ళాలని నిశ్చ

స్నేహలత

రీటా కుదుర్చుకుంటుంది, విగనిగలాడు విడు
పాటి వెండుకులను పెంచుకుంటుంది అద్భుతమైన
హెయిర్ ట్రాన్సిఫర్ తల వెండుకుల రాయలు. నెర
యకు, దుండు ఇల్లకల, పేనుకొడుకు ఇంకను
తల వెండుకులకు పంపించిన నమస్కారాలు
రీటా ఆమెను ముగిసినచేయను కేవల నేల
కాదీ గుణమును బొందియున్నారు. మీగ తూడ
నేదనుందేమీ రీటా వాడుకు

రీటా హిందూ దేశమంతటాదొరకును

కేశ సంపదకు రీటా

15 సం॥ నుండి

నేను జై కాఫీనే

ఎప్పుడు చూడన్నాను.

my Coffee

1. 1 పా. ప్యాకెట్లలో లభిస్తున్నది. 20. పా. 7. పా. 3 & పా. 1
లివారని ప్యాకెట్లలో లభిస్తున్నది. ప్రతినిధులు లేని ప్రదేశములలో ఎజెన్సీలు
లేవు. వివరములకు: మై కాఫీ కంపెనీ,

84, నైడెన్ హామ్స్ రోడ్ వేపేరి, మద్రాసు-7.

కుని నాయుత్తం బయలుదేరాను. సంధ్య
ఒక్కర్తీ బాబుని అడిస్తూ కూర్చుంది.
చూసినవంటనే గురుపట్టింది.

“రండి రండి” అని చిరునవ్వుతో ఆహ్వా
నించింది. “చాలా రోజులకు తిరిగి దర్శన
మిచ్చాను”

“ఓమించాలి. ఆఫీసుగా పని చాలా
ఎక్కువ గావుంది. అందుకని గాలేక
బోయాను. ఆయనలేరా?” అన్నాను.

“లేరండి. ఎక్కడకోపనిమీద వెళ్లాడు.
ఇప్పుడేవస్తాను.” అంది.

“మళ్ళీ మీ ఇల్లివద్దనుండి ఉత్తరాలు
వచ్చాయా? ఈపాటికి పరీక్షలు అయి
పోయివుండాలి” అన్నాను.

“ఉత్తరం వచ్చింది. పరీక్షల మాడవిడి
కనూ. అందుకని పెడలెటర్ గానున్నాను.
చాలా భయం గావుంది. వాళ్ళిచ్చారు నల్లి
బొయ్యింటి. అనుగోవాని వస్తున్నారు.”

అం..
గేలవేపు మాశాను. పెద్దఅందగాడు
కాబోయినా మొహంలో ఒకవిధమయిన
ఆనందాన్ని నిర్మలత్వం కనిపిస్తున్నాయి.
మరిష్ట చాలా శాంతియుక్తంగా వున్నాను.
నన్ను పరిచయం చేసేంది.

“నయినే”
“నయినే, మీరంతా చి మాసంధ్య చెప్పింది
లేండి. మళ్ళీ రాకపోలే ఏమయిపోయానో
ఆ చాలావారు అనుకుంది. మీకు పిలుపు వు
డెలా వస్తూవుందంటే,” అన్నాను.

అక్కడ వున్నంతసేపు చాలా తొంద
రగా గడచిపోయింది. ఆవేళిరాత్రి అక్కడే
భోజనం చేసి యింటికి వచ్చాను. సంధ్య
భర్తకూడా చాలా ఆత్మీయత మాపబంతో,
నేను వాళ్ళింటికి తిరుమా వెనుకూ
వుండేవాడిని. ఇళిరాసి ప్రతిపు తరం నాకు
చూపించేది. వాళ్ళింటి నున్న మానా అని
ముగ్గుముగ్గుగా పొయివుండేవాడు ఒక
రోజు వాళ్ళింటికి వచ్చి జరిగింది.
సంధ్య చెప్పిన ముఠా వారి ఇంకా ఫన్ కాను
వచ్చింది. “మిగతావాళ్ళ నేను గూడ
చాలా సంపాదించాను. నాకు సంధ్యని
మానీ నావెలెటర్గా అనిపించే నాకు
చెల్లెళ్ళు లేనిగాటు తీర్చి దిద్దినది.

“అయితే కళియంకొ చిగువుకుందా?”
అడిగాను.

“ఇళికి చదవాలని వుంది. కాని పెద్ద
వాళ్ళకి పెళ్ళిచెయ్యాలివుందని రాసింది.
మీ చివరకు ఏమవుతుందో? మా ఇళి వుత్తి
అనాయకురాలు. నిజంగా ఎవని పెళ్ళి చేసు
కుంటానో గాని అప్పవంతులు. అరివిల్లి
జాతలలోని నిర్మలత్వం, అప్పుడే వచ్చింది

మల్లలోని మృగుత్వం, అందాల గులాబి
గోని అమానుకతి నూ శిఖిలో కనిపిస్తాయి.
వాళ్ళ శిఖిని చూడాలివుంది" అంది.

"ఎమి చక్క గాచెప్పారండి. మీవల్లనతో
ఆమెని నిజంగా చూపివట్టండి. నేనోకటి
అగుతాను చెబుతారా? మీరన్నట్టుగా నే

ఏకవచనంలో ఆత్మీయత, ఆనందంవున్నాయి
గదా. నన్ను గూఢ మిగలా పిలిస్తే సంతోషి
స్తాను. మిమ్మల్ని చూసే వాచెల్లల్ని చూసి
వట్టువుంటుంది." అన్నాను.
"నేనన్నమాట నిజమే. ఏకవచనంలో
ఆత్మీయత, అనురాగంవున్నాయి. మీకేమి

అభ్యంతరం లేకపోతే నాకులేదు. మీరు
పేరుపెట్టి పిలిచండి. బాబుకి ఎవ
మామయ్య అయిపోయారు" అంది నవ్వు
'అయితే సంధ్యా, నేను నిజంగా'
(61-వ పేజీ చూడండి)

ఒక వేళ మీ కనులు రేయాన్ గుడ్డలో యుండే దోషములను చూడ
గలవు కాని ఒక భూతద్దము కూడ ఉత్తమరకమైన దీర్ఘకాలము
వరకు ఉపయోగించగల రేయాన్ లో మరియు ఒక సాధారణమైన
రేయాన్ లో భేదమును చూపజాలదు.
చూడటానికి అన్ని రకముల రేయాన్ గుడ్డ నేత ఒకేరకముగా
కనబడును కాని నిజమైన రహస్యము దాని మూలలో ఉంటుంది.
నేత మాత్రం ఒకే మాదిరిగా యుంటుంది కాని అది దీర్ఘ
కాలము వరకు ఉపయోగించబడగలదని మీరు చెప్పగలరా?
రంగు చూడటానికి మాత్రం అకర్షణీయముగా యుంటుంది కాని
అది పక్కా రంగుని చెప్పగలరా?
జస్మిన్ మీకు శ్రేష్ఠమైన మరియు ఉత్కృష్టమైన గుడ్డలను
ప్రసాదించును, దీనికి కారణం — కేవలము వస్త్ర ఉద్యోగము
యొక్క పరిశోధన మరియు ఆధునిక పద్ధతులు జస్మిన్
గుడ్డలను కొనుగోలుచేయు విజంగా అత్యుత్తమమైన రేయాన్
గుడ్డలను కొనుగోలుచేయు తెలుసుకుంటాడు.

ప్రతి రోజు కొరకు,
ప్రతి గంట కొరకు, మీరు
జస్మిన్ గుడ్డనే కోరండి.

బ్రిష్టిన్ మిర్చి ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, శంకరాచారి వంశాయి-2.

నేటి యువచిత్రకారులస్థితి

ఆంధ్రులకుచిత్రకళపై నిరాదరం

50ల మద్రాసులో "లలితకళా ఎకాదాశి" వారి ఆఖరిభారత చిత్రకళా ప్రదర్శన ప్రారంభోత్సవము చేస్తూ. సర్. సి. ముస్సావి అయ్యగారు తెంగాలీ కొరలు, ఆంధ్ర చిత్రకారులు మన యువచిత్రకళకు ఎంత సేవచేశారో వివరిస్తూ, పారవశ్యం కలిగింది ఆంధ్రుడనాడు. శ్రీ దామర్ల రామారావు, శ్రీ వంటి చిత్రకారులు తెలుగువారికి కళా తిరిగి ఆనంది కలిపి, జాతని పరచి ఎంత కృషిచేసి, వారి ముందు వారికి వార్తదర్శకులైనాగో గ్రహించుచునుభావులసేవ వార్తకత తెలుసు వారి తరువాత యిప్పటివరకు కృషి ఇంకా చేస్తూ జాతీయంగా, అంతరింతంగా ప్రఖ్యాతులైన ఆంధ్ర చిత్ర రెండో ఉన్నాడు. ఈ నాటికి దక్షిణ దేశంలో చిత్రకళను ఉన్నతస్థాయిగా మన్న చిత్రకారులు ఎక్కువగా

ఆంధ్రులే కావటం మనకంత గర్వకరణమో వూహించగలరు. అజంతా, నాగార్జునకొండ, అమరావతి, లేపాక్షి, హంపి, హనుమకొండలను మలచిచేసిన, ఉత్తమ చిత్రరచన చేసిన, విశ్వ విఖ్యాత ఆంధ్రకళా నైపుణ్యము మనరక్తంలో మిలితమే ఇంకా ప్రవహిస్తూనే ఉన్నదేమో ననిపిస్తుంది. లేకపోతే ఎందుకు యిప్పటికి

ఎన్. వి. రామారావు

ప్రపంచ విఖ్యాతి పొందుతున్నది, మన నేటి ఆంధ్ర చిత్రకారుల చిత్రరచన? కాని వొక్కసంగతి: ప్రస్తుత భారతదేశ చిత్రకారుల పేర్లు, కనీసం ఆంధ్ర చిత్రకారుల పేర్లు మన ప్రజలలో ఎంతమందికి తెలుసు నంటారు? భారత చిత్రకారులలో సుప్రసిద్ధులుగా ఎన్నికై, రాష్ట్రపతి బహుమతి పొంది, అమెరికా, ఈజిప్టులలో పర్యటించి

వచ్చిన ప్రవాసాంధ్రులు శ్రీ కె. శ్రీనివాసులుగారిని, వారి చిత్రలేఖనా పద్ధతులను కూర్చి ఏమాత్రం తెలుసు? ఎనిమిది సంవత్సరాలు పారిపోయినా, ఇటలీలోను కృషిచేసి ఇటీవలనే మాతృదేశానికివచ్చి, ఢిల్లీ, బొంబాయి మద్రాసులలో తన చిత్ర ప్రదర్శనలను ఏర్పాటు చేసినారు. ప్రపంచ విఖ్యాతి కలిపి, చిత్రకారులు చిత్రరచనాని శ్రీకృష్ణ రెడ్డి గారు ఏ చిత్రకారునికి రానంత అఖండఖ్యాతిని, రాజకీయ, మూలా, వాతావరణముతో కూడుకున్న భారతదేశ చిత్రకారులలో, విమర్శకులలో గూడ, పొంది తిరిగి వెళ్లి నాడు. వారి వైగువ్యాన్ని తెలుగు ప్రజలకు తెలియపర్చుకునే అవకాశం గూడ, ఈ ప్రస్తుత దేశాన్ని గగ్గో వాతావరణంలో కరువైన విషయం నాటి చిత్రకారులు ఎరిగినదే. వారి చిత్రాల నకళ్ళను ఎంతోమంది పేరుపొందిన ఆర్టు కలెక్టర్లు కొన్నారు. మ్యాజిక్ ములు కొన్నాయి. కాని ఎంతమంది తెలుగువారు వారి చిత్రాలను కొన్నారు? మద్రాసులో వున్నప్పుడు తమతోటి చిత్రకారులతో ఒక్కచోటే కలిసివుండడం వల్ల, నాటి చిత్రకారుని కష్టం అవగాహన అయింది.

ఈనాడు ఆంధ్ర చిత్రకారులు ఇద్దరు కలిసి ముట్టాడుకోవడం, ఇద్దరి చిత్రాలు ఒక్కసారి కనులపండువుగా చూచి ఆనందించే భాగ్యం ఆంధ్ర ప్రజలకు లేదు. ఎవరికి వారే యమునాతీరే ఆనందింపగా, ప్రతిచిత్రకారుడు వారివారి ఆభివృద్ధిని, (ఆరికంగా) చూచుకునే సందర్భాలే వున్నాయని, వారితరువాత వచ్చిన, వస్తున్న యువచిత్రకారులకు అంతగా నిలుద్దామని గాని, కనీసం చేయూతనైనా ఇద్దరునిగాని ఆలోచనలో వున్నట్లు కనిపించదు. సాహసమైతే ముప్పింగాని. వడివయసులో వున్న, వడివయసుతో ఆంధ్ర చిత్రకారులు పత్రికలద్వారా తమను చిత్రాల్ని, తమపై వ్యాసాల్ని ప్రచురించుకోవడం జరిగింది. ప్రజలకు వారినిగూర్చి కొంత తెలిసింది. చాలసంతోషం. ఆవిధంగానైనా కొంతలో కొంత చిత్రలేఖనానికి ప్రాముఖ్యతనిచ్చింది. కాని ఇప్పుడు వస్తున్న యువతరం తెలుగు చిత్రకారులు తెలుగుదేశంలోనే బహుమతి రావడానికి కష్టపెట్టుతున్నదే! వారి ప్రగతి

ఒంటరితనం

చిత్రకారుడు: ఎన్. వి. రామారావు

19 అమృత్ సర్ అకాడమీ ఆఫ్ ఫైన్ ఆర్ట్స్ ఆఖరి భారత చిత్రకళా ప్రదర్శనంలో తాపత్రం పొందిన ఈ చిత్రాన్ని, మద్రాసు పత్రికల ద్వారా మద్రాసు మ్యాజిక్ ని సేవసర్ గారిలో వుండడానికి శుభం చేసితిమిన్న చిత్రం

ఏమిటి? వారి నిత్యనూత్న విభిన్న ప్రయోగ రీతుల నెలా తెలియ చేస్తుకోవాలి? వారి ముందరి చిత్రకారుల, అమూల్యమభివాన్వి ఎలా సంకుచి అభివృద్ధి చెందాలి? వారితో కలిసి హృదయపూర్వకంగా మాట్లాడి, వారి చిత్రపటాలను చూచి, వారి కృషిలోని మెలకువలను ఎలా తెలుసుకుని ముందుకు నాగాలి? ఇలా వేసుకునే శుంఠే ఎన్నో ప్రశ్నలు కలవరపెడతాయి యువకులైన తెలుగు చిత్రకారుల్ని. ఈ నాడు వస్తున్న యువచిత్రకారులలో చాలమంది, కలెక్షి లగా, యూనివర్సిటీలలో చదువుకొని, వారి జీవితమంతా కళారాసనలోనే గడుపుదామని వుత్సాహంతో, ప్రతిఫలం అంతగాలేని, ఈ చిత్రకళలో నిమగ్నం అవుతారు. వీరి దృక్పథం అనుభవం ఇప్పటివరకు పేరులోనున్న పెద్ద చిత్రకారుల వంటిది కాదు. ఏకాంతిని కోరి ఎన్నోసార్లు, లేక ఏకాంతిని కోరనంతలో చదివి చిత్రకారునివద్దనే సేగ్గురున్న విద్య చే జీవితకాలమంతా సాగనచేస్తూ, ప్రగతినించ ద్దాగ్ధంలేని మనస్తత్వంకాదు యువతరపు చిత్రకారులది. ప్రతినిత్యం మారుతున్న నేటి ప్రపంచంలో, ఒక నిలకడ ఎక్కడ? రాష్ట్రీయ, జాతీయ దృక్పథాలను మాట్టుకుని అంతర్జాతీయ దృష్టితో సమస్యలను కొలచిచూచే ఈ సమయంలో, అతివేగంగా విదేశీసంస్కృతులు, అనుభవాలు ఆపి వా అగక దేశంలో మిళితి మైబాతున్న ఈ తరుణంలో, నేటి సృజనాత్మక కళాకారుని దృష్టి పరిధి, ఎంత విశాలంగాను, వున్నతం గాను, తనదెళివు వాడులను మిరిపుంటుందో ఊహించగలరు. అటువంటప్పుడు ఆతని చిత్రాలు నూతనంగాను, ఇప్పటికీ నయను మిరినా ఒకేదరవడిలో వేస్తున్న చిత్రకారుల చిత్రరచనకు, విరుద్ధంగా వున్నట్లు కనిపించ వచ్చు. కాని అలాగే నూత్నంగా చిత్రమన్న చిత్రకాగలకు, ఎందుకు అలా వేస్తున్నారో తెలియచెప్పకొనడానికి మార్గ మేది? వారి అనుమానాలను, తెలుగుదేశంలో వేన్న చిత్రకారులను ఎక్కడ, ఎలాకలుసు కొని నివృత్తి చేసుకోవడం? కలకత్తా బొంబాయి, మద్రాసు, హైదరాబాదు మొదలగు నగరాల్లో వివిధ చిత్రకళాశాలల్లో వుత్తీర్ణులైన, అవుతున్న చిత్రకారుల చిత్రాల్ని, తెలుగుదేశంలో ఒక్కసారి ప్రదర్శించి, వివిధచిత్రరచనా రీతుల వైవిధ్యాన్ని అర్థంచేసుకునే మహదవకాశం ఎప్పుడు ఆంధ్రప్రజకు, ఆంధ్ర చిత్రకారులకు కలుగుతుంది? ఒక్కసారి ఆలోచించండి. ఇలా ఇన్ని చిత్రకళాశాలలనుండి, సంవత్సరాల తరబడి ఎడతెగక బయటకు వస్తున్న చిత్రకారులందరు ఏమవుతున్నారని ఎవరైనా ఆలోచించారా? వారు ఎలా జీవిస్తున్నారు? చిత్రకారులుగా 5, 6 సంవత్సరాలు చదివి గతిలేక మరోవృత్తి

చేసుకుంటున్నాడు. ఏలూరువెళ్ళితే స్టూని కంగా ఒక చిత్రకారుని, విజయనగరంలో మరొక చిత్రకారుని, మరొక వూరిలో మరొక చిత్రకారుని యిలా ఎంతమందినని, ఎక్కడని చూడగలం? ఆస్థానికప్రజలకు వారి మధ్య పేరులోవున్న చిత్రకారుడు మనహా మరొక ఆంధ్ర చిత్రకారుని గురించి తెలియదే! కనీసం అక్కడ పేరులోవున్న ఆ చిత్రకారుడైనా, తెలియచెప్పజే! అలా ఎవరికేవారే తమ తమ ప్రతిభను, అక్కడే సంక్షిప్తరూపమకుంటే, రాష్ట్రీయంతిలా ఎలా విస్తృతపర్యాలకు వారి వారి భావాలను, అనుభవాలను?

తోటిరాష్ట్రాల్లోనీ తమకు ప్రత్యేకంగా చిత్రకళా పరిషతులు పెట్టుకొని, ఎప్పటి నుండో ఎండ్లతరబడి దిగ్విజయముగా కళా వ్యాప్తి చేసుకుంటున్నాయి. లలిత కళా ఎకాడమివారు రాష్ట్ర ఎకాడమీలకు గ్రాంటులిస్తున్నారు. ఎంతోమంది సాంకేతిక కళాజ్ఞానులు ఉదారంగా విరాళాలిస్తున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆర్థికసహాయం చేస్తుంది. ఇన్ని అవకాశాలు కలిపున్నా ఎందుకు పెద్దచిత్రకారులు ముందుకువచ్చి, ఒక ఎకాడమీస్థాపించి కళాసేవ చెయ్యరు? ఎవరిని వారో పెద్దచిత్రకారులందరు వారి వారి అవకాశాలు, అవసరాలు తీర్చుకుంటుంటే యువచిత్రకారుల భవిష్యత్తేమిటి? ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఆంధ్రలో ఎక్కడను జరిగితే అందులో పాత చిత్రకారుల చిత్రాలు పడే పడే ప్రదర్శించినవి ప్రచురించినవి ప్రదర్శించడం వారి మీదనే వ్యాసాలు వ్రాయడం జరుగుతున్నది. ఎవరి నైనా ప్రోత్సహించి చిత్రకారులను పరిచయం చెయ్యడంగాని, ప్రోత్సహించడంగాని జరగడంలేదు. చిత్రకళా విమర్శకులొకరు రెండుసంవత్సరముల కొకతూరి ఆంధ్ర చిత్రకారులను పరిచయం చెయ్యడం, రాజపుత్రశైలి, మొగల్ శైలి అని వ్రాయడం చెస్తున్నారు. ఎప్పుడుమాచినా ఆయన వ్రాసిన ముగ్గురు నలుగురినికూర్చే పరిచయం

చేయడం జరుగుతోంది. మరి వారికి ఎమంది చిత్రకారులే తెలుసో, లేక, చిత్రకారులు దేశంలో లేరనో ఆయ ప్రాయం, అర్థం కావడంలేదు. ఆ సుప్రసిద్ధ చిత్రకళా విమర్శకులు.. వారందరు ఏ "RHYTHM" మరియు కేవల ప్రముఖ ఆంగ్ల ప్రతికల వ్రాస్తున్నారు. వారు మన తెలుగు లలోగూడా వ్రాస్తే చాలమంచిది. త అవసరమైన చాల చిత్రకళా వివ ప్రమతిమయ్యాయి. చాలమంది కారుల్ని పరిచయం చెయ్యడం జ! ఎంతసత్యమన్నదో వాటిలో వ్రాసినః జ్ఞాన మెంతో చిత్రకారులందరికీ తె కనుక సమర్థులైన చిత్రకళావిమర్శకులు కొని, దేశంలోవున్న వివిధ చిత్రక గూర్చి వారి వారి ప్రత్యేక శైలిని వివరించ వ్రాసి, తెలుగు ప్రజల లావను యినుమడింపచేస్తే బావుంటు.

ఈనాటి చిత్రకారుల గుస్తితి తెలియనిది కాదు. ఎంతమంది ఒక చిత్రాలను కొంటున్నారు. ఆంధ్ర తర హిందూదేశంతో పోలిస్తే ఆం కొనేవారి సంఖ్య కూన్యం. ఎం డబ్బులేకనా? ప్రజల్లో కళాదృష్టిలే కాదే! మరి ఎవరిన లోపం? చిత్రకా అందగు కలసి కళాభివృద్ధికి కావలసి తీవ్రకొనకపోవడంవల్ల నే, అన్యాయం తున్నది. ప్రజలు నిష్కల్మషులు. వారికి అర్థంఅయ్యేట్లు చెప్పితే గ్రహి చిత్రకళలో ఎన్నెన్ని మార్పులు నాయో, ముఖ్యంగా ఎందుకు "షె ఆర్ట్" వచ్చిందో తెలియచెప్పాలి. రంగాలలో ముఖ్యంగా "సైన్సు"లో తిరిగిగా జరుగుతున్న మహా తర వృద్ధిని, ఈ మోడరన్ ఆర్ట్ లో ఎలా (52-వ పేజీ చూడండి)

అందమైన పొడుగైన కేశములు

కస్తూరి పట్టులు అంటు ముట్టి గులాబీ

సంగంధ దద్దరక్షణ మలాము

సాంటలక్స్

మొటిమలు, కాటుకెగగర్లు, గడ్డి, శావ మొదలగువాటికి

ఇష్టమైన సూనీతో కలుపుకొనండి

మొటిమలు, కాటుకెగగర్లు, గడ్డి, శావ మొదలగువాటికి

తమమీద ఆచరణలు

తమమీద ఆచరణలు

మొటిమలు, కాటుకెగగర్లు, గడ్డి, శావ మొదలగువాటికి

మొటిమలు, కాటుకెగగర్లు, గడ్డి, శావ మొదలగువాటికి

పోస్టల్ ఆర్డర్: యునైటెడ్ కళాశా. 54, అందపిరి, మద్రాసు-త్రాంబిలు: విజయవాడ, హైదరాబాద్

తెలుగు వెలుగులు-8

సినిమాలో భూమిలో వెళ్ళి గరిగినంత ఎత్తుకు వెళ్ళాక, అక్కడనుంచి దిగిపోవడం సాధారణం. ఎవరో కొందరే అలా సిరంగా నిలబడగలరు. కొందరే, అటుపేక్షకుల అభిమానంతోపాటు ఇటు సాటి నటీనటుల గౌరవము సంపాదించి నిలబుట్టగలరు. కన్నాంబ 24 సంవత్సరాలుగా ఈ అరుదైన పానంలో నిలచింది. కయసుతోపాటు మినిషీ పెరగకుండా తరగకుండా, ఎప్పుడూ ఒక్కలాగే ఉండడం కూడా సినిమా ప్రపంచంలో బహు అరుదు. కన్నాంబను పెట్మీద చూసినవారు ఈవిడ నానాటికీ పెద్దనవుతోందా చిన్ననవుతోందా అని విసుబాటూ వుంటారు.

తెలుగు నాటక రంగ స్థలం మీదా సినిమాలోనూ గడించిన అనుభవంతోను, కొన్నాళ్ళు కష్టపడి నేర్చుకున్న తమిళంతోను కన్నాంబ ఈనాడు తమిళ చలనచిత్ర ప్రపంచంలోకూడా గౌరవనీయ మైన స్థానం ఆక్రమించుకుంది. ఆమె విగ్రహం, మాటతీరుకూడా కొవాలం లే పదహారేండ్ల దక్షిణాది ఫిల్మ్ లో కుదురు తాయి ఆమెకు.

తమిళ చిత్రాలలో, ఆమె నడిపిన కణ్ణి ప్లాతకు, చాలా గౌరవం ఉంది. ఒకనాడు దొమ్మేటిపక్కన రంగూన్ రాడీలో పభావతి ప్లాతకు, వారిశ్చంద్రలో చంద్రమతికీ, తెలుగుదేశంలో లభించిన గౌరవం ఇక్కడ ఈ పాత్ర నిర్వహణ పొందింది. ఈనాడు తమిళనాడులో, ఆదర్శనాటక రూపకల్పన కన్నాంబను చూసే చేస్తారు. ప్రజ్ఞ కొద్దిపెక్కి వచ్చిన వారిపేరుమటుకు వాడుకునేవారు అక్కడా ఇక్కడా ఎక్కడా ఉంటునే వుంటారు. ఆకారంగా కన్నాంబ ఒక్కొక్కసారి తలా తోకాలేని పాత్రలు ధరించవలసి వస్తోంది. ఉన్న పళ్ళెం గా పాత్రలో కరిగిపోయే పోవాలన్న దురభిప్రాయాలూ అపొకలూ లేనినటి కొబ్బటి, ఆమె, తగని భూమికు చెప్పట్టినా దాని పక్కన నిలబడి చాతుర్యంతో, సమర్థుల సైన్యంతో దానిని ఉద్ధరించి, తీరుగా నడప గలదు. అయితే ఇటువంటి ప్రజ్ఞ ఉన్నదన్న దీపాంతో తరచుగా ఆమె ఆ ప్రజ్ఞను పరీక్షకు పెట్టడం తగదు. తన ప్రజ్ఞకు తగిన వాటికే ఎన్నుకోవడం మంచిది; వాంఛ నీయం.

వలేకుండా కడవలకొద్దీ కన్నీళ్ళు కురిపించగల తార అనిమటుకే సినిమనీమలు, ంబను ఒకప్పుడు మెచ్చుకునేవారు. త కొన్నాళ్ళకీ తెలిసింది; గ్లిసరిన్ ండా తను కంట నీరు పెట్టడమేకాక, ఏ ప్రేక్షకులను కోకొవలొన్న చేయ ప్రజ్ఞ ఆమెసాక్షు అని అందరూ గ్రహింి. ఆ తరవాత ఇంకొకటి తెలిసింది. ంబ కోపంనటి నే కథలో పాత్రలే, సినిమా తీసేవోట సాటి నటీనటులూ

సినిమాలో ప్రేక్షకులుకూడా భయపడతారనీ. తరవాత మరోటి తెలిసింది. కన్నాంబ మాతృవాత్సల్యం ప్రదర్శిస్తే ముగ్ధులు కాని ప్రేక్షకులుండరు అని. బహుశా ఆమెలో నిజమైన నటనా ప్రజ్ఞ ఉన్నందువల్లనే ఆమె గేమర్ స్టార్ కాలేకపోయి ఉండాలని చాలా మంది అంటూ ఉంటారు. సినితారా పథంలో ఆమెస్థానం ఎక్కడ వున్నా నటిగా ఆమెని ధ్రువస్థానం.

హతాత్తుగా పోట అపేకాడు తలుపులు....విదర పకీరు, దర్భాగా వినుగులా వస్తున్నాడు. పొగరుగ వస్తాడులా వస్తున్నాడు. కోపంగా పులిలా వస్తున్నాడు. భయంకరంగా పకీరులా వస్తున్నాడు.

రెండు యూముల పొడు తిరిగింది. ఈరు ఖంకాయానంతో మోగిస్తు గావుంది. పోరి కల పోడోకటి మునసలు గారిలోగిలి వీధుగు మీది పంథిం చుట్టూ తిరుగుతూ వారు నిశ్చ బం గాడొందిని జాకోడుతోండి. అరుగుపక్క నిడలో మగతిగా పడున్న ఊరికుక్క, మీది మీదికి జరిగిపడతున్న ఎండువేపు చిరాగ్గా చూసే ఇంకొస్త వారికి సర్దుకుంది. నేతిమీద పోరిగల రొదక పీద రిం ముకుంది. ఎగు రు గానాలుగిలి కంల తెలిగలవారింబ గానుగ కలుముని నిరంతరంగా నిశ్చల్యానికి చేపట్ట గీతిం పాడుతోంది. వీధుగుగు మీద పడకుక్కర్పలో మేను వాల్చిన మునసలు గారు వార్తాపుత్రిను పడేసి కమ్మలరిమాసి చింతలు ఖూనికను గురించి వీల్చగా...

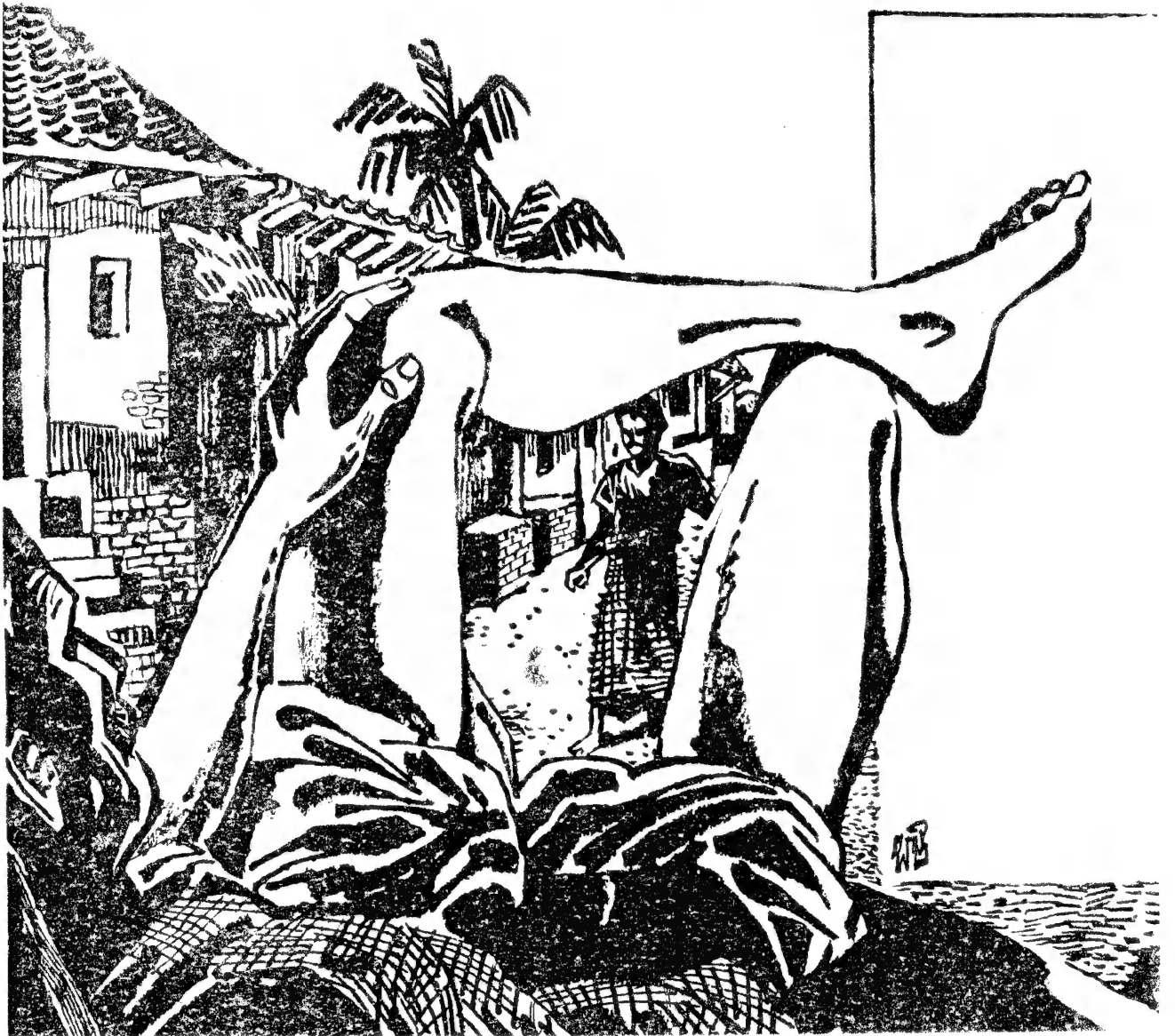
చిన్నా కమ్మ గా గురుపెడుతున్నారు.

* * *
మక్క వో గురు నూ తూలిపడబోతూ తిలుకుంటూ పరిగడుతోంది! గురు పెడు తున్న మధ్యాహ్నం మీది మక్కకొరికడి యాలూ గొలుసులూ టకేటకే మని కొట్టు కుంటూ ఉండుండి ఘలుమంటున్నాయి. నాదేవుడోయ్... అని గొలుకుండి మక్క...నా దేవుడోయ్! నా కోంక దీశావుగోయ్. సందేశి నివ్వంక చేవుగోయ్ నాయనోయ్...అంటోంది. మాటమాటకీ వోగురుస్తోంది. కాస్తుగిలవారి వాకిలి ముందర నిలిచిపోతూ జాట్లగదోసుకునే సరికి మక్క చేతి గాజులమూరిం గలగల మంది. వామన గంటలాడుతుంటున్న బామగారూ. పీత

‘మక్క’ అన్నాడు. మక్క పరి తోంది. నాయనోయ్ నా కోపం నీ. రోయ్...

కోంవంటుకున్నా యేవిషే బెప్పాల బామగారు మక్క పరిగత్తిప వైపునూ

* * *
మగతిపిడలో ఉన్న మునసలుగా చింతలు కేసులో తిలుపుల్నూ రిడీయ తున్నట్టు కలొచ్చింది. పంకెళ్ళ చివ్వు గూడా విసబడినట్లయి గతుక్కుమని క దించారు. వీధిలో మక్క పరిగడుతో మధ్యాహ్నపు నిశ్చబంమీది నిశ్చ మధ్యాహ్నంమీద మక్కకొళ్ళకడియ గొలుసులూ గక్కు గక్కు మంటున్నా చుక్క...

మునసబుగారు కందువా బుహానేసుకుని కరణంగా రింటికి బయల్దేరారు. నరిసి రెడనిశే కేసుకురా. కరణంగా రింటికి కాదుంటానన్నప్పు అన్నాడు.

అక్కడే వున్నారండి అన్నాడు ముత్యాల.

ముత్యాలమ్మ గుడిమలుపులోనే శివాలు వినిపించాయి మునసబుగారికి. ఇంకో అడుగేనేవరకూ గుడిదగ్గర గణాచారి ఉండగా ఊగిపోతోంది. తలుపులు నేలబాదగా పాగిలబడి దిండాల్చుకున్నాడు. చుక్క చితికిలబడి, నత్తికొట్టుకుంటూ కోకన్నా లెడుతోంది.

తలుపులు పెప్పెక్కా పావాలు కైర్లించి కిక్కి బట్టుకు గణాచారిని ప్రశ్నించుతోంది. మునసబుగారు అగడల్లుకోలేకుండా, అంతెరింపరకూ గణాచారి గాబోలు బాగుచేస్తున్న కందుల్ని కాకులు దివిబోతుంటే, హుష్ కాకే అన్నాడు.

పాగిలపడున్న తలుపులు తిలిచి దిప్పి చూసి, బాగుమని విడనూ మునసబుగారి కాళ్ళు చూశేసుకున్నాడు.

వాన్నగారోయ్ నను సంపేతాడండోయ్. ఆడోచ్చే తిన్నాడండోయ్ అని భోగన విడవపాగాడు. మావోయ్ అని చుక్క బావుగుమంది. గణాచారి ప్రశ్నిజేబుతూనే ఉంది...

మునసబు గిరి కొచ్చాక వాయుడుగారు చాలా చూశాడు ఇలాటి సందర్భాలు. బడితెలాటి మొగసీగలు బావుగుమని విడవటం ఆకున కొక్కిరిగాను. గాని తలుపులు ఎన్నడూ విడవగా ఆయన చూశేదు. పన్నగా బక్కపలాచగా పొట్టిగా ఉన్నా, పదితినే సత్తా లేకున్నావాడు ఎన్నడూ జంకూ యుడవు ఎరగడు-నేనికేనా ఎరబడేరకం. ఎగురెబ్బ తినక అలా మిడిసిపడుతున్నాడని అనుకుంటూ వచ్చాడు మునసబుగారు. తలుపులలా కంట తడిచెడితే ప్రాణం లేవారైపోయింది మునసబుగారికి. కంఠం లిగించుకుపోయింది. అందుక వాయన మాటాడకుండానే తలుపి కరణంగా రింటి వేపు బయల్దేరి వెళ్ళాడు.

సావిట్రి అంత సందడిగా ఉంది. కరణంగానూ, వారి పట్టుపట్టుడూ, ప్రెసిడెంటు నర్సిరెడ్డి, ఇంకిద్రు మెంబరు, జనాభా లెక్కలు రాసుకోడాని కొచ్చిన పిదొరటోపీ మనిషీ రెండు భాషలో మూకు ముడిగా ఏకటాకిన ఖాసీ కథలూ (భయ్యరాత కర్మసిద్ధాంతం, ఆ బాపకువేదాంతం వాళ్ళ చిన్నవాటి ముచ్చట్లు, నేతిరీరకాయలో నెయ్యిఉండని నైవం, అమెరికాలో గాంగ్ స్టరు ఖాసీలుచేసే శిల్పం (అల్లుగారిది), పకిరగాడి పట్టుపూర్వాలూ, తలుపులుగాడి రెండో పెళ్ళాం చుక్క మధురకల్పాలలో అవ్వరకీ కొట్టొచ్చినట్టు

కనబడే పొలికలు (ఎవరో తెలిదు) ఖాసీలు కామ్రుజేసేవాళ్ళ కథలూ చెప్పకుంటూ, నానాత్మగా దయచెయ్యండి అన్న ఒకమాటని మాత్రం ఏకగ్రీవంగా అన్నాడు.

తరవాత, జరిగిన కథను సమాక్షించి కర్తవ్యం నురించి నిక్కబం తీరంగా ఉపన్యసించింది.

కరణంగా గొంతు సవరించుకున్నారు. ప్రెసిడెంటుగారు అనుకరించారు.

అసలువాణ్ణిలా నదిలేకారూ అంట, అన్నాడు మునసబుగారు.

మరీ కేసుపూర్తిగాంజే అసలుఅన్నాడు కరణంగానూ.

పారిపోయిందాలఅన్నాడు ప్రెసిడెంటుగారు.

ఇంఫాసిబుల్ అన్నాడు దొరటోపీ ఆయన.

కరణంగారి అల్లుడు సాహసించి కలగజేసుకున్నాడు. వేనాల్. అమెరికాలో జైళ్ళలాటి వాటినే తప్పించుకుంటారు. అక్కడ—

ప్రెసిడెంటుగారి మాపు చూసి అగిపోయాడు కరణంగా రెడు.

నే తెలవు దీనుకొంటావండి అన్నాడు దొరటోపీ ఆయన.

తలుపులు గాడి పాణానికి ముప్పే అన్నాడు ముత్యాల.

వాడి పెళ్ళిం ఒకటే విడుపు పాపం. కట్టుకుని ఆర్నెలు కూడా తిరగలేదీంకా అన్నాడొచ్చే పెద్ద ఆర్నెలుతిరిగితే ఛరవారేదన్నట్లు.

సారీ జనాభా లెక్కలో జనవంఖ్య ఎంత రాసుకున్నారోగాని, ఒకటి తగ్గించి ఖచ్చ రాయొచ్చు అన్నాడు అల్లుడుగారు విట్టిగా అని చుట్టూ చూసి నవ్వబోయి కొయ్యబారి పోయాడు.

బాబూ కాఫీఅయినట్టుంది. ఇంట్లో నిలుగున్నట్టున్నారు చూడు అన్నాడు కరణంగానూ బాధగా.

* * * ప్రెసిడెంటుగారు జనాభా లెక్కలాయనో మాటాడుతూ సాగనంపబోయాడు.

విగత వాళ్ళు ఆలోచనలో నడిపోయారు. పకిర మూడుగంటల మెయిలు కోరుకి దిగుతాడన్న వార్త అందిరికి తెలుసు. ఏలూరు లెజనాడే కోరులా మెయి పరిగెడతోందనీ తెలుసు.

ఏను నిమహలయేసరికి చుక్క, తలుపులు వచ్చారు.

వాన్నగారోయ్ నాకేం బారి చెప్పండిన్నాడు తలుపులు ఎడునూ.

వివాన్నగారు ఏదాకీ చెప్పలేదు.

అసలు నీకెందుకురా గోల, నువ్వెందుకు పాక్షిమిచ్చావు పకిరతో తెలగాట. నేటి.

దీర్ఘ రోగములకు నమృత మైన చికిత్స యోగ్యతాపత్రములు గలవు. వివరములకు: రావూన్ ప్రొడక్టు నుంటారు.

మృత్యువును పోటీపెట్టేందుకు వీరిగోలి టాబ్లెట్లతో ఎంతైనా అవసరం

మహా గోలి

ది వెటెరినరీ సైన్స్ మర్కెట్

కడప

ముస్తాబు ద్రవ్యముల చరిత్రతో ఇంతవరకు తయారుకాని కొంగ్రత్త పేస్ పౌడర్లు!

గోకుల్ కాండ్లర్ టాయలెట్ పౌడరు :

(తల్లిమేక రందనపు వెళ్ళుచు పొడగుతో (పైకొనెల్ల) లాం ఇంతవరకు బాంబే చేర్చింది. తయారుకావడం పొడగు. మీ ముఖ కాంతిలో పెరుగు చూపుట, చెమటను తవట, కాంబాను వానన యందుకు దీని ముఖ్య వినియోగము. దేవుడు పొడగులను జడనయితి.

గోకుల్ కాండ్లర్ పుడ్ టాయలెట్ పౌడరు :

తల్లిమేక రందనపు వెళ్ళుచుమంది తయారుకావడం పొడగు. మీ పొడగులను వలయునంత మన్నితము చేయవలసింది.

గోకుల్ బ్యాట్ పౌడరు :

బొట్టాల్లోకి నమిస్తూ ముఖ మీదికి తయారుకావడం పొడగు. దీనిలో రోయింగ్ గలవు. మీ ముఖవర్ణమును తెలియబెడుచున్నది. క్రింది వంటివారక వలంబమును కల్గించు గలది. దీని ముఖ్యక గలంబంకరందరి నింపించుచున్నది.

టి.యన్.ఆర్ & కో, కుంబకోణమ్

C. L. Mani

అదీ మానీ కనులో! మాకామాత్రం దమ్ము లేక నేలన్నరు కరణంగారు.

సరేండి అదంతా ఎందుకిప్పుడు. అదీ మొఖానలా రాసిపడేనుంది గావాల. కుదురుగా ఇంటికొ డెలాగుండగల్గూ... అన్నరు మునసబు గారు.

ఊళ్ళో యిందరున్నరు జెమాజెట్టి లాంటివాళ్ళు. ఇందరు కలిసి పట్టపగలు ఒక్క పక్షిరుగాడికి అడ్డపలేరా అనిపించింది ఎవరిమటుకు వాళ్ళకి. ఆ మాటే చుక్క పైకి అనేసింది.

అవున్నాన్నగోరు. అడురాగానే తెడతీర గేసీ—అన్నాడు తలుపులు.

ఫవ్ మువ్వోర్లో ఇలాటే దవాలోచస్తు జేసి ఇంతకి చెప్పుకున్నావు అన్నరు మునసబు గారు.

మునసబు గారి మనసు అయినకన్న ముత్యాలకు బాగా తెలుసు. ఇలాటి సమయాలో అతినేటికా తత్పర్యాలూ భాష్యాలూ చెబుతాడు. ఇప్పుడూ సమ్మివంటుగా ఆ పని చేశాడు. పక్షిరుది పాముపగ అని చెల్లడం చాడు. పాములో చెలగాటాలు మంచివి కావన్నాడు. పక్షిరుగాడు—ఇవాళ నలుగురడుపడితే తగినా అనక నలుగురి పని విడి విడిగా పడతాడు. పొరుగురళ్ళి అక్కడి వాళ్ళని చావదన్నీ, చంపి రాగల మొనగాడికి పలుకుబడి ఎంతుండాలి?... *

మరిపుడేటిచేదారి ఏటిదారికి అన్నాడు తలుపులు.

దారికేటుంది. ఎవడిదారాడిదే. నన్నడిగితే అడలా మెయిలు కారు దిగేతిరికి నువ్విట్టిం చిలా పొలాల కడ్డబడి పో. లేదా పడవెక్కి పట్నానికెల్లిపో. ఆనాక మేవంతా అడికి నచ్చు చెబుతాం. నలబడాక మెల్లంగ రావచ్చు. అన్నాడు ముత్యాల.

వాడు కాంతించకపోతే అదే పాయని, పట్నంలోనే సిరపడిపోవచ్చునని సలహా చెప్పారు కరణంగారు. పట్నంలో లాండ్రీ పెడితే సుభ్యరంగా నెలకొంద రూపాయలు కళ్ళమాసి మారాజులా గుండచ్చునని కూడా ఆశిపెట్టారు.

తలుపులికి మనసు కొదిగా సిమితపడు తోంది. కొంచెం కుడి ఎడమా ఆలోచిస్తున్నాడు. ముత్యాలంటివాళ్ళిద్దరు తన కడా పెడా నిలబడి, కర్నం మున్నబులూ పంచాయతీ ప్రెసిడెంటూ వెనక నిలబడితే చాలు. పక్షిరుగాడికి దిరాగా ఎదరపడవచ్చు.

ఏటేన పలకుండావు. ఎలదల్చుకుంటే బేగిలగత్తు అన్నాడు ముత్యాల తమాషాగా చుక్కవంక చూసి నవ్వి. తలుపులు చుక్క

వంక చూశాడు. తల కొట్టేసిపట్టుకుంది.

చరికుంటే బలుసాకేరుకు దిగొచ్చు న్నరు కరణంగారు.

అవును మావా అంది చుక్క కళ్ళు చెంగుటూ వొక్కుకుంటూ.

తలుపులు చుట్టుచూసి ఎడవనాయాళ్ళు. యదవక శ్రేదవ నోళ్ళు అనుకున్నాడు.

మంత్రాలుసరుకుతున్నావా. పక్షిరుగాడు జడిసేరకంకాదు అన్నాడు ముత్యాల.

మవ్వలగుండేస్ అన్నాడు తలుపులు చిరాగా.

ఓరబో. కోపం వచ్చింది దొరగోరికి— ఆడొచ్చి మక్కె లిరగదంతే దిక్కలేదు గాని నేను మాటంటే గుబురేం.

మావా నివ్వలగురుకో అడితో నీకేటి. నాన్నగారేం జేయమన్నారూ, నివ్వేటి నెయ్యాల అచ్చాడు మంగలఅంది చుక్క.

కరణంగారు మునసబుగారు 'ఒక్కచూరే బరువుగా నిటూర్చారు. అనింది కేముంది గనక, పక్షిరు పరమదుర్మార్గుడు. అన్నిటికీ తెలించినవాడు. వాడికి అడ్డపడిందికి ఆలు బిడ్డలున్నవా డెవడూ ముందుకు రాడు.

అంచేత తలుపులు, ప్రాణాలమీద ఆశివుంటే తక్షణం వెళ్ళిపోడం మంచిదని వారధి ప్రాయపడారు.

తలుపులు మరోసారి ఆలోచించు కున్నా ఊరింది పొబుదికాలేదు. ప్రాణ భయం ఎంత పీకుతున్నా కొంపాగోడూ వదులుకుని పారిపోడం వాడికి అవమానంగా తోచింది. పక్షిరుగాడు తలచుకుంటే ఎక్కడున్నా తిరుముకురాగలడు. తప్పకుండా తలచుకుంటాడుకూడా.

వా బాబు, నాబాబు బాబు ఈడనే పుట్టి ఈజ్లే మట్టిలో గలిశారు. నేనెందుకు పోవాలి నేనేం ఖానీలేశానా అన్నాడు.

కరణంగారు నవ్వాడు. ఇదెప్పట్టింది తోయ్ దేశభక్తి. ప్రాణమ్యాదికి మంచు కొన్నావుంటే ఈ వేదాంతం ఏమిటి. నీ బాబూ అడిబాబూ ఖానీకేసుల్లో సాక్షా లిచ్చి కేలమిదికి—

ఎవరదీ అన్నరు మునసబుగారు వాకిట్లో కొచ్చి న మనిషిని చూసి.

నెనండి ఎరెంకన్నని. తలుపులుగాడింకా ఈజ్లే ఉన్నాడాండీ, అయిబాబో! పక్షిర్నోగోరండి. అడొచ్చి సంపేత్రాడం డియ్యాల... ఊరంతా:

అదనోయ్. పారిపోమ్మంటే అవును గాని నీ కెగురు జెపారిది. వదలం నిజమేనా అని.

ఎవరెంటే దాన్నడగండి. ఆ చుక్కకే తెల్పు. ఇందాక పన్నుండుగుంటకాయకి డైవోరు రెడ్నాయుజే నెప్పొడంబండి.

కృష్ణ బ్యారేజీ, కుంగల్లడ దిగ కాలువ, ఎనువ నెన్నా ప్రాజెక్టు రొంపేరు స్పీడు, రాకే పాడు ప్రాజెక్టు వంటి ఎన్నో ప్రాజెక్టుల నిర్మాణ పూరి అయింది. వాటివల తో ఈ ఆనేక ప్రాంతాలు ప్రయోజనం పొందున్నవి...

ప్రతి యేటా కొత్తగా నాలుగు వందల గ్రామాలకు విద్యుద్దీపాలు పెట్టబడుతున్నాయి...

నేలబొగ్గు ఉత్పత్తి 1958 లో 1 లక్షల టన్నులు కాగా ఇప్పుడు 2 లక్షల టన్నులు దాటిపోయింది...

రాష్ట్రంలో కొత్తగా నాలుగు వైద్యకళాశాలలు, రెండు ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలు, అనేక సాంకేతిక విద్యా సంస్థలు స్థాపించబడ్డవి...

సామాజిక కౌశిల్యద్వి ఉద్యమం మూల గ్రామాలకు కూడా విస్తరించింది. దినాభివృద్ధి గాంచుతూ దేశవిదేశ ప్రవఖుల ప్రశంసలను పొందుతూవుంది...

“ఆంధ్రప్రదేశ్”

పత్రికలో -

ఈ సర్వతో ముఖాభివృద్ధి కార్యక్రమం విశేషాలను సమగ్ర వ్యాసాధ్వారా, ఛాయాచిత్రాలద్వారా ఎక్కువగా తెలుసుకోవచ్చు. ఈ మాస పత్రిక విడిప్రతి నెల 18 నయనెసాలు గుంవత్సర చందా 2 రూ.ల 18 నయనెసాలు. పత్రిక ప్రతులను ఏజెంట్లనుంచి గాని, లేదా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ సమాచార పౌరసంబంధాలశాస్త్ర రెక్కరు కార్యాలయం, హైదరాబాదు నుంచి గాని పొందవచ్చును...

ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్రికలో ప్రచురణరమే సాహిత్య, సాంస్కృతిక చారిత్రక, అభివృద్ధి విషయాలను గూర్చి రచయితలు వ్యాసములను, కవితలను కథానికలను, నాటికలను, తదితర రచనలను పంపవచ్చు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ సమాచార పౌరసంబంధములశాఖ, హైదరాబాదు.

అదైర్యపడవద్దు
 స్త్రీయైన, నిజమైన SEX—
 /ICE పొందవచ్చును. మీకు
 సుఖాన్ని లక్షణములు (వాయుమూ,
 కా వివరాలకు కవచ పంపిడి.
 ర్ రత్నం నెన్), (Estd 1904)
 కేటలింగ్స్, అజంతారామరైట్
 హైదరాబాద్ (దక్కన్).-2.A.P.

పండిత
 డి.గోపాలాచార్యులవారి
అరుణ
 స్త్రీల టూనిక్
 ఆయుర్వేద్యమం(స్వచ్ఛ)మైతి
 మైదామి

పెప్సో
 గొంతు ప్రసిద్ధయత
 గొంతు
 మరియు
 గుండె
 చిల్లలతో
 రొమ్ము పడికెము

త్వరితంగా విచారించి బడివది
 గొంతు బొప్పి, రొమ్ము వడికెము దగ్గులు,
 అల్లెలు, గొంతు మరియు గుండె చిల్లలతో
 పెప్సో త్వరితంగా విచారించి బడివది.
 పెప్సో రొమ్ము, బొప్పి విచారించి
 బడివది విచారించి త్వరితంగా అల్లెలతో
 అందరికీ వాడక అవసరం అవ్వవలసింది.

పెప్సో
 గొంతు మరియు
 గుండె చిల్లలు
 మంచి వ్యాధి
 అందరికీ వాడక
 అవసరం

బి.ఇ. ఫుల్ ఫార్మ్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.
 B.P.Y.-56-TEL
 గోల్ ఏజెంటు: దాదా డి.కంపెనీ,
 నైన్పు నాయక్ బీడి, మద్రాసు-8.

★ సాక్షి ★

అజీ కేం పూర్వదిలి పామ్యంబున్నాం.
 వాడు కాంతించాక—
 ఇంకేడికి పూర్వదిలి. కబుర పు జే
 అందరికీ తెల్పిపోయింది. అజీ మనుసులు
 ఈడు పూర్వదిలిపోకుండా కాలక కాడ
 గోపుకాడ పుంసినకాడా కాపేకాంటింది.
 అజీ మూడుగంటల కాదుకో చే తన్నాడంట.
 వాయనోయ అంటూ చుక్క విడుపు
 అంకించుకుంది. మామూండగానే తిలుపులికి
 ముచ్చెమటలు పోసేశాయి. గజగజ వణకి
 పోయాడు. రెండు చేతుల్లో తలపట్టుకు
 కూలబడిపోయాడు. కళ్ళు తిరిగిపోయాయి.
 “నాశిరి ముత్యేలమ్యా” అంటూ చుక్క
 వాళ్ళోకి పిరిగిపోయాడు.
 * * *
 అయితే ఏం చేదాం అన్నారు కరణం
 గారు.
 మునపలుగారు మాట్లాడలేదు.
 చేసేదేముంది, ఎవడే ఖర్చు కవరక రైలు.
 అటుకోరటు వాళ్ళలా మంచిచెడలేకుండా
 ఖానీకోరని చేకేమిద కొద్దిలేస్తుంటే
 చేసేదేవుంది అన్నారాయనే మళ్ళీ.
 మనసలు గారు గొంతు సవరించు
 కొన్నారు. చిన్నా పెద్దా మన మంతాకల్పి
 అదాల్లో దిగగానే అడ్డంపడితే...అన్నారు.
 కరణం గారు తల తాటించారు. మీ
 తే మన్నా అనుకోండ్లన్న గారూ, నాకా
 జాహసంలేదు. కొంపగుంపనాశిసంచేసుకో
 దరినే తప్ప—
 మునపలుగారు ముత్యాలకునే చూశారు.
 అవును బాబూ. ఆడిది పాంపగ. తెలింగి
 నోడు. ఆజేడ్ ఆగాయతైం జేకాక ఆజీ
 మళ్ళా జైల్లో యేసేం, పంపేం లాబం. ఈ
 యొదవ సేసిన తప్పక మనవా కానకోసం.
 నునకొద్దు బాబూ, అసలాడి సేలికింద
 మణులు రెలాపెలాటో మీకు తెల్లు. వతా
 బాబూ పనుంది. అంటూ ముల్యలు విసవిస
 వడిచి వెళ్ళిపోయాడు.
 వతాను బాబో దండాలు అంటూ వెరెం
 కన్న కూడా వెళ్ళిపోయాడు.
 దారుణం. ఇది ఊలో అడివో నాకు
 తెలిటంలేదు. ఇందరం ఉండి ఒక్కడి
 ప్రాణానికి అడ్డుపెట్టేకున్నాం. అన్నారు
 మునపలుగారు లేస్తూ.
 ఏం చేస్తాం.....పోనీ పోలీసు తాణాకి
 కబురంపండి మనిషినిచ్చి...వసా. అలాదూ
 అమ్మాయి సినిమాకోయ్ అని గోలబెడు
 తున్నారు. మాయాబజారులు... మీరూ
 వస్తారా అన్నారు కరణం గారు.
 రాను అంటూ వెలిపోయారు మునపలు
 గారు. సందు ములుపు దిగిగాక కండువ తో

కళ్ళొత్తుకుని ఇల్లు చేరి వడుక్కు రీలో
 కూల బడ్డారు.
 కరణం గారు, చుక్క క్షేర్యం జెప్పారు
 తిలుపులికి స్పృహ వున్నట్టు లేదు.
 రాగానే మీసపుకులిద్దరు వాడికాళ్ళమీద
 పడండి. అంతిన్న మార్గంతో చల్లైదు అన్నా
 రాయన.
 * * *
 చుక్క, తిలుపుల్ని లేవదీసి నెమ్మదిగా
 ఇంటికి బయల్దేరింది. నెత్తిన ఎండ పేలి
 పోతోంది. కిచ్చకాంలలో దురదృష్టంలా
 వడగాడుపు బలంగా దెబ్బ మీద దెబ్బ
 కొడుతోంది.
 తిలుపులికి ఒళ్ళు మనిలిశ్చతోంది. కళ్ళు
 మూసుకునే చుక్క నానుకు నడుమున్నాడు
 చుక్క పెదిమలు తిడారిపోయాయి. గొంతు
 మండిపోయింది. అమ్మవారి నుడి దగ్గర ఆగి,
 గండం గడిచి తెలారితే ఉపారాతిత్తుతాను
 తల్లి పెట్ట నేయిత్తొనమ్మా అని దంపమెట్టు
 కుంది.
 * * *
 ఇల్లు చేరి గుమ్మంలో అడుగడుతూండగా,
 ఆడ తొడిగిందికరణం గారి కమిజంట గారూ.
 ఎంకుకన్న మంచిది ఇప్పించేసేయ్ అని
 చెప్పివెళ్ళిపోయాడు కరణం. రింటిపాలేరు.
 భూమి ఉమ్మేసింది చుక్క. లోపల
 సవితి చామలు పడుకుని ఉంది. అంపకం
 పాలతో జ్వరం వచ్చేసింది సావాలకు.
 కలవరింతలు, కేకలు. చుక్కకి దుఃఖంపొంగి
 వచ్చేసింది. తిలుపుల్ని మంచాప పడుకోజెట్టి
 గుప్పటి కప్పింది. సావాలు కణ తలంటి
 చూసింది.
 నా కొంప ముంచాడే నాయనో అంటూ
 గొల్లుమంది సావాలు. ఏ సేల్తాం. అన్నిటికా
 పలనలుండాది. ఈ గండం గడిస్తే రే
 పుపారాలెలించి పెట్టనేద్దాం. సువ్యూహా
 మొక్కుకో అంది చుక్క.
 మలిద్దర వెంగుకులే అం పావాలు.
 నీజమ్మడ బుద్ధిపోనిచ్చుకున్నావు కాగు
 అంది చుక్క.
 * * *
 తిలుపులికి గంజనీళ్ళుపోసి, నుడిసేవతిలి
 కొచ్చింది చుక్క.
 మామ గంటల కావొచ్చుందాలి. ఆజే
 పాటికే దిగుందాలి. నా తల్లీ! నివ్వే దిక్కు
 అనుకుంటూ నించుంది.
 పకీరొనే ఎంకుకేనా వుంటుందని రెండు
 బడితెల్లూ ఒ పెద్దగదా రెండు కోరకంచులూ
 తీసి ఒపక్కన అిటే పెట్టింది.
 చుక్క తమ్ముడు పరుగున వచ్చి ఆక్కా
 అక్క కావొచ్చేసింది గాని ఆడరానేదు.

నాను చూశా నాను చూశా. కిర్మి బడి రంగన్న ముక్కుదా ఒకటే అచ్చిరం! పక్షిడు గాడు రానేదిని అన్నాడు.

చుక్క ఒక్క లగువున లోపలికల్పింది. అడురా నేడు మావో. అడురా నేడు. అంతా అబద్ధం. అంటూ తిలుపుల్ని కౌవలించుకుంది. తిలుపులు, మెల్లిగా కట్టు తెరిచి ఆకి అన్నాడు.

గంపం గడిచింది మావా అడు రాలేదు. మద్ది నేళి డైవోరు పరాసకం అడుండాల యదివసచ్చినోడు మల్లి పాత్రానీ నెపా. అంది. తిలుపులు అమాంతం చుక్కని గాఢంగా కాగలించుచున్నాడు. తిలుపులు కళ్ళింట బొటజూట కన్నీళ్లు కారాయి. జ్వరం దిగిపోయింది.

ఎందుకన్న మంచిది గాని, మావా, ఇప్పుడే నావకల్లి, పట్నంలా పోలిపోళ్ళకి నెప్ప రాదా పింతలు కూనీకనులో పక్షిడుగాడికి జేలు కాయమయేదాకా ఈ డ కా ప లా వుండాలనీ అంది చుక్క.

తిలుపులు చుక్కని దగ్గరికి తీసుకుని వీపుతట్టాడు. జుట్టు సరిచేశాడు. ఎర్ర మొకవా. మనకోసం పోలిపోళ్ళొత్తారే యెర్ర మొక వాని మొకంచుడు. అన్నాడు. అంటూనే చుక్క మొహం చూశాడు. ఎంత సక్కుని మొకం. కట్టుకట్టుపోవాయిగాని, పాపం. యంతేజావో నాకోసం అన్నాడు.

సరే బాగుండాయి సరసాలు. కాత్తుంటే అడ్చొచ్చి ఈపీసరే వెట్టుండేవోడే గండా అంది నావాలు నీరసంగానే నవ్వుతూ.

చుక్క పక్కనక నవ్వింది. బుద్ధిపోనిచ్చు కున్నావుగా దప్ప. పక్షిడుగాడు; యములా డొచ్చినాసరే మావిలాగే కాయ వించుకు సరసలాడుతూనే సచ్చిపోతాం. నియ్యలే నాకు జెరంరాదు అపదలొత్తే అంది.

అలాగే అలాగే డోసులాడానికేది. మద్ది నాల వరినెడి కోకన్నా రెట్టివాళ్ళెవరో. .. నూదారి, అడు మాడుగంట కాడకి రావోతే ఆ తిరవాదానికి రాదనీ కరాతేటి. కాపీనీలో కలునీలో దాగుతంటే కాదు తిప్పండచ్చుగా అంది నావాలు.

తిలుపులు పట్టు దప్పినట్లయి తరెత్తిమాసింది చుక్క.

మల్లీ వెర్రిమాపు పడిపోయింది.

ఆ! ఏకేటి ఎలాగలాగా అంటూ కొయ్యబారిపోయాడు తిలుపులు.

నీజిమ్మడ. యదవనోరూ నివ్రాసుఅంటూ లేవవోయింది చుక్క.

తిలుపులే చుక్కని పక్కకోనీసి లేచి నిలబడాడు.

అమాటా రైతే ఆ మాటారైతే అటూ గబగబ నడికివతికి వెళ్ళిపోయాడు.

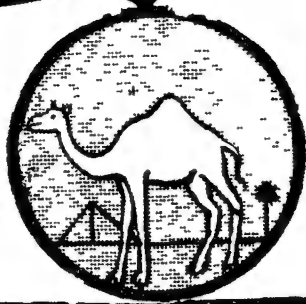
యాడకయ్యోవ్ సామీ! అంటూ వెంట

**మీకు
నమ్మకమైన
నీలగిరితైలం**
కావాలంటే

కేమిల్

బ్రాండ్

పొడండి

అది కల్పితానిది..

ప్రశస్తతమైన కాఫీ పొడరు

ఆంధ్రా కాఫీ పొడరు

Fresh, Fragrant & Delicious

ANDHRA Coffee

Quality is our Motto

హాంబిలు:- బ్రాడిపేట, బాపట్ల, సత్రపల్లి, నర్సరావుపేట, విడుబ్రోలు.

ఆంధ్రా కాఫీ ఇండస్ట్రీ

H. O. పట్నం బజారు - గుంటూరు-1

క రెంటు లేదని సినిమా ఆపేశాడు. పోనీ, ఫేస్ న్నా వేయకూడదటండీ! న్న గాలితగుల్లు!

—చిత్రం : చందనసోమయ్య, రాజమండ్రి.

ంది చుక్క.

న లాతా మలాతా అంటూ గబగబ నెళ్ళి చూడు తలుపులు.

హద్దు చాటారండి. ముత్యాలమ్మ గుడి రావిచెట్టు కింద కూర్చున్నాడు తలుపు చిరుగా తాగేసి.

నా సావిరంగ, రారా ఇయ్యాల నవ్వుకో బస్తా పైస్తా తేలిపోవాల. పుచ్చెరెగిరి గాల. నయ్యాల. అని గోబుక్కుం న్నాడు.

అర మెలు అసింటా అప్పుడే బుసుబిగిన కెట్టి పకీరు కూడా అదేమట అనున్నాడు కసిగా. దిగుతానే ఎదర కిళ్ళి గోపలికెళ్ళి కూర్చున్నాడు. బుసు కడి, బుసులోంచి ఒకేఒక ఇస్తాకు దిగింది. 'సిని సోడానీలియ్యవో అన్నాడు పకీరు. నాడు కాలిసోడా కాయపట్టుకు లోపలి 'నీకు' నింపి ఇచ్చాడు.

పకీరు గడగడ తాగేసి, ఇంతకన్న పుట్టి

నీలే ఇలే సరిపోయేదిగాయదవా అన్నాడు. బుజంమీద కువ్వలుతీసి తలపాగా చుట్టుకున్నాడు. లంగీ పరిచేసి బిగించి కట్టుకున్నాడు.

ఈనర ఒకటే జట్కా వుంది. అందులో ఇంజాకటి ఇస్తాకులో రాణి కూర్చునివుంది. రాజా ఒడి దగ్గరొచ్చి సిగరెటు కొంటున్నాడు. పకీరు బండిదగ్గర కొచ్చి, దిగిండ్డమ్మ. ఈబండెలదు అన్నాడు.

బండిలో అమ్మాయి కంగారుపడి ఏవండి ఇటుచూడండి ఇతి నేమిటో అంటున్నాడూ అంది.

దిగమ్మ తల్లే అన్నాడు పకీరు వినుగా. రాజా వినురుగాతచ్చాడు. ఎవ్ దానువ్వు అడవాళ్ళని డబాయిస్తున్నావు బ్లడ్ ఫూల్ అంటూ.

పకీరు వెనక్కి తిరుగుతూనే ఎడం చెయి తిరిగిసి వెనక్కి వినరాడు.

అమ్మ అని ఒక్క ఈపెట్టి చెయ్యి చెంపని అడుముకున్నాడు రాజా. మళ్ళి

మాటాడలేను. అలా చెంపని చెయ్యినుకుని గుడ్డప్యగించిమాటలేకుండా, జెజమ్మలాఅరడుగుల ఎత్తున ఉన్న పకీరు వేపు చూస్తుంది పోయాడు. అమ్మాయి మాటాడకుండా బండిదిగిపోయి తనే పెట్టి కిందకి దించేసింది. మర చెంబు తీసి చెతపట్టుకుని తిన్నగా భరదగ్గరికి వచ్చేసింది. జెబ్బ పట్టుకుని ఇలారండి అని అసింటా చెట్టుదగ్గరకి లాక్కుపోయింది అతిసు చెంపని చెయ్యి తియ్యలేదు. కన్నార్పలేదు. పన్నె తిపలక లేను. అలాగేచూస్తూ బొమ్మలాభార్యపక్క నచతిలబడిపోయాడు.

పకీరుబండిలో కెక్కి కూర్చున్నాడు. ఊళ్ళొక పోనీ అన్నాడు.

రోడు బావులేదు అన్నాడు బండివాడు. పోనీ అన్నాడు పకీరు.

బండి కదిలింది. బండిలో అమ్మాయి జోళ్ళుండి పోయాయి. ఇవతలికి విసిరేస్తూ మలాయ్ జోళ్ళొగిసి నావుఅన్నాడు పకీరు.

తూము మకుపుదగ్గరేనే జట్కా ఆపేశాడు బండతను. బుడ్డోడికి జరం కానిందని, ఇట్టిం చిలా ఇంటికెళ్ళానని బతిమాలి దింపేశాడు. పకీర్ని.

పకీరు నవ్వాడు, ఎడననాయాల. ఏనా బద్దలడావుగా. ఎంతబయ్యంరా? కూడా వల్లే సాచ్చా లియ్యాలని గదా బయ్యం. నాకు తెల్లేటి, అంగుకే బండి దోలుకు బతుకుతున్నావు. బిడిపోటిచ్చెల్లు అన్నాడు.

రావిచెట్టు దగ్గర బండకొనుకుని కెలకిలా వదుకుని కాలుమీద ఎనుకుని వెకిలి ధోర్లం తో ఏడుపులాటి నవ్వుతో, సిచ్చిలాటి తెలివితో లాల్లాయిపదాలు పాడుతున్నాడు తలుపులు గట్టిగా. పుచ్చపువులా వెన్నెల కాస్తాంది. బూతుపదాలు నాలుగునీధులా వినిపిస్తున్నా ఎవరూ ఈవలకొచ్చి వాణి మందలించలేకపోయారు. కరణంగా నె సకుటుంబంగా సినిమాకెళ్ళిపోయారు ఎంగు కేనా మంచిదని. ప్రసిడెంటుగారూ వారికి తోడుగా వెళ్ళారు.

దళివినించి చవిద్రాకో వెన్నెలబంతు లాడే పిలలు ఇళ్ళలోనే సరుకుపోయారు. ఎక్కడా పందడిలేదు. అలికిడిలేదు. ఊరం దరికి ప్రాణం ఖంగారుగా వుంది. మనసు గుబులుగా ఉంది. తెలారలోగా ఓమాయిత్త్యం జరగడం ఖాయమని అందరికీ అనిపిసోంది.

చుక్క రెండుమారొచ్చి తలుపుల్ని బతిమాలింది కొంపకి రమ్మని.

నాసావిరంగా ఇయ్యాల అదోనేనో ఘేసి పోవాల, అన్నాడు తలుపలు. రెండోసారి

(44 వ పేజీ చూడండి)

వంచన

డికీ అర్పణచేసే అయితే వారిని స్వీకరింపవును అంతవ్యతిరేక ఆనందంతో నేరలు ఎక్కువై, ఆ వెలుగు భగవంతుడి గుల్లో కలిసిపోతున్నట్లు అనిపించేది. ఆమె కళ్ళలోకి చూసే.

తరువాతి నాలుగేళ్లు - కలంబూ, తండ్రి వాటి సారకతను చూడాలని ఉపాయము, కనుమీపు మేరలో ఆనందము ఉన్నదని మునిపించింది పార్వతి బ్రతుకులో ఆ ఆశ ఒక్కటే నాకు ప్రపదం అయింది. ఆ నాలుగేళ్లు నా పాటు, నేను ఊహించిన ప్రతి కల్పన పార్వతి రంగులు దిద్దింది. నేనుపాడిన ప్రాటకూ స్వరంకేసింది.

జీవితమంతా ఆనందమయం చేసుకోతరుణం వచ్చిందని, ఆ కాస్తమాత్రం వాళ్ళచేత అనిపిస్తే వాళ్ళుంటుందని అన్నా

నాకు ఆడవాళ్ళంటే అసహ్యం, కోపం. మగవాడిని కన్యించి, నన్యించి, తన సంతోషానికి ఎరగా చేసుకొని, తన అవసరం తీరగానే విసిరిపారేసుంది స్త్రీ.

ప్రాచీన కాలంలో ప్రాచ్యదేశాల చక్రవర్తులు సింహాను బోనులలోనుంచి వదిలి, బాసెలను వాటితో పోటాడడానికి పంపేవాళ్ళు. అది వాళ్ళకు విచిత్ర పదవ్యసం. అటువంటివాళ్ళు ఆడవాళ్ళు—

ఆడవాళ్ళను అమాయకులని, అబలని, మంచినాళ్ళని నమ్మిన నన్ను ఈ నిశ్చయానికి ఈడ్చుకువచ్చింది పార్వతి, కమలా ఇద్దరూ.

పార్వతితో నా మొదటి పరిచయం మా అన్నయ్య పెళ్ళిలో. అప్పటికి నేను నూర్నియావనంలో ఉన్నవాణ్ణి. శృంగారాన్ని గురించి వదిలివేసి, తెలిసింది ఏమంత తేకబోయినా కనిపించిన అందమైన స్త్రీని కన్నార్పకుండా చూడడం, అప్పుడప్పుడూ కొన్ని వెలిగేపాలు వెయ్యడం చాలామంది కుర్రవాళ్ళకు మాదిరిగానే వాళ్ళు అలవాటుగా ఉండేది.

పెళ్ళి జరుగుతున్నంతసేపూ పెళ్ళికూతురు వంకే పార్వతి కన్నార్పకుండా చూస్తూ నిలబడ్డది. అప్పుడే అమాంతం దిగబడ్డ మా చిన్నాయన తరపున, ఆడపెళ్ళివారింటో ఆ అమ్మాయి కాఫీ ఏర్పాటు చేయగలకేమో అడగానికి వచ్చాను.

నేను చెప్పింది విన్నట్లులేదు పార్వతి. ఏమిటన్నట్లు నావంక చూసింది. జగురుకున్న పెళ్ళిలో పార్వతేకాదు, ఎవరైనా, అంతగా నిమగ్నంకావడం నాకు నచ్చదు. అంత తీవ్రంగా పరిశీలించవలసింది పెళ్ళిలో ఏమీలేదని నావాదం. నెగా పరిశీలిస్తే తెలిసేది ఏమీ ఉండదు. అది ఎవరికివాడు అనుభవించవలసిన అనుభూతి. ఆ సంగతే పార్వతితో చెబుదా మనుకున్నాను. కాని ఆ అమ్మాయి కళ్ళు పెద్దవిచేసి, విచ్చిన తామర పూవులా నా వంక చూసేసరికి నాకు నిలదొక్కుకోవడం కొంచెం కష్టమై “అదే... బాబాయి... కాఫీ” అని మాత్రం అనగలిగాను.

పార్వతి నవ్వి, దొడ్లో కంటపందిరివైపు వెళ్ళింది.

పెళ్ళిలో నాకు ఆ అమ్మాయినిగురించి తెలిసిన విషయాలు ఇంకా: ఆ అమ్మాయి

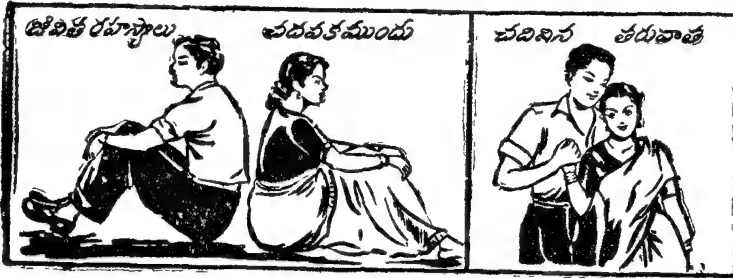
ఆ సంతతిరమే స్కూలు ఫైనలు పూరి చేసిందని, పట్నానికి వస్తువును వసాందని.

పార్వతి పెళ్ళికూతురుకు వేలువిడిచిన చెల్లెలు. మూడు నిద్రలకు వాళ్ళ మ్యూపాటు పార్వతికూడా మావూరువచ్చింది. ఆ అమ్మాయి కళ్ళలో ఓ వెలుగుఉంది. నవ్వి నవ్వును అది మరీ కొంతవంతమై ఉండేది. అమాయకతను జ్యోతిగా వెలిగించి భగవంతు

నేను అడిగిన ప్రశ్నకు చిన్నగా సిగ్గుపడి “ఛా, కాదండి మా అన్నయ కొడుకు” అన్నది కమల.

దాంపత్య జీవితంలో బలహీనులయి, నాశనమయ్యేవారి నుద్ధరించుటకు ప్రముఖ డాక్టర్లు కనుగొన్న కొన్ని అమూల్య రహస్యాలు “జీవిత రహస్యాలు” పుస్తకంలో ఉన్నాయి. ఇంకా అందులో ఒకవంతు ధాతువుకు 80 వంతుల రక్తం నష్టమవుతుందనేది అబద్ధమని ఎలా నిరూపించారు, బీజాల వదులువల ఫలితాలు, వాటిలో నొప్పిలువల, బుడ్డ వరిబీజాలు, సుఖవ్యాధులు రాకుండా తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు, దాంపత్య జీవితాన్ని ఆనందమయం చేసుకోవడానికి కనుగొన్న మార్గాలు, కుటుంబ నియంత్రణ మార్గాలు, యింకా మిశ్రీవితంలో వెంటనే తెలుసుకోవలసిన అన్ని సంగతులు, “జీవిత రహస్యాలు” అనే ఈ తెలుగు పుస్తకంలో వున్నాయి. వెల రూ. 3-50. పోస్టు ఖర్చు ఉచితం. ఇవి క్రిందిచోటే దొరుకును. ‘దేశసేవ’ ప్రచురణలు, అశోకనగరం, ఎలూరు, ఆంధ్రకు వ్రాస్తే వి. పి. పోస్టువ్యారామికు పంపబడును.

SWASTIK

నేను. అంతకంటేనా అన్నది పార్వతి, వెలపులో ఇంటికి వెళుతూ. పదిహేను రోజుల్లో నీ ఇంట్లో, నీద్దు ఉంటే సరికదా అని చెలు ఎక్కింది పార్వతి.

అదే నేను ఆఖరుసారి పార్వతిని చూడడం. ఏమెందో నాకు ఈనాటికీ తెలియదు. ఆమెనుంచి ఏ కబురూ తెలియక పోతే నేను ఉత్తరం వ్రాశాను. సమాధానం లేదు. ఏం జరిగిందోనని భయపడ్డాను. జరిగిందంతా అమ్మతో చెప్పాను.

పాపం! అమ్మ! నాకోసం ఎంత చేసింది! పార్వతి తండ్రిని ‘మా అమ్మాయిని మా అబ్బాయికి ఇవ్వండి అని అడగడానికి వెళ్లింది అమ్మ.

కొడుకుకోసం-ఆవిడమంటున్నాడంటే పట్టుని కొడుకు సౌఖ్యం కోసం-ఆచారాలు, పరువు ప్రతిష్ఠలూ అన్నీ వదిలి వెళ్ళి అడిగింది అమ్మ.

పార్వతికి అప్పటికే పెళ్ళి నిశ్చయం అయింది-ఓ పెద్ద ఇంజనీరుతో. ఆ మూత్రం చెయ్యడా మానాడు అన్న దట అమ్మ. అందరూ కలిసి అమ్మను అవమానం చేశారు. ‘మా అమ్మాయి చేసుకోక పోతే మీ అబ్బాయికి పెళ్ళి కాదని వచ్చావా అన్నారట. పార్వతి అక్కడే వుండి, ఒక్కమాట మాట్లాడలేదు.

నేను నమ్మలేను. పార్వతి! ఇన్నాళ్ళ మాకలలు, పార్వతి ఓదార్పు! నేను నమ్మలేను.

అయినా జరిగిందదే - పార్వతి ఓ పెద్ద ఇంజనీరుగారి ఇంటియింది.

అమ్మకు తనకు జరిగిన అవమానం కన్న - నాకోసం, పార్వతితో నా పెళ్ళి జగనం దుకు - ఎక్కువ బాధపడింది. సంవత్సరం పాటు నాకు నీడలా తిరిగింది. ఆ సంవత్సరమూ నన్ను నాలుగో ఏట ఎట్లా పెంచించా అట్లా పెంచింది అమ్మ.

జీవితంలో ఎన్ని అనుభవాలు వచ్చినా ఆ అనుభవాలనుంచి నేర్చుకోవలసిన నీతిని మాత్రం నేర్చుకోడు మనిషి. ఎప్పటికప్పుడు మళ్ళీ ఏదో ఆకర్షణ, ఆకె, ఉపాకల్పన, దానిని సాధించడానికి ప్రయత్నాలు.

డాక్టరుగా ప్రాక్టీసు పెట్టిన సంవత్సరానికి నాకు కమలతో పరిచయం అయింది. సాయంకాలం ఏడు గంటలప్పుడు చిన్న పిల్లవాడిని బుజాన వేసుకొని దానాపు ఎదుర్కూ ఆసుపత్రికి వచ్చింది. అది చిన్న బిడ్డ నొప్పిలాంటిది. ఇంటి దగ్గర ఎన్ని చేసినా పిల్లవాడికి తెలియరాలేదు. భయం లేదని ఒదార్చి కుర్రవాడికి ఇంజక్షన్ ఇచ్చాను. కుర్రాడు లేచుకున్నాడు.

మర్నాడు వచ్చినప్పుడు చికరాలు

దగ్గు మరియు రొంపలకు

త్వరితమైన మరియు

విశ్వయమైన గృహస్థ చికిత్స

EVEREST

చెప్పింది కమల. నేను అడిగిన ప్రశ్నకు చిన్నగా సిగ్గుపడి "ఛా! కాదండీ! మా అన్నయ్య కొడుకు. నాకు కాంపుకు వెళ్ళాడు... నేను ఆడ పిల్ల బళ్ళో పైస్సు టీదరుగా పనిచేస్తున్నా" అన్నది.

పెళ్ళి అయితే ఆడవాళ్ళు ఉద్యోగం చెయ్యరని నాకున్న దురుద్దేశ్యం కులనో, మీ అబ్బాయా?" అని నేను అడిగితే "ఛా"తో మొదలుపెట్టి ఆవిడ చెప్పిన సమాధానం చేతనో కమల చెప్పకుండానే ఆవిడకు పెళ్ళి కాలేనని తెలుసుకొన్నాను.

తిరువాతి కమల తిరుమ ఆసుపత్రికి వచ్చింది. ఒకరోజున భోజనానికి పిలిపించి వాళ్ళి అన్నయ్యచేతి. ఒకటి గంతుసార్లు ప్రసంగవశాత్తు కమల "ఏమండీ డాక్టరు గారూ! మీరు పెళ్ళి చేసుకోరా యేం?" అనీ, "రెండుచేతులా సంపాదించున్నాను, ఇక పెళ్ళి చేసుకోవచ్చును" అనీ నన్ను హెచ్చరించింది.

నెనెటి నా అనుభవంల ధైర్యంచేసి కమల నేను నా జీవితంలో భాగస్వామిని కమ్మని అపకల్పకపోయాను.

అమ్మ పెళ్ళి చేసుకోమని ఒత్తిడి చెయ్యడం మొదలుపెట్టింది. ఒక్కగాను ఒక్కకొడుకు సుఖిని ఉంటే చూడాలని ఆమెకు ఎంతగానో ఉంది. "తోటి ఆడ వాళ్ళు ఏదో చూచేయగా కొప్పురాలు చెనుకొంటున్నా గారా నాయనా! నా మాట విను ఇంకా జరిగిన దానికి ఎంగుకు ఏ చారీ నా వు?" అనేది అమ్మ.

హఠాత్తుగా ఒక సాయంకాం కమల వచ్చి తన చేసున్న పంతులమ్మ పనికి రాజీనామా నిచ్చాననీ, మెడిసిన్లో చేరుతున్నాననీ చెప్పింది. "మీరు నాకు ధైర్యం ఇవ్వాలి డాక్టర్" అన్నది. నా కళ్ళలో కళ్ళుపెట్టి నివ్వండి. 'కోర్సు అత్యంత మీదగ్గరే అనే ప్రేమగా ఉంటూ' నన్నది.

నా ఆశించి చిరురించాయి. జీవితంలో ఏ కోరిక ఆనందం, ఏ కోరిక ఫలకరింతి—

దాదాపు రోజూ నా దగ్గరకు వచ్చి చిగువుకొనేది కమల.

'నాయనా! నవ్వు కమలను చేసుకోరా' అన్నది అమ్మ ఒకనాడన.

"తోందరేం అన్నా! ఆను" అన్నాను.

"ఇంకా తొందరంటావేరా నాయనా?" అని కంటి తడిపెట్టుకున్నది అమ్మ.

కమల మొదటి సంవత్సరం పూర్తిచేసింది.

ఇంతా మీ ముగిసేవన్నది.

మీకు పార్టీ ఇస్తానన్నది.

మీకు ఏం ఇచ్చినా తిక్కువే అన్నది.

వాళ్ళింట్లో చక్కని బస్ క్రీం ఇచ్చింది నా కళ్ళలో కళ్ళుపెట్టి నివ్వండి.

ఆ కళ్ళలో నవ్వులు కంటిపక్కలకు పొడిగించిన కాటుకగీతలూ కలిసియి, బాధాకృతంలో మెగుల్లు ఉన్నాయి.

"సినిమాకు వెడదాం డాక్టర్" అన్నది. "అంతకంటేనా?" అన్నాను.

"ఎలా, నాయనా! కమలనే చేసుకోరా" అన్నది అమ్మ.

"అలాగేలేకే" అన్నాను.

అమ్మ ప్రాణం కుదుటపడ్డది. చెప్పలేనంత సంతోషపడింది. "ఎన్నాళ్ళకు విన్నానురా, చలనిమాట" అని మురిసిపోయింది.

ఇన్నాళ్ళకు అమ్మను సంతోషపెట్టే ఒక్కసారేనా చేయగలుగుతున్నందుకు ఆనందంగా ఉంది నాకు.

సినిమామాసి దప్పట్లుకొట్టి నవ్వుతోంది కమల-జీవితంలో అలాంటి కమల. కమల నా జీవితంలోకూడా ఇంత ఆనందాన్ని తెచ్చిఇస్తుంది. ఈ కమల నాది. ఆ మాట చెప్పాలి.

"కమలా!" బిగ్గరగానే అన్నాను కాని అవి నాగొంతునుంచి వెలికిరాలేదు. కంఠంలో వణుకు.

నాకు నవ్వువచ్చింది. ఆనందానికి దుఃఖానికి రెంటికీ ఒకరికీ మెనప్పేదమూ. హృదయ స్పందన కలగడం ఏమిటి? మానసికమూ, శారీరకమూ అయిన ఈ అనుభవానికి ప్రకృతికి సంబంధం ఏమిటి?

కథలో ఒక ఎన్ని వేళానికి అందరూ విరగబడనవ్వుతున్నారు. కోంప్లీలో కమల గొంతు కూడా ఉన్నది. నేను ఎందుకు నవ్వుడం లేదన్నట్లు నాకుకూడా చూసింది కమల.

"ఏమిటి డాక్టర్?"

ఆమె కళ్ళలో నవ్వు మెగుల్లులా బంగారు తిగలా వెలుగుతోంది.

"కమలా!" అంటూ ఆమెను దగ్గరకు తీసుకొని ఆ మెగుల్లును అంగుకున్నట్లు ఆమె కళ్ళను ముద్దుపెట్టుకున్నాను.

కమల చివరాలన లేచి బతుకుకు వెళ్ళిపోయింది. "కమలా" అని పిలుస్తూనే ఉన్నాను. భయం అనుకున్నాను.

వెళ్ళిపోయింది బతుకుకువచ్చి చూశాను. వెతికాను. కనిపించలేదు.

నేను చేసిన పనికి బాధ పడిందా?

మలా, పలుకులేకుండా ఈ నిమ్మగ్రుమగా ఏమిటి?

ఆమె ఇంటికి వెళ్ళి దానికి నాకు మనస్సు కిందలేదు. ఏమిటో, భయంకూడా వేసింది.

ఆ సుర్మాజే వాళ్ళి అన్నయ్య నా దగ్గరకు వచ్చి, నన్ను పదిచిన్నాటేసి, నాలూరు ధర్మపన్నాను ఉపకరించి వెళ్ళాడు. ఆయన చెప్పినదాని సారాంశం: కమలకు రెండున్నర సంవత్సరాల క్రితమే పెళ్ళి అయిందని భరికేంద్ర ప్రభుత్వం స్కాలర్ షిప్మీద జొంబాయి తాత ఇన్స్టిట్యూట్లో రిపెర్టి చేసున్నానని.

నేను విరాంతిపోయాను.

(45-వ పేజీ చూడండి)

గైపెండ్

బిడ్డల ఆరోగ్యాన్ని క్రమపరమను
అన్ని పాపంతోమా దొరకును
వ్యాపార వివరములు వ్రాయండి

ఏర్.ప్రె.పెరి.ప్రె.వే.ర. రి.
మద్రాసు-7

SRI GANESHRAM
777 BRAND
PURE PRODUCTS MADRAS 13 INDIA

గరం మసాలా పౌడరు
(Madras Curry Powder)
నిర్దిష్ట నువ్వుడి
తోమాతో మాడ

(వేడి నీటితో, వేడి పప్పుకట్టుతో కలప
మిరియాలరసము: పొవర, పేరు,
(వేడినీళ్ళతో కలుపండి.)
ఉరగాయలు అనేకరకాలవి,
వడియములుకూడా ఉన్నవి.

Sri GANESRAM & CO., MADRAS
నమ్మక మైనవి జెంట్లంప్రపడేలోకా

కృష్ణలతా

గర్భావస్థలో
నివారించే

గర్భ గర్భావస్థ వ్యాధిలను
కోగార్చి, ఆరోగ్యమును సంపాద
మునకలగజేయును. అన్నివర్గా
దొరకును. పేజీ 28-0

కృష్ణారెటెలర్ చెడవార్

అన్వేషకం

పోతుకూచి సాంబశివరావు

(గతవారం తరువాయి)

నగురులూని వాతావరణం చాలా ఆహాద కరంగా అగుపించింది మొదటలో గాంకు. భోజనసౌకర్యాలుమానే తిరిగి సమాచారాలు కనుక్కుంటూ వివిధ మాటల్లో నిత్యమూ పలకలిచ్చే తాతయ్య గ్లానే వుండడం విమిటో పదివినుగుల సేకరించుకున్నట్లయింది. చికిరమైన భోజనం, ప్రశాంత వాతాం, అభిమానుల ఆదరణ లభ్యమయినాం, చీకు చింతలేక ఆకారంలో చేం పుష్టిపెంచుకుని హాయిగా బ్రతిక గాడు. రమహంసతోబాటు నాటకాల్లో ప్రద వడంవల్ల రాణితో సహా సమానమైన గారం శివరాం కు కూడా లభించింది. ర్వ నాటకసమితినుంచి కొంచెం దూర శివరాం వివిధంగాను తన కార్యక్రమా విఫలం కౌకుండా మనఃపూర్వకం ఈశ్వ ర్ అహంభావానికి, గర్వానికి చెట్టితీసి యింది. న గ రం లో ని వివిధవ్యక్తులు ంకుమానే గౌరవ మర్యాదలలో వి కరిపించకపోవడంతో, కార్యదర్శిగా ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యత విమి లభించ గుర్తించుకున్నాడు ఈశ్వరయ్య. ంభావంగా శివరాం మునుపుయిచ్చిన గ్రంథాలు అందుకుని పరమహంస ప్రదర్శ హాజరయ్యాడు ఈశ్వరయ్య. రాణిని కులికాడు. ఆమెతో పరిచయం కలగ వాలనే ఆశ్రుత హెచ్చింది. వయ సు, సాంఘికపలుకుబడిలోను హెచ్చు మనిషిలా బ్రతుకుతున్న పరమ తో సాన్నిహిత్యం దుర్లభమని చి, మునుపున్న స్నేహాన్ని యిం పచెసుకుని, శివరాంను మచ్చికచేసు అతనిద్వారా రాణిన్నేహం పొందా శించాడు ఈశ్వరయ్య. రోజు విధిలోపోతుంటే, శివరాంను పలకరించాడు ఈశ్వరయ్య. బలం

తంగా హోటలులోకి తీసుకువెళ్ళి వేడికాఫీ యిచ్చాడు. “ఎక్కడా కనిపించడం మానేసే వేమాయి యీ మధ్య... పూరిగా మన నాటక సంస్థను మరిచిపోయినట్లున్నా వే... యీ మధ్య “వికారం” అనే నాటకం రిహ ర్సల్సు వేస్తున్నాం... నీకోపాత్ర యివ్వా లని ఉంచాం... వచ్చినాటకంలో వేమా... మనమంతా యీ నాటకమందలి సాపేక్షలం కనుక, దీని అభివృద్ధికి మనం స్వీచ్ఛిధాల సహాయపడాలి!” తన ఉపన్యాస ప్రవాహానికి తనే ఆశ్చర్య పడినట్లు అనుభూతిపొంది ఒక చిటునవు సవ్యాడు. ఈశ్వరయ్య తన్ను మళ్ళిదువ్వుతున్నాడని పించింది శివరాంకు. వ్యక్తిగత ఘర్షణలు విస్మరించి వికారంవల వైసప్పటికి ముందుకు వచ్చే అవకాశాలు వినియోగించు కుంటున్నప్పుడే వ్యక్తి విలువలు తమంత తామే హెచ్చుతాయని నమ్మిన శివరాం, ఆ మాటల్లోని ఈశ్వరయ్య అంతర్భావం స్పార్ధం, గుర్తించకుండానే “వికారం” నాటకంలో పాత్ర వేస్తానని అంగీకరించాడు. తన పన్ను గడ పొందిన ఆశించి ఈశ్వరయ్య సంతో షించాడు. “విమాయి... రాణి మన నాటకాల్లో వేస్తుంది! ... మామూలుగా అందరికీ యిచ్చేటట్లుగానే ఈమెకీ యిదాం...! అతి సరళంగా మాట్లాడేననుకుని నవ్వుకున్నాడు ఈశ్వరయ్య. “కనుక్కొనుని నిన్ను బాధపెట్టటం లేదోయి... ఒకరోజు నన్ను ఆమెకు పరిచ యం చేస్తే తక్కిన విషయాలు నేను మాట్లాడుకుంటా!” వివో పగటికలలలో తేలి ఈశ్వరయ్య మత్తుగా హాయిగా నవ్వాడు. రాణి పరిచయసులరంగంలోకి ఈశ్వరయ్య కూడా ప్రవేశించడం మానవ నైజమైన దుర్బలత్వ నిదర్శనమే ననుకున్నాడు శివరాం. ఈశ్వరయ్యను ఆమెకు పరిచయం చెయ్యడంలో బాహ్యంగా తనకేమీ నష్టం కలిగినట్లు భావించలేదు శివరాం.

ఈశ్వరయ్యకు ఒకరోజు సాయంత్రం రాణి యింటికి తీసుకొచ్చాడు శివరాం. రాణిని చూడగా నేతన క్రొత్త నూటు ఇల్లీ ముడతలు నలగకుండా నిలుచుని వంగి, ఎని స్మరించి మున్మితమైన చిరునవ్వుతో చూపించిన కుర్చీపొడ కుర్చున్నాడు ఈశ్వరయ్య. అతనిని పరిచయంచేసి ఆతను వచ్చినపనిని ముక్తసరిగా చెప్పాడు శివరాం. నాటకాల్లో తన అనుభవం, నాటక సంస్థ లలో తాను చేసిన కృషి, తాను దర్శకత్వం వహించిన నాటకాలు విపులంగా వికగవు పెట్టి ‘వికారం’ నాటకంలో నాయిక పాత్ర వహించాలని రాణిని కోరాడు. “నాకు ఒంటో బాగుండటం లేదండీ... ఈమధ్య వికారం, డోకులు, జ్వరం..... చాలా ఆనారోగ్యంగా వుండండి... అందు చేత తీసుంచాలి!..... ముఖావంగా నవ్వి ఉరుకుంది రాణి. “అరెరే!” అంటూ నాటిక జాదుస్తూ సానుభూతి మాపాడు ఈశ్వరయ్య. రాణి ఇంక విమి మాట్లాడకుండా కూర్చుంది. ఈశ్వరయ్యకి మరే ప్రసక్తి లేవాలో అర్థంకాలేదు. “మీరు వేసిన నాటకాలు మాశాను... బాగా నటించారు” వినయంగా నవ్వాడు ఈశ్వరయ్య. “అది మీ అభిమానం!” మందస్మితం చెసింది రాణి. ఒక నిమిషం నిశ్శబ్దం. పనిమీద వచ్చిన ఈశ్వరయ్యకు పని పూరయిందనిపించింది. రాణి చనువుగా తాను ఇతరవోలు చూసిన వారాంగనలా ఎక్కువగా విమి మాట్లాడలేదు. యేవో కబురు చెప్పి అవసరమైతే రెండు చిన్న పాత్రలు అభినయించి, రాణిని సమ్మానన పంచాలనే ఈశ్వరయ్య కాంక్ష మొదలు లోనే త్రుంచబడింది. ఈసారి మళ్ళీ ఇంకో నాటకం తీసుకునేటప్పుడు మీదగరికే వస్తాం... అప్పుడయినా వొప్పుకుంటారని ఆశిస్తున్నా!” పెద్దవల వేపున్న చెపలవాడిలా సంతృప్తిపడ్డాడు ఈశ్వరయ్య. “అలాగేనండీ... యిల కాలం ఆనా రోగ్యంగా ఉండగూ!”... రాణి మెల్లిగా నీవ్వి లేచి నమస్కరించింది. రాణి లేవడంతో తానుకూడా లేచినిష్క్ర మించవలసిన సమయ మాసన్నమయిందని గ్రహించుకున్నాడు ఈశ్వరయ్య. నెలపు అంటూ తుదినమస్కారం పెట్టి, ప్రయో జనం ఇవ్వని తననూటును నిందించుకుంటూ గుమ్మందిగాడు ఈశ్వరయ్య. శివరాం కూడా వచ్చిన స్నేహితునితో వెళ్ళిపోవడం భావ్యం అనుకుని ఈశ్వరయ్యను అనుసరించాడు. “మితో కొన్ని ముఖ్య విషయాలు మాట్లాడాలండీ... వారిని పంపించి మీరు ఆశుతారూ!” రాణి మందస్మితం, ఆమె మాటలు శివరాంకు చాలా విచిత్రమనిపిం

చాయి. ఆమెమీద తనకున్న అనుమానాలు ఆమెకురించి నను ఊహించుకున్న సంగతులు ఏవో అన్ని విశేషాలు రాణి ఏదో క్రొత్తి స్వయాపంగా జరుపించినట్లు ఉబ్బిపోయాడు శివరాం.

సుమ్యం దిగుతున్న ఈశ్వరయ్య ఆశ్చర్యంగా ఆగి ఒక నిమిషం నిలుచున్నాడు. 'మీకేమి అభ్యంతరం లేదనుకుంటా!' రాణి ఈశ్వరయ్యను ఉద్దేశించింది.

భావితులంపులో ఆమె కురించి కార్యక్రమాలు అనెప్పిస్తున్న ఈశ్వరయ్యకు ఆమెకు అసంతృప్తి కలిగించిన ఇష్టంతో, శివరాంను ఆగమని తాను ఒంటరిగా వెళ్ళి పోయాడు.

రాణి శివరాం, మళ్ళి యథాస్థానంలో బీభేదిలో కుర్చీలో కూర్చున్నారు. రాణి మానంగా సంభాషించి పేముడు తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నట్లు సుఖభంగిముల్లో మునిగి పోయింది.

'ఏమిటా ముఖ్య విషయాలు?' శివరాం ఆతరుణంగా ప్రశ్నించాడు.

మరియున్నటి తెచ్చి వెలిపింది. ఇద్దరూ కలిగి కష్టం అందుకున్నారు.

'ఈ విషయం మీతో ఎంతో కాలం నుంచి చెబుదామనుకుంటున్నానండీ. .... మరేమీ అనుకోయాగదూ!' అమాయకంగా దీనంగా ముఖం పెట్టింది రాణి.

'ఏమి అనుకోను!' తీవ్రంగా, నిశ్చితరేఖల నంతో ఆశ్చర్యాలైన ఒక స్త్రీ తన జీవిత రహస్యం చెబుతోందనే ఆశితో, అతి నిజాయితీ మనిషిలా కూర్చున్నాడు శివరాం టి గురికలు వేస్తూ.

రాణి టి కష్టం కాళిచేసి ఎదురుగా మేజా బల్లమీద ఉంచింది.

రాణి, గజాలు గలగల్లాడేస్తూ ముఖం అరచేతులతో తుడుచుకుని, కళ్ళు రాసుకుని, శివరాంవైపు తడకంగా చూసి, 'మేలీగా నవ్వు నవ్వు పెంచి, పక పక నవ్వేసింది గట్టిగా. శివరాం ఆశ్చర్యపోయాడు.

రాణి అతన్ని చూసి మళ్ళీ కిలకిల నవ్వింది. నవ్వు ఆపుకోలేక పొట్టపట్టుకుని, ఒగరున్నా కంటివెంట ఆనందబాష్పాలు రాలున్నా, ఆనందం పలుకేక చప్పట్లు చూస్తూ కుర్చీమీద ఓరగా వాలిపోయింది.

ఈ నవ్వుల శబ్దం విని మరియమ్మ వచ్చి తొంగిచూసింది.

'ముఖ్య విషయాలు... ఏమీ లేవండీ... మీన్నే హితుణ్ణి పంపించేసి విస్మయి ఇంకా కొంతసేపు నూయింట్లో అట్టేపెట్టేయాలని .....' మళ్ళీ పక పక నవ్వింది.

అదంతా నటనో, నిజమా అర్థం కాలేదు శివరాంకు. చెప్పదలచుకున్నది ఏమీ లేక యిలా నటించడం నిజమా, చెప్పదలచుకున్నది చెప్పలేక పరిస్థితి మార్పుతూ యిలా నటించడం నిజమా సతమతమయ్యాడు. కాని రాణి ప్రవర్తనలో ఏదో కొంత విచిత్ర గూఢజీవితం మాత్రం ఉందని నిర్ణయించుకున్నాడు శివరాం.

శివరాం తన్ను కురించి తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నాడని అర్థం చేసుకుంది రాణి. అతని ఆలోచనలు సాగకుండా ఎదురుగుండాఉన్న తన ఆటంకం కలుగచెయ్యడం విధ్యుక్త ధర్మంగా ఎంచింది రాణి.

'ఏమండీ... మీకు పాటలు పాడడం

వచ్చునా?'

రాణి ప్రశ్నకు విసుపోయాడు శివరాం సాధారణంగా మగవాడు ఆడదాన్ని వెనలిన ప్రశ్న రాణి వెయ్యడంలో అంతరార్థం అవమానమో విమోక్షనా అనేసుకోలే పోయాడు.

'వానీ నేను పాడుతా... వి నం శివరాం మానం చూసి రాణి పాట పెట్టింది.

అనురాగాన్ని జ్ఞప్తికెచ్చే ప్రేమికుర గీతి ఒకటి వినిపించింది. ఆమె గొంతు మాధుర్యమున్నా, స్వరం, రాగంతో పాటేకపోవడంవల్ల, ఆమె పాట ఎక్కువ రణీయంగా లేదు శివరాంకు. అయినా కే క్షేపానికి బాగానే ఉంది అనుకున్నా శివరాం.

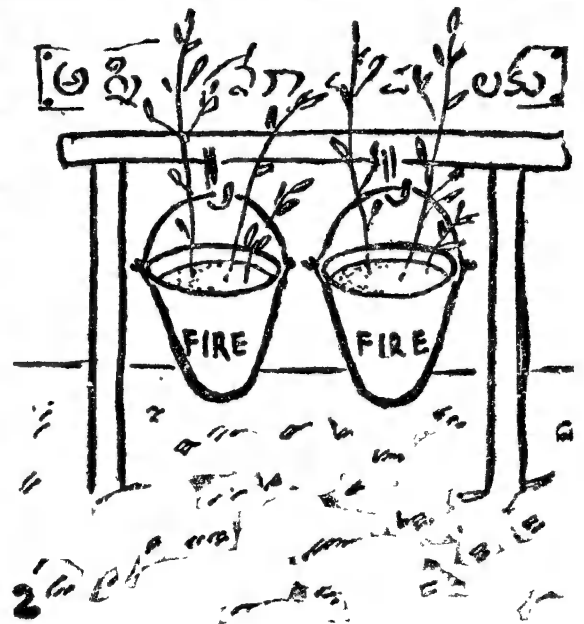
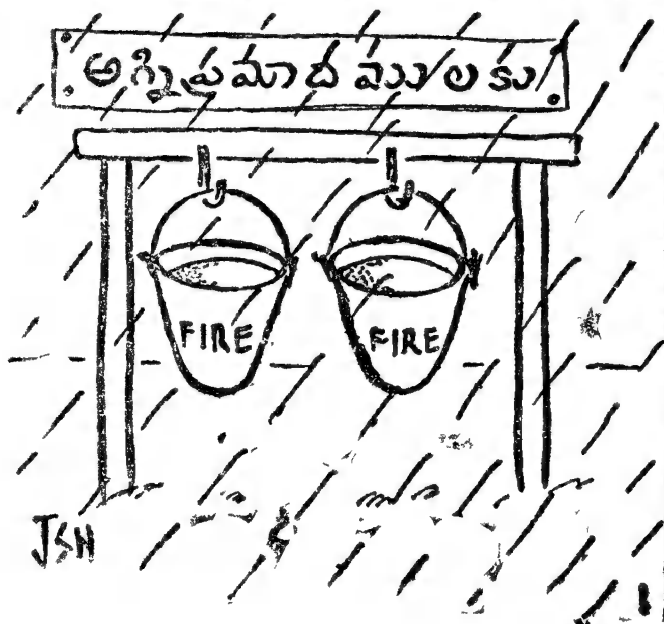
పాట ఆగి పోయింది. రాణి మళ్ళీ నవ్వుతూ ఉదయింది.

శివరాం ప్రేమికుని సహజరీతిలో చప్ప చరిచాడు.

'నన్ను పోవ చేస్తున్నా రాణి! విక్కముఖం పెట్టింది.

శివరాం ఏదో అనబోయాడు.

'అవును నాపాట బాగా లేదు... పాడలేను. రాణి కన్నీరు కెండుచుక్క ఉలికి ఆమె కనుకొలుపులో నిలచింది. క్కున చీకొంగులో ముఖం దూర్పుక కాస్తేపు స్వనిచెయ్యకుండా విద్వేం ముఖం తుడుచుకుని నిమిలితచేత్రాల బరువుగా క్రిందకు చూస్తూ కూర్చు 'ఎందుకు విద్వాల్ల రాణి' రాణి ప్రవ శివరాం దృష్టిలో నిమిషనిమిషము మేలి

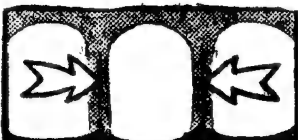
—చిత్రం: డి. సత్యనారాయణ, బిలాస్ పుర్.

ప్రత్యేక

త్రిగుణచర్యతో

గూడియున్న **మెక్లీన్స్**

పెరాక్సైడ్ టూత్ పేస్టు

*** చాలా బాగుగా
* కుట్రవరచును!**

ప్రత్యేకంగా పెక్లీన్స్ లోనున్న
'పెరాక్సైడ్' పదార్థం మీ పళ్ల
మీద దుర్బుడు దుంజే - దురింపి
క్రిమిని గరిగియింజే పాతి
పొరను నిర్మూలించును. ఈ
పొరను కరిగించుటకే పెక్లీన్స్
మీ పళ్లను బాగుగా కుట్రవరచును.

*** చాలా బాగుగా
* తెలుపుజేయును!**

పెక్లీన్స్ లోనున్న ప్రవిర్ణమైన
'పెరాక్సైడ్' మీ పళ్లకు
గం నిర్మూలనకు తోడును,
గారపట్లక రంగును తొలగిం
చును - అందువల్ల బాటిని తెరిచే
బిల్లు తెల్లగా జేయును.

***
బాగుగా కాపాడును!**

మీరు పెక్లీన్స్ ను వ్యయముగా
బాటి బావియొక్క కుట్రవిర్ణ
మైన దురింపి తొలగించుచు కడు
గొనండి. ఇది పనురిగొక్కను
కత్తెల వరపు, దంతవీధియను
కరిగించే క్రిమిని నిర్మూ
లించును.

బాగుగా పరికుట్రవరచును + బాగుగా తెలుపుజేయును +
బాగుగా కాపాడును.

ఈ మూడు గుణముల సుప్రసిద్ధమైన. కూడిక మేలు త్రిగుణ
చర్యను గలిగించును, ఇది మెక్లీన్స్ లో మాత్రమే ఉన్నది!
అతి శుభ్రమైన, అతి తెల్లని, అత్యారోగ్యవంత
మైన పళ్లకోసం... నేడే మెక్లీన్స్ కొనండి!

★ ఆ న్యే పణ ★

తిరిగుతున్న ఒనిసిందింది.

“ఎమండీ నాబొమ్మ ఎప్పుడు వస్తాయో?” ఎమమం మార్చింది రాణి.

“నా చిత్ర రేఖనం నీ పాటలాగ ఉంటుంది!”

‘పానీలెదురు ... అందరు నాలాగ బొమ్మలా ఉండాలేమిటి? లేచి ఒక్క రంగం చిత్రం చెలితో ముడి వేసుకుని పులుకుతూ నవ్వింది రాణి.

“అయితే మీరు ఎప్పుడు వేసుమంటే అప్పుడు వేసాను... మాయింటికి వచ్చి జాగ్రత్తగా రెండు గంటలు కూర్చుంటే మీ వైజు బొమ్మ గీసి యిస్తాను... మా అమ్మ తలయ్య కూడా యిక్కడే ఉన్నార... నిన్ను ఒక్కసారి వాళ్ళకు పరిచయం చేస్తాను!” శివరాం ఆపాడు తన మాటలు. రాణి శివరాంవైపు నిశితంగా ఒక ఊగు చూసింది.

‘తెల్లారేగా అడిగాను... నా ఒక్క బొమ్మలు గీయించుకోడం కూడా... ఎందుకులేండి?’ పెదాలు విరుచుకుని, లీలగా యింటి వెళ్ళి చూస్తూ కనుబొమలు ఎగుర వేస్తూ నవ్వింది రాణి. ఆమెలో ఏమిందిన నిర్లక్ష్యమైన నిరాశ శివరాంను చికితుణ్ణి చేసింది.

“ఎమండీ!... యింక మనం యివరంకలిసి నాలుకాలో వేసుడం పడదు.”

శివరాం నిర్బంధపోయాడు.

‘ఎమలేదు పరమహంస గారు యీ మధ్య గానక చేరేలు ఎక్కువ చేస్తున్నారు.... సరే అనే ఒక అమ్మాయి చాలా బాగా పాడుతుందిలేండి... ఆమె గానం చూసి ఆయన ముగ్ధులవుతున్నారు!

రాణి మాటల్లోని వ్యంగ్యం శివరాం గుర్తించాడు.

‘పరమహంస ఆకస్మికంగా రాణి యింట్లో ప్రత్యక్షమయ్యాడు.

‘బాగుంది... ఇద్దరూ యిక్కడే ఉన్నారన్నమాట... నాకు క్రమ తప్పింది!’ నవ్వుతూ పరమహంస వారివైపు నిశితంగా చూశాడు.

శివరాం కంగారు పడ్డాడు, కొంచెం పరమహంస సంభాషణ విని. రాణి నిర్లక్ష్యంగా నిర్భయంగా మామూలుగా ఎదురేగి పరమహంసకు నమస్కరించింది.

‘రాణి!... యిదిగో పుస్తకం... మీ యిద్దరూ ఎటుండి నాలుకానికి తయారు కావాలి... నేను వెళ్ళిపోతున్నా... ఒక వోల గానక చేరే ఉంది ఈ పేజీ!’ పరమహంస చిరునవ్వుతో తృటిలో నిష్క్రమించాడు.

బల్లమీద విసిరిన నాలుకం పుస్తకం, విడి కాగితాలు గాలిలో రెపరెప శబ్దాలు చేసుకుంటూ గడియారం టిక్కు టిక్కు ధ్వనులకు తాళం వేస్తోంది.

పరమహంస పరుగుమాసి రాణి విచిత్రంగా బుజాలు ఎర్రవేసుకుని పెదాలు విరుచుకుంది.

వెళ్ళిపోయిన పరమహంస మళ్ళీవచ్చి రాణి యీ పాట... నీకివ్వాలనుకుని మళ్ళీ పోయాను...! అంటూ కంగారుగా రాణి చేతిలోపెట్టి మళ్ళీ పరుగులో అవ్వశ్యమై పోయాడు.

పాటం విప్పింది రాణి.

జవాంగీగ, లడ్డూ, పాలకోవా... తీపి పదార్థాలు చూడగానే రాణి నోరూరింది. ‘సగం మీకు... సగం నాకు!’ రాణి సగం శివరాం చేతిలో ఉంచింది. మర్యాదకు తినక తప్పలేదు శివరాం. పరమహంస పెద్దరికంలో అతని చనువుకు అపార్థాలు అలాగే పోయాయి.

తీపి తినడం పూర్తిచేసి, పరమహంస నాలుకం కాసేపు యిద్దరూ దంపకంలా వలిం చారు. శివరాం వెడతానంటూ లేచి నిలబడ్డాడు.

‘మళ్ళీ ఎప్పుడు దర్శనం?’ రాణి ప్రశ్నించింది.

‘నిశ్చయ!’ నవ్వాడు శివరాం.

‘సత్యం?’ నవ్వింది రాణి.

శివరాం తల డోపాడు. వెళ్ళిపోతున్న అతనివైపు తడేకదృష్టితో చూసే రాణి దిగులుగా యింట్లోకి నడిచి మంచం మీద బోర్లగిల వాలిపోయి విచారంగా నిట్టూర్చి కాసేపు కన్నీరు కార్చింది.

రాణి ప్రవర్తనలో భావతరంగాలు మెలికలు తిరిగి హఠాత్తుగా నిమ్న స్థల దళలు ఎర్రరుచుకోడం శివరాం స్పష్టంగా ఆనాడు గమనించాడు. ఆమె జీవితాన్ని అన్వేషణ చేయడంలో తనకు కొంత పరమార్థం లభిస్తుందిమో అని ఆలోచనలో పడ్డాడు శివరాం.

వీధిలో బస్సు స్టాండు వైపు నడుస్తున్న శివరాంకు ఎదురుగా వచ్చి ఒక రిక్షా ఆగింది.

“ఏయ్ స్వామీ!” కాకిటోపీ తగిలించుకుని, చేతిలో వానకు తొడొక్కునే కోటు వేలాడించుకుంటూ రాజారావు నవ్వుతూ శివరాం ఎదురుగా నిలిచాడు.

(ఇంకావుంది)

మన్ని కగల
అక్వోకాడ్వివేక్
కలములనే
వాడండి.

అక్వోకాడ్వివేక్
పెన్స్ వర్క్

తరచుగా మూత్ర విసర్జన

తరచుగా మూత్రము వెలువడుట మిక్కిలినమాదకరమైనదిహ్నము. శరీరాన్ని గుర్తించే కేమికల్ యాక్టివిటీ, కనబడం ద్వారా దిక్కి వారిని ఆరోగ్యకారక మృత్యువుకు అవసరమేమును. ఎర్రమడలో గాఢరక్త మానసిక లక్షణాలు ఉన్నందున, నడుములో వాడూవు మాంద్యము. కొద్దిగా తిమ్మిరి, నరకంలపీనకతో యాక్టివిటీ పొడమవును. రక్తములతో కూడిన వ్యాధికి వెంటనే శిక్షిత్వ చేయించుకున్నచో అధికదాహం, ఆగొంతు నోగు యెండుట, దురదించు, కాశ, నొప్పులు, కంటిపొరలు, కీడు, గడ్డలు, పుండ్లు, యిట్టి తయారక రాధాకరమైన వ్యాధులన్నీ వంటివి ఉన్నాయి.

“పీనస్ డాంట్” మూత్రం వారి, అనేకమంది కమలాదల నుండి వివరణ పొంది మరొక ముందు రక్షించుకుంటే, “పీనస్ డాంట్” వ్యాధి వర్తించుమీద, ప్రాచీన యానాన్తి విధానవైకారం అమూల్య ఒక ధుం గాక ముం, వ్యాధినికే జీవముల పారముతో కత్తెనవి. “అమితి దాహం తగ్గి... నలుక మూత్రవిసర్జన చేయు అవసరము. 2 రోజులలోనే మీకు చాలా రాగము వివరణ కొద్ది రోజులలోనే మీకు నగనికెవైగా సేవకురినవినిపించును. “పీనస్ డాంట్” వ్యాధిమతో, ముఖముగా, తేలికగా సేవచేయు. దీనికి ప్రత్యేకవర్ణము లేదు. విరాముతో నుండే అవసరంలేదు. రోగులు పుష్పైన అహారము తినేందుకై రోగులు యి కడిక-కే యిక్కు-వరకాం అహారవద్దా. తీవ్రతవచ్చును వివరములు గల ఇంగ్లీషు ప్రతములు అడిగినచో ఉచితముగా వంతుల దర: 50 మాత్రం వీసా ఉ. 6-75 ప్యాకింగు పోస్టల్ ఉచితము.

లం టిం డి స్థలము:

Venus Research Laboratory (A.F
P. O. Box No. 587, Calcu

సం లాప్ అవరే జరుగుతోంది. సంతాని జన్మించింది. ఫీజ్ కు వాతం చేస్తున్నారా? అంది. నేను కూర్చున్నాను మధురి సీరియస్ గా చదువుతోంది. దానికదా జబ్బు. కాన్ లో నవ్వడం దాని పాత్ర. అలా పూర్వం ఓ చీట్ తెచ్చి లెక్కరే ఆవిడ గంభీరంగా "కారదా కై రాజ్యలక్ష్మి" అని చదివి, తమని తమ బోర్డుపై తిరిగి వేసి.

కానులోంచి బయటపడి రాజ్య రివల్వర్ వేశాను.

నన్ను చూసి "చూడు కారదా! నవల్ సర్వీస్ లీగ్ కేంట్ రేపుం చేద్దాం. మొంబర్నని అందర్ని కప్పు. నేను లిప్టయిస్తా. కావలసిన స్నేహితులను లీడర్ ని కనుక ఈ పట్టా నెరవేరుస్తావా!" అన్నారు.

గారంవాడు సోషల్ సర్వీస్ అంత బస్సు నాండ్ వద్ద చేరేం. కీర్తిత, మాధురి, రవిప్రభ, కృతి, బెలగుమనూర్, సరోజిని గల మా ఫర్వరకు ఓపది పాను జ్యలక్ష్మి గారి అన్వయన ఎలాం బస్సు క్లోం. తొల్రేకు వెళ్ళి ాను. టిఫిన్ బుట్టా, ప్రాజెక్టు గానూ, డి.డి. టి పాడనూ అవినయము కాలిల సామాను. ఆసంత మొనటికేంట్ అడివేమో, అంతాంగావున్నారు.

బస్సు కొంతదూరంపోయి వాతాత్మగా అగిపోయింది. కండక్టర్ నీ కుప్ప నములుతూ "పైరు పేలిం"దని చలగా చెప్పేడు.

"హా కండక్టర్!..." అంటూ రాజ్యలక్ష్మి గారి కళ్ళతోడు చూసి అగిపోయింది కీర్తిత.

రాజ్యలక్ష్మి గారు తమ మూలకాయాన్ని ముందుంచి "అమ్మాయిలూ! సామాను తీసుకుని దిగండి" అంటూ ఆజ్ఞాపించేరు.

"చచ్చేం భగవాన్! పదిగంటల ఎండ్ లో నడవాలిందేనా?" అనుకుంటూ దిగేం.

అప్పుడవకాత్మా ఓకాళివేన్ ఆదారి నే బోతోంది, మేమంతా రాజ్యలక్ష్మి గారిని తిట్టుకోకుండా.

ఆవిడ దాన్ని పిల్చి మమ్మల్ని దానిలో కూరి, తమ ఎక్కేరు.

అసలే గతుకులకొద్దు, నైగాడొక్కు వేన్: ఎలాగయితే నేం గమ్యస్థానం చేరాము.

పన్నెండుకూ పదిని మిషా లు తక్కువ చూపుతోంది వాచి.

ఇక సాంఘిక సేవ మొదలెట్టాలి కొవ్వొలు అనుకుంటూ దిగి దిక్కులు చూస్తున్నాం.

మాలో కొంచెం మూలభూతలయిన సత్యి కతి ఆ ఎండ్ లో ఆసోపాలు పడుతోంది.

చివరకు ఓ మర్రిచెట్టు క్రిందకు చేరేం అంతా. రాజ్యలక్ష్మి గారు, నేనూ కలసి ఊళ్ళోకి వెళ్ళాం. వెళ్ళగానే ఓ గుహనుకు మేం కచ్చిత పని తెలియచేసుకొన్నాం. ఆయన చెప్పిన జవాబువినగానే వాగుండెల్లో రాయిపడింది. ఆవుళ్ళో రెండుపార్టీలుట. కరణానిదోకటి, మునసబు నోకటి. మేం కనుక ఎపారీని ఆక్రమించినా, రెండో వాడు రాదు.

రాజ్యలక్ష్మి గారు తెలివయినది కనుక తను కరణం గారింటికి వెళ్ళి నన్ను మునసబు గారింటికి వెళ్ళమన్నాడు.

నేను మా తాత్కాలిక మైన బస (మర్రి చెట్టు) వద్దకు కచ్చి రవి ప్రభను సాయం రమ్మన్నా. మేమిద్దరం మునసబు గారి లోగిలి కనుక్కొని వెళ్ళేసరికి ఆయన పనిమీద బస్తీ (మాడోరే) వెళ్ళారా తెలిసింది. తెల్ల మొహాలు వేసుకొని రాజ్యలక్ష్మి గారిని వెదికి పట్టుకున్నాం.

"మరండీ! మునసబు గారేమో ఊళ్ళో లేరుట. అయినా మేడమ్! లేక పోతే నేనుంచిది కాండీ. ఉన్న ఓపారి ద్వారానే పనులు చేసుకోవచ్చు" అన్నా ఉల్లేపంగా.

"కారదా! అధిక ప్రసంగం చేయకు. వెళ్ళి అందర్ని ఈ యింటికి తీసుకురా" అన్నారు.

"హోస్పిట్! అనుకొన్నా.

మా మూతా అందర్ని వెంటేసుకొచ్చా.

మధ్యలో వాసవి ఓ లే గ దూడను చూసి ముచ్చటపడి ముద్దులకొవ్వేసరికి దాని తలి బోటాబుకొచ్చింది. వా ప వి వి గడ మాయించా లీడర్ నికదా అని.

అది వెంటనే "విడికావ్" అంది.

దప్పున నోగుమానుకొన్నా.

అందరం కరణం గారి సావిడేచేరేం.

నేను గబగబా అందర్ని మూడుభాగాలుగా విడకొట్టాను. రాజ్యలక్ష్మి గారు కంగారుపడిపోతున్నారు. అప్పుటికే పన్నెండున్నర అయింది. ఇంతవక్కు చేసి దెప్పుకుకీ కీర్తిత వాడుకు రాలుగా ఓ జట్టుని ఉరి కు ధ్రుతకు పంపి, మరికొందర్ని కుట్టు నేర్చుని పంపేము. బెలుక దానికి అన్వయం చేపొందింది.

సాఫ్ట్ నర్సరీ

నందుల సుశీలాదేవి

నేను, నువ్వేసి, రవి ఇంకో ముగ్గురం ఊళ్లో (పచారానికి వెళ్ళిం.

ఊళ్లో వాలుగయ్యింది విధులు వ్నాయి. మేం తిన్నగా ఒక విధికి వెళ్ళిం.

అక్కడి ఒక యింటిముందర కొందరు కూర్చోని ముచ్చటాడుకొంటున్నార. మేం అక్కడకు వెళ్ళిం.

బస్టిఅమ్మాయిలనుచూసి బాళ్ళుమొహాలు చూసుకొంటున్నార.

నేను మెలగా "ఏమమ్మా! మీరంతా ఈ ఊరువారేవా?" అన్నా.

"లేకుంటే యిక్కడెందుకు మామంటాం" అందొకరిడి.

అది అమాయకత్వమో, వ్యంగ్యమో తెలియలేదు నాకు.

"మీరు పట్టంనుండొచ్చారా?" అంది ఒకమమ.

"అవును. అసలు మేం వచ్చినవనేమిటో వివరించండి. మేం సాంఘికసేవ చేద్దామని వచ్చేం. అంటే మాకువచ్చినవట్టూ,విదువు అదీ పల్లెటూళ్ళలో వున్నవాళ్ళకు చెప్పాలని మా ఆశయం. మన క వర్క్ మేం టు వారు కొన్ని సంవత్సరాలూ పల్లెటూరి బాళ్ళ గానక పెట్టేరు" అంటూ నేను చెప్పాను.

"అట్లయితే మీకు తేలిగినా వుంటుందా" అంది వాళ్ళలో ఒకామె.

"అట్లే! మేం పట్నంలో అడవిల్ల కాలేజీలో చదువుకుంటున్నాం. మేం పురాణాద్వితీయం. అంటేకాని మాకేం డబ్బువ్వకు" అన్నాను.

"మీరక్కడ దిగారు?" అని ఒకామె (ప్రశ్ని.

"కరణం గారిపావిల్లో" అంది జయ.

"మేం కరణంగారి మడుగులంకాదు. ముసపలుగారి కిందివోళ్ళం. అక్కడికట్లా వస్తాం?" అందామె.

నువ్వేసిని అమెతో అంది.

"చూడండి! మాకీ పార్టీలలో ఏం పని? మేం చదువుకొంటున్నాం. మా కొచ్చిన విద్యల్లో మీకు కొంత పంచడానికి కదా మేం వచ్చేం" అంది.

"వచ్చి అబద్ధం, పర్సనల్ కోసం" అంది రవిప్రభ వా చెబితో.

"నేను రవిని గదిమాయించాను ఊళ్ళో మని.

"అవును. అందుకే ఇక్కడకు వచ్చి చెప్పండి నేర్చుకొంటాం" అంది మెదర్నాగా గోడకు అనుకొని.

"అది కొదమూ! మేం సాయంకాలం వరకే వుంటాం. అందరికీ ఒకచోట నేర్పడం మాకు నులువు కాని యింటింటికీ తిరిగి చెప్పడం సాధ్యమే! నైగా టైం చాలదు" అంది రవిప్రభ.

"ఇదిగో! బాట్లీ ఈ మాసింత బాద్లూ ఈశ్వం నేర్చుకొంటారు! నువ్వేం చెప్పావు అయినా పని పాటా లేక ఏంకుట్టు!మీరెల్లీ బండి. మావోళ్ళురారు" అందొముసలమ్మ.

నువ్వేసిని నుండిపడింది. దాని నోరు నొక్కి నేనన్నాను!

"మేం పనిలేక రాలేదమ్మా! మాకొచ్చినవి మీకు నేర్పడానికి వచ్చేం. మా కింగువల్ల ఎంత చదువు బోతుందో తెల్సా" అన్నాను. ఆమె కొంచెం తమాయించి,

"అట్లేలే ఈ అరుగుపాడ చెప్తే నేర్చు

కొంటాం" అంది అక్కడికి వచ్చేదో ఉద్దరిస్తున్నట్లు.

"అట్లా వుండరు. వస్తే కరణంగారి పావిల్లోకి రండి." అన్నా టైం అయిపోందనే తొందరతో.

ఒకామె మూతి విరుచుకొంటూ "విద్య మీరంత అడిగేరు కాబట్టి వొప్పుకున్నాం కాని అక్కడ కయితే రాము" అంది.

రవిచిరగా "బాసీలేమ్మా! ఇంకా ఊళ్ళో మనుషులున్నార. వస్తే అక్కడకురండి. లేకపోతే మా నేనుండి" అని.

"రావో! కారవా ఒకింటి దగ్గర యింత నేర్పంటే యింకా మిగతాయెళ్ళు కావ్యావ చెయ్యొద్దు" అని నాచెయ్యి పట్టకొని లాక్కుపోయింది.

మానాళ్ళు కొంచెం ఆకాశంగం పొందెరు. రవి తన చలాకీబాటలతో కొద్దిసేపటికి వాళ్ళలో నువ్వు పోగొట్టింది.

ఇంకొక యింటో మా జూటలే వినిపించు కోలేదు. నాచీర చెరగునాణ్యం చేయసాగింది ఒకామె. మరొకామె జయ సెక్సన్ ఎన్ని నవర్సు లయిందో అడుగుతోంది. ఇంకొకామె రవి బారెడు జడనిమాసి ముచ్చట పడసాగింది. వాళ్ళని వదల్చుకుని బయటపడే సరికి తాతలు దిగొచ్చారు.

తర్వాత యింట్లో నుమ్మర్ని ఆటై శ్రమ పెట్టలేదు. ఆ యింటామె "అట్లాగే వస్తారే తల్లీ! అవునుకాని మీరు పెళ్ళి పేరంటం లేకుండా యిలా వచ్చేరు, మీ పెనవాళు ఊళ్ళో వ్నారా?" అంది.

నేనేం మాటాడలేదు.

రవి అందుకొని "లేవండి! మా ఆరుగురి లోనూ నలుగురికి పెళ్ళియిపోయింది.

నారసింహ లేహ్యము
 ఐంగుడుతో చేరినది. మేహము,
 విక్రమ, నివృత్తునవగైరా హరించి
 లలము రక్తవృద్ధికల్గించును. 20 ట
 డబ్బు రు. 8.8.0 పోస్టేజీ రు. 1-1-0
 డి. సి. ఎ. ఆయిలంపేటి ఆయిలంపేటి వహుజం,
 పెరిదేని (PU) నెల్లూరుజిల్లా.

డాక్టర్ డిగ్రీ పొందండి!

ఇంటిలో తీరికగా కూర్చుని వుండే
 కృషి, వాస్తవిక బ్యూచన్ పొంది,
 ప్రభుత్వ రిజిస్ట్రేషన్ పొందిన కాలేజీ
 ద్వారా మీరు డిప్లొమా పొందవచ్చును.
 ఉచిత ప్రాన్ సెక్షన్లకు వ్రాయండి.
 Indian Homeopathic College,
 (AWM) Jullundur City.

ప్రాక్టీసులు: వెంకటేశ్వర స్టోర్స్
 గోల్ బంగళా, చామన్,
 వైదరావూడ్ (A.P.)

LEUCODERMA

(శ్వేత కుప్ప)

వలన యెంతమాత్రం భయపడనక్కర్లేదు. మావద్ద గల ప్రఖ్యాతి ఆయుర్వేద బోధనములు సులభముగా, నమ్మకంగా తెలు, ఎట్ల మరకక మైనపాడలైన, శరీరంలో యేభాగమునందున్నా పోగొట్టును. వేనకువేలు మా మందుల విజయమునుగూర్చి ప్రశంసలున్నారు. వైపురి, లోనికి మందు సీసా 1టికి

రు. 7/- మాత్రమే.

Vaidyaraj Ramsharam Lalgupta
 (AP.) PO. Rajdhanwar (H. Bagh)

★ నో ప లె స ర్వి స ★

మిగతా యిద్దరికీ కుదిరిపోయింది. మానా శ్వేనా యింకొకళ్ళకు పాలు చేసామంటే యిట్లా పంపేరుకొని అట్టే బసీలో మమ్మల్ని రికార్డు కాలేజీకి తిప్పితే ఎక్కడకూ పంపరు," అంది నంగనాచి తుంగ బొమ్మలా మొహం పెట్టి.

ఆవిడ ముహం విప్పారించి: "అలాగే తలీ! మా పెదపిల రిడమా వసారే. దాహం కొవాలా అమ్మో!" అంది అభిమానంగా.

"వద్దండీ!" అని బిగ్గిలోపడాం. మంగళ నూత్రాలు మాపించమని అడగనందుకు సంతోషిస్తా.

నేను రవిని కేలువేశాను ఆ బుకాయిం పేమిటని. అది నవ్వుకూ "డియరీ! కొన్ని చోట్ల అట్లా కొయ్యాలి. లేకపోతే పని సానుకూలపడదాయ్. ఎప్పుడో భవిష్యత్తుని వరమానం చేశాను అంతేగా!" అంది.

అంతా సవ్యగా.

ఒంటిగంటన్నర అయ్యేసరికి ఎల్లాగయితే నేం ఒ యిరవై ముప్పైనుందిని బోధించేశాం. వాళ్ళని మా బసవదకు వెళ్ళమని మా మిగతా జట్టుల్ని వెతకడానికి బయల్దేరం.

మావళ్ళలో మొదటి ఉత్సాహం చచ్చి పోయింది. ఆ ఏడాది కాలేజీలో అడుగు పెటిన పార్వతి "ఏమండీ! సోషల్ సర్వీస్ అంటే యిదేనా? మీరు నాలుగళ్ళకుండి కేంప్స్ కి వెళుతున్నారా? యింతేనా?" అంది నిరుత్సాహంగా.

"కొండోకోవో నిరుత్సాహంబు తప్పదు" అంది తెలుగు బియ్యే నగువుతున్న సుహాసిని.

మేం బిగ్గి ముకుపు తిరిగేసరికి నిర్విణ్ణుల మయాము. అక్కడ కీర్తిలక్ష్మి ఆ ఊరా మెకూ హోరాహోరీ యుద్ధం జరుగుతోంది.

కీర్తిలక్ష్మి "నీ తావాలెంతి? నువ్వెంతి? నేనేం నీదానీదాన్నా? నీయిలు కుర్ర పర్నడానికి," అంటూ ఆయాసపడుతోంది. డాక్టరుగారి వికృతపుత్రిక. మాటంటే పడదుకీర్తి. నేను చప్పన కీర్తిచెయ్యి పట్టుకొని,

"ఊయోవే లతా!" అన్నా.

అది ఒక్కసారి నాచెయ్యి విడల్పుకొని నామీద మండిపడుతూ "అసలు నీకలే యిదంతా వచ్చింది. వెనకటిగోల చేరనంటే చేర్పించావు. నానానాగోలోటి మాటలు పడాల్సి వస్తోంది," అంది చేతి కంటి నడి. డి. డి. టి. పొడర గులుపుకొంటూ.

"అసలేం జరిగింది" అన్నా.

కీర్తి బుందంలోని సరోజిని "అది కాదండీ! కారదా! మేము బిగ్గిలోని మురికి గుంటలో డి. డి. టి. పొడర నున్నం జల్లు తూంటే యివిడ వెలుకారంగా మా

వంటిలు కుర్రంగాలేదు. కొంచెం జలుబు అంది. దానితో కీర్తిలక్ష్మిగారికి కోపం వచ్చింది" అంది.

నేను కాంతంగా కీర్తితో అన్నాను.

"లతా! మనం కాలేజీతరపున వచ్చాం గాని వ్యక్తిగతంగా రాలేదు. కాలేజీపేరు నిల్పడానికే నా ఓర్పు మాపించు" అన్నా. దానితో కీర్తి చలబడిపోయి "అది కాదే కారదా! గబుక్కున మీ నంగా మాటాడితే భరించడం ఎట్లా" అంది. వాళ్ళను అక్కడకు ఆపమని అంతా మా బసకు తిరిగి వచ్చేం.

అక్కడకు వచ్చేసరికి మామూడో బృందం వచ్చిన వాళ్ళకు కుటు అనీ నేగ్గుతున్నారు. మరికొందరు పిల్లలకు స్వీట్స్ చెటి, పుస్తకాలు మాపించి, కథలు చెప్తున్నారు. కొంచెం మనస్సుకు శాంతి లభించింది. ఏవో కొంచెమేనా పని జరుగుతోందేదాటని.

రాజ్యలక్ష్మిగారు మమ్మల్ని మాసి "ఏమిటా! మొహాలు ఎంతకీ మాడిపోయాయి. ముందు టిఫెన్ తీసుకొండి. తర్వాత చెయ్యివ్వుంటి! రా వడ్డించెయ్ కారదా! అసలే ఎంతో బలమైనదానివికూడాను. ముందు టిఫెన్ తినమో!" అంటూ నాడా వుడిగా మమ్మల్ని కూర్చోబెట్టారు.

టిఫెన్ తింటూ రవి "ఏమిటండీ! మేడమ్ గవర్న మెంట్ డబ్బు వెస్తు చెయ్యడం తప్పితే ఒక్కటూ ముందుకురారు" అంది.

కీర్తి వేళాళాళంగా "ఏమాయ్! కారదా! కథలో పల్లెటూరి వాళ్ళను అమాంతులుగా నోట్లో పేలువెడితే కోరిక లేనట్లుగా వ్రాస్తావ్! మాకావుగా వాళ్ళ అమాయకత్వం" అంది.

రాజ్యలక్ష్మిగారు వెంటనే అన్నారు.

"ఏంహరువచ్చినా ఒక్కసారి రాను. ఇప్పుడీ సోషల్ సర్వీస్ వేస్తుకింద అనిపించినా ముంగుముందు పల్లెటూరుపడతాయి" అన్నారు.

మేం కబురు చెప్పకుంటూ టిఫెన్ ముగించేసరికి మాడున్నర అయింది.

ఊళ్ళోవున్న పిల్లలందరికీ రాత్రి బహు స్నానపు వుందని చెప్పివచ్చాం.

సాయంత్రం విడువరకూ వచ్చిన అడి పిల్లలకుకుట్లా అనీ చెప్పేం. చాలాతీవ్రంగా వసువు అయిపోయేరు చాలామంది.

సాయంత్రం విడు అయింది.

రాజ్యలక్ష్మిగారు నాతో "మాకు కారదా! నెక్కు మాపించేసరికి ఏడవుతుంది. మనం బస్సెక్కి మన పూరు చేతనకి కనీసం ఎనిమిదిన్నర అవుతుంది, ఏమంటావ్" అంది.

మా హోబర్స్ అంతా తెల్ల మొహాలు వేసేరు. "బాబోయ్ తొమ్మిదే!" అందించి. సరేనని వచ్చేం ఆవిడవద్దనుంచి. వెలుగు "నేను మలేరియా పైడి చూసి సాను" అంది. రవి "నేను ఎక్స్ ప్లెయిన్ చేశా" అంది.

ఇంకొకళ్లకు మకూచి, కలరానియ్యచ్చేను. కొందరికి జనం అల్లరి చేయకుండా వలంటీర్లుగా ఉండమని, కొందరికి ప్రార్థన చేయమన్నాం.

సాయంత్రం నాకు బలే ఆశ్చర్యం వేసింది. కుట్టు చెప్తామంటే సనీవిరా అన్నాడు. ఇదుపు చెప్తామంటే వేరొకరిం చేశారు. కుట్లతి బోధిస్తే కరవొచ్చారు "బయల్కొలు అనేసరికి ఇంతమంది ఎటూ వచ్చారా అనిపించింది. ఇంకా వేస్తే రోలకుండా జనం సావిడి అంతా నిండిపోయేరు.

పెంజామాకుపై లైట్ తెప్పించి కరణం గురింటి వద్దనుండి, ముందు మలేరియా పైడి వేసున్నాను.

నేను స్క్రీన్ వెనుక నుంచొచ్చా. ముందు జనంలో కలకలం.

నేను గబగబా ముందుకు పోయి చూశా. వాకి నవ్వాగలేదు. ప్లయిడ్ తిరగేసి వేసింది వెలుగు.

డాకర్ తెల్లక్రింగులు అయ్యేరు. రోగి మైనండి పడిపోతున్నట్లు బొమ్మపడింది.

వెళ్ళి సరిచేశాం.

ఎం గొడవలేకుండా చాలా మటుక్కు అయిపోయేయి. ఇంతల్లో కొందరు లేచి వెళ్ళిపోయారు. నేను పోతున్న వాళ్ళను అసి అడిగాను.

ఒకరినా "వాగెప్పరావు ఇంటాడేమా అని వచ్చాం" అన్నాడు.

ఇంకొకడు "ఘా! ఈ మందులు, ఇండి మన్నా ఎవడిక్కోవాలి. రైలుం గోడున్నా జేమా అరొచ్చాం కాని. రాం డెర్రా! పసి గ్లాటా లేపోతే పసి" అన్నాడు.

నేను తెల్ల బోయాను. నిశ్చయ "బయల్కొలు" అంటే అర్థం చూచుకుంటున్నాననిమా క్రింద తీసుకొన్నారని అర్థం చేసుకొన్నా. లేచివెళ్ళు లేకగా ఉన్నవాళ్ళకే ఖాతావి చూపించి, జనగణమన పాడేసేం.

ఇంతలో మనసబు గారొచ్చేరు, కాఫీలు పట్టించుకోని.

"నేనూళ్ళో లేను. లోటు జరిగి లే తుమించండి" అన్నారాయన.

"ఉన్న వాళ్ళు చేసింది చాలా! నువ్వు కూడా నువ్వేనుభావా" అనుకొని ఆయన

తెచ్చిన వేడి వే కాఫీ తాగి కొంచెం సత్తువ తెచ్చుకొన్నాం.

పాపం! మొత్తానికి సేంనుకీ మనసబూ, కరణం యిద్దరూ వచ్చి ఎప్పటికంచారు మమ్మల్ని.

ఉరు చేరేసరికి తొమ్మిదయింది. రాజ్య

లక్ష్మీగారి దగ్గర కలవు తీసుకొని యిళ్ళకు బోనూం ఆస్తిగా కావచ్చినందుకు అమ్మమ్మ పెట్టిన గీతానా. అలాగే వచ్చినందుకు అమ్మ పెట్టిన వేతనాన్ని కలిపి తింటూ ఆనోనా చేసిన సాంఘిక కేవల మనకం చేసుకొనానేను.

పళ్లువచ్చునప్పుటి బాధలా?

పెరమిడ్ బ్రాండ్ గ్లసరిన్ పళ్లువచ్చునప్పుటి బాధను సులువనర్చును

పళ్లువచ్చునప్పుటి బాధలా? వను చిగుళ్ళ వాటలా? మీ నేరికి మెత్తని గుడ్ల చుట్టుకోండి. దానిని పెరమిడ్ గ్లసరిన్ లో మంచి తిథ వనుచిగుళ్ళ మీద మెల్లగా ఉద్దండి. త్వరితంగా కనున మగున — దాని తియ్యని ప్రీతియైన రుచిని పిల్లలు ఇష్ట పడుదురు. ఇది తుదమెదటి, బావరరీత్యాను, పొందర్యకారి గాను, కాంక్షార్థం నిమిత్తమున్ను, ఇంట్లో అనేక ఇతర విరమణగాను ఉపయోక్తమైనది. ఒక సిఫాను దగ్గరుంచుకోండి.

ఉచిత

కరపత్రము: ఈ మావన పూరించి, హిందుస్తాన్ రివరెర్ నిమిత్తక పోస్టల్ ట్యాక్ నం. 409, బొంబాయి ఈ చితనామాకు పోస్టు ద్వారా పంపండి.

పెరమిడ్ బ్రాండ్ గ్లసరిన్ "ఇంట్లో" ఉపయోగించి విరమణ తెలిపే ఉచిత కరపత్రమును రయచేసి నాకు పంపండి.

నా పేరు మరియు చిరునామా	నా తెలియపడే మరియు చిరు నామా
_____	_____
_____	_____
_____	_____

APWM

PYQ-12-20 TL ద్వితీయాదిత: బి.సి.ఇ. (పి) ప్ర.సి. బొంబాయి, కలకత్తా, ఢిల్లీ, మద్రాసు.

మరిది తెచ్చిన మార్పు

దీనిని పోషించేటట్లు చేశాడు.

కొత్త పేరు

అక్కడ అశ్వత్థామిని వ్రాయవచ్చు.

అది ఉత్తరం అంది నాదగు రోజులయింది. అప్పటినుంచీ జనాభా వ్రాద్దామనుకుంటూనే వున్నాను. కానీ నేటివరకూ నీరు బడి కాలేదు. మీ బిడి ప్రయోగం క్షేమంగా జరిగిందని తెలుసుకొని కుంపోషించేను. పెనుగొండ వీధి వీధి కొత్త చేస్తూ ముందుపది రోజువద్దామే. కానీ మీరంతా బలంగా ఉన్నారని కడుపుకొని అనందించేను. నన్నొకసారి చూద్దానికి రమ్మనమని న్నానామే. అక్కడ మీరింకా వీరవరదానికి కొన్నాళ్లు వట్టుకుంది

కదా. ఈ రోజులా మా పిల్లల పరిరక్షణ కూడా పూర్తవుతాయి. అప్పుడు తప్పక వస్తాను.

మీ ఆయన మమ్మల్ని మరచిపోకుండా ఈ ఆహ్వానం వంపినందుకు కృతజ్ఞులమని చెప్పు. మరి మరి అడిగేనని కూడా చెప్పు. కొత్త ఊళ్లో ఉద్యోగాన్ని గురించి ఆతనే మంతున్నారు. ఆ పూరి విశేషాలు కూడా వ్రాయు.

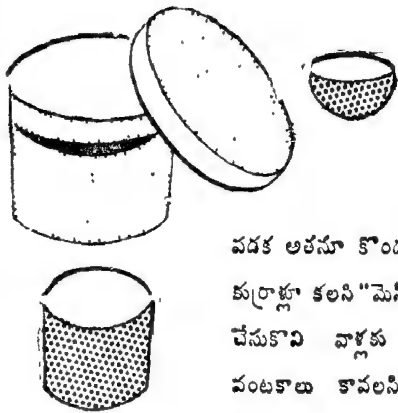
బుట్టాయీ నా ఆశీర్వాదనాల. అన్నప్రాకార ఎప్పుడు చేస్తాడు. వాటిని విత్త వచ్చాయి. మా చిట్టి కిప్పుడే వచ్చు

DR. P. L. S. S. S.

వస్తున్నాయి. దోసే నోడ్లో దయ్యప్ప గిరిజల్లాగే కోడ్డిగా కనపడుతున్నాయి. అది చేసే అల్లరి ఇంకా అంతా కాదు. అందరినీ నోడ్లో వేరుపెట్టమని మారామ చెప్పింది. మొన్న మా మరిది కాలేజీ పెంపుకి ఇంటికి వచ్చినప్పుడల్లానే వేధించుకు తింది. మొమ్మ వద్దంటున్నా ఎవకుండా అతను నోడ్లో వెలుపెట్టేటప్పటికి మామూలు ప్రకారం కలుక్కున నోక్కింది. అసలే విసుగు మిసిది. అతనే ముంటాదో అని మేం భయపడ్డాం. కాని అత డెంతగా మారిపోయాడో. ఎంత విజ్ఞానవంతుడయ్యాడో చూస్తే ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. నీకు తెలుసుకదా. ఎప్పుడూ పెంకితనంగా చిలాకుగా చిల్లా వుండేవాడో! ఇప్పుడంతావేరు. చిట్టిని ఒక్కో క్షూర్చొట్టెట్టుకొని బోలెడంత పేపు అటలాడేడు. చిట్టికి అహారంలో తగినన్ని విటమినులు లభించడం లేదని పెరుగుదల రోజులలో విటమినులు శరీరానికి ప్రత్యేకం అవసరమని అన్నాడు. ఇంకా వట్టా పుచ్చుకోవడానికి ఏదాది వుండగానే డాక్టరులాగ మాట్లాడకొయ్ అని నేను వేగకోశం చేసేను.

మరునాడు నాకు కొంచెం సుస్తగావుండి వంట చెయ్యలేక పోయాను. మీ బావగారు హాటలు భోజనం తెప్పించమని తమ్ముడికి పురమాయించేరు. "నేనుండగా హాటలు భోజనమా?" అంటూ అతను నుటకి పూసుకొన్నాడు. వెటనంలో భోజనం

వడక అతను కొందరు కాలెజీ కుర్రాళ్ళూ కలిసి "మెన్" ఏర్పాటు చేసుకొని వాళ్ళకు కావలసిన వంటకాలు కావలసినట్లు చేసుకొంటున్నారట.

తర్వాది బాగానే అయ్యేదేమో, వాళ్ళ అన్నగారు అతని నుటని ఒకటే మెచ్చుకోవడం.

మర్నాడు మా మరిది వంటింట్లో నా దగ్గరే వుండి టంబలో తాను అనుభవం మీద వేర్పాటున్న అనేక విషయాలు

హిందూత్ రివర్ రిమిటర్ టౌన్

చెప్పేడు. నాకు చాలా చిన్నతనం వేసింది. చెప్పిస్తూ మరది చెప్పడం. వేసలా చెప్తూండడం. మీ బావగారు మధ్య మధ్య నన్ను వేగకోశం మాటలంటూండడం. — అల్లా నడిచిందా వేళ వంటింటి వ్యవహారం. అతను ప్రతిదానికి 'డాల్తా' వాడడం చూస్తే నాకుమల్లె మా వారికి ఆశ్చర్యం వేసింది. మా ఇంట్లో అంతవరకూ 'డాల్తా' నిండి వంటలకి మాత్రమే వాడే వాళ్ళం. మా మరిది, మన రోజూ ఆహారంలో తగినంతగా పోషక పదార్థాలుండాలని, 'డాల్తా' శరీరాగ్యానికి అవసరమైన పోషక పదార్థమే కాక దానిలో చేసిన వంటకా లెంతో స్వాదిష్టంగా వుంటాయని చెప్పేడు. ప్రతి టెన్సు 'డాల్తా'లోనూ 700 అంశ ర్థాతీయ యూనిట్లు విటమిన్ 'ఎ' 36 అంతర్జాతీయ యూనిట్లు విటమిన్ 'డి' కలుపుతారని అందుచేత 'డాల్తా' వంట నూనెల కంటే శ్రేష్టమని అన్నాడు. అటువంటి 'డాల్తా' నిండివంటలతో గాక నిత్యకృత్యాలలో వంటలన్నిటికీ మహారాజులాగ వాడుకోవచ్చునని తన అనుభవం అని కూడా చెప్పేడు.

ఆహారాన్నీ, శరీర పోషణనీ, చిద్దల పెంపకాన్నీ, గురించి కూడా బోలెడు విషయాలు చెప్పేడు. అన్ని తెలిసియున్న మనిషి డాక్టరులాగ మాట్లాడెడంటే ఆశ్చర్యమెముంది? "ఏదాది అగక్కులెక్కుండానే నీకు డాక్టర్ వెదవ ఇచ్చయ్యెచ్చునోయ్" అన్నాను నేను.

ఈ సంఘటన వ్రాసేక మువ్వకూడా రోజూ వంటలన్నిటికీ 'డాల్తా'నే వాడమని వేరే వ్రాయాలా? కాని ఒక్క విషయం మాత్రం గుర్తుంచుకో: విడిగా దొరికే వనస్పతిని 'డాల్తా' అని అమ్మజూపుతారు. జాగ్రత్త. అల్లాంటి వనస్పతిలో మురికి కలవడానికి, ఈగలు వాలడానికి, అవకాశం వుంటుంది. 'డాల్తా' మాత్రం పరిశుద్ధంగా పిలువెసిన దర్బారంలో దొరకుతుంది. భిక్షూరపు చెట్టు బొమ్మ వేసిన పసుపు పచ్చటి దర్బాని గుర్తుంచుకో.

మా మరిది నెర్పిన కొత్త వంటకాలు ఈసారి వ్రాసి పంప తాను. పెనుగొండ విశేషాల్లా, మీ అందరి క్షేమం త్వరలో వ్రాయి.

మరి ఉంటాను.

ప్రేమతో మీ అక్క- కమల

DLPIB-X52 TL

రాశి ఫలాలు

★ దైవజ్ఞ పాతూరి శ్రీరామమూర్తి ★

28-10-1959 బుధవారం మొదలు

3-11-1959 మంగళవారం వరకు

మేషం:

(ఆశ్విని, ధర్మి, కృత్తిక 1 పా.)

ఈవారం ఆశేక సందర్భాలలో ఇతరుల వల నిరుత్సాహం కనుపిస్తూ ఉంటుంది. బంధు మిత్రులతో స్వల్ప విషయాలలో పేచీలు రాగల అవకాశాలున్నవి. ప్లాస్టిక్ కరలు కొంతమంది మీమీద ఆపవాదులు మోపటానికి ప్రయత్నిస్తారు. సాధ్యమైనంత జాగ్రత్తగా ఉండటం మంచిది. భార్య యొక్క ఆరోగ్యం సరిగా ఉండకపోవటం వల మనస్సుకు అకాంతి కలుగుతుంది. ఇనాదాయం బాగా పెరుగుతుంది. కాని కొన్ని ముఖ్య సందర్భాలలో మీ ఆలోచనలకు, జరిగేదానికి సంబంధం కనుపించదు. వృత్తి వ్యాపారాలలో కొత్తనుమిష్టల స్నేహం, వారివలన సహాయం పొందగలుగుతారు. ప్రస్తుతం జరుగుపనులు చాలావరకు ముంగురాబొంతుకాలంలో ఉపయోగిస్తవి, కాని తాత్కాలిక ఫలితం ఎదురు చూడటానికి అవకాశం ఉండదు. కుటుంబంలో శాంతి లభిస్తుంది. వారాంతంలో దైవకార్యాలు జరుగుతవి. 2, 8 రిలో యత్న కార్య సిద్ధి, ప్రయాణమాచనలు ధనలాభం అధిక శ్రమ.

వృషభం:

(కృత్తిక 2, 3, 4, పా, రోహిణి, మృగశిర 1, 2 పా.)

అన్ని పనులు మీబుద్ధి బలానికేతరం దైవం మాదా కలిసిరావటంవల సంత్రిప్తి కరంగా జరుపుకోగలుగుతారు. ఇతరులు మీకు అపకారం చేయడానికి ప్రయత్నించినా మీకు లాభకరంగా మార్పు రావటం ఈ వారంలోని విశేషం. శుభకార్య ప్రయత్నాలు ఒక నిర్ణయానికి వస్తవి. వారం ముగ్యలో కుటుంబంలోనివారో ఆరోగ్యం లోపించటంవల కొంచెం చికాకు కలుగుతుంది. ఈ సమయంలో ఇతరులకు సంబంధించిన కార్యభారం కొంత ఉంటుంది కాని, అందువల మీ స్వంతపనులకు వివిధంగానూ ఆటంకం కలుగును. కోర్టు కేసీలో అనుకూలత కలుగుతుంది. అధికారులవల జరుగవలసిన పనులు చురుకుగా జరుగవు. విలాస విశోదముల నిమిత్తం ధనవ్యయం చేస్తారు.

ఉత్తర దిక్కునుంచి మీవృత్తికి సంబంధించిన లాభకర మైనవార్తలు గలవు. 30, 31 లలో మానసిక ఆందోళన, వాంఛనం, పారపాట్లు చేసుటం.

మిథునం:

(మృగశిర 3, 4 పా. ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పా.)

ఈవారం ఇతరుల విషయంలో ఎంత ఉదారంగా ప్రవర్తించినా చివరకు మీకు మానసిక విచారం, గుణవ్యయం మాత్రం తప్పవు. ముఖ్యంగా మీ స్వంత వృత్తి వ్యాపారాలకు సంబంధించిన పనులలో శ్రద్ధగా ఉండటం అవసరం. ఇతరుల సలహాలను నమ్మి కలహాలకు పోవద్దు. ఆదాయంతో పాటు ఖర్చులు కూడా పెగుడుతవి. గాని

గ్రహస్థితి

సింహ కన్యలలో శుక్రుడు, కన్యలో రాహువు, తులలో సూర్యుడు, కృత్తికలో బుధుడు, మృగశిరలో శని, మీనంలో కేతువు. సింహ కన్య తుల కృత్తికలలో చంద్రుడు.

అంగుల ముందు ముందు ఎక్కువ అనుకూలం కనుపిస్తూ, స్నేహితులకు సంబంధించిన వ్యవహారాలలో మీరు కొంత జోక్యం కలిగించుకోవలసి వస్తుంది. ప్రస్తుతం మీ ఆరోగ్యం కొంచెం అసంతృప్తిగా ఉన్నట్లు తోచినా మీపనులకు ఇబ్బంది కలుగదు. బంధుమిత్రుల శుభి కార్యములలో పాల్గొంటారు. వారాంతంలో నీచులతో కలహాలు రాగల అవకాశాలున్నవి. ప్లాస్టిక్ సంతవరకు తొందర పడుతూ ఉండటానికి ప్రయత్నించండి. 28 30 తేదీలలో దేవా అసౌఖ్యం, గుర్వార్తలు, ఖర్చులు

కర్కాటకం:

(పునర్వసు 4 పా, పుష్యమి, ఆశ్లేష)

మీయుక్తి బుద్ధిబంతో మీ విరోధులను కూడా మీకు అనుకూలంగా మార్చుకుని వారివల మీ కార్యం సాధించుకోగలుగుతారు. సంఘంలో మీమాటకు విలువ వస్తుంది. మీ సలహా నిమిత్తం, మీ సహాయం

నిమిత్తం ఆశేకమంది ఎదురు చూసుంటారు ఇతరుల వల మీకు ఎదుగుచూస్తున్న సహాయం కొంచెం కలవ్వంగా లభిస్తుంది. ఆవాసుం బాగా పెగుడుతుంది ప్రమాదాలు శుభి ప్రదంగా జరుగుతవి, మీరు ఇతరులతో కలిసి చేయుపనులు ప్రస్తుతం అసంతృప్తికరంగా లోచనమవు, కాని అంతమాత్రాచేత నిరుత్సాహం చెందవద్దు, వ్యవహారంగంలో అనుకూలత కలుగుతుంది. మీకంటే గొప్ప అంతములో ఉన్న వారితో స్నేహం లభిస్తుంది. ఈవారం ఆరంభంలో బంధు మిత్రుల నిమిత్తం ఖర్చులు ఏర్పడుతవి. కుటుంబసౌఖ్యం బాగుంటుంది. 1 2, 8 లలో సంఘ గౌరవం శుభి పుణ్యకార్యాలు, మిత్ర దర్శనం.

సింహం:

(మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1 పా.)

అన్నిటికన్నా ముఖ్యంగా ప్రతిపనిలోను ధైర్యం, స్థిరస్వభావం, స్వంత ఆలోచన అవసరం. ఈ సమయంలో మీవృత్తి ఉన్న కాలలో శ్రమ కనుపిస్తుంది అధికారులవల కొన్ని సమయాలలో పేచీలు రాగలవు. కాని అంతమాత్రం చేత ఆందోళన చెందవద్దు. అన్ని విధాలా సమయాలైనవారి సహాయం లభిస్తుంది. వ్యవహారవిషయాలలో మీకు అనుకూలం కనుపిస్తుంది. ఇనాదాయం మూలాల గానే ఉంటుంది. కుటుంబంలోని వారితో కలహాలకు సరి. అయితే ప్రబలం కావు. ఈవారం కొత్తపూర్వములలో ఇనాదాయం ఏర్పడగల అవకాశాలున్నవి. ఇతరుల సలహాలను నమ్మి చిశేషధన్యమంతో జరుగతగుపనులు ఆరంభించవచ్చు. దూరముం గున్నటువంటి బంధుమిత్రులవద్దనుంచి శుభి వార్తలు వస్తవి. 30, 31 లలో ఖర్చులు ఎక్కువ, తొందరపడటంవల చిక్కులు, పనులలో నిరుత్సాహం.

కన్య: (ఉత్తర 2, 3, 4 పా, మాఘ, చిత్తి 1, 2 పా.)

ఈవారం మీకు కొన్ని సమయాలలో పోటీలు కనుపిస్తూ మీ కార్య సిద్ధి వ్యాయబుద్ధి విమర్శలను ముంగురు తీసుకు పోయవచ్చు. శ్రీశ్రీలో విజయం నాభిస్తారు మీవల ఇంతకుముందు సహాయం పొందినవారు కూడా మీ ప్రయత్నాలకు ఆటంకాలు కలుగ చేస్తారు. అయితే దైవబలం మీకు అనుకూలంగా ఉండి కనుక అన్ని పనులూ సకాలంలో సక్రమంగా జరుగుతవి, ఆదామీన్ని మించిన ఖర్చులు వచ్చి పను తవి. వృత్తి ఉద్యోగాలలో ఉత్సాహ కరంగా ఉంటుంది. సాటివారిలో గౌరవం లభిస్తుంది. దూరప్రయాణాలు చేయవలయు ననుకుంటారు, కాని ఆటంకాలు కలుగుతవి. సంతానయొక్క ఆరోగ్యం కొద్దిగా బాపి

నుంది. ముఖ్యమంత్రి ప్రకారమును అన్ని విషయాలూ తేలుచు, మనశ్శాంతి, కార్య సిద్ధి కలుగుతుంది. నూతన ప్రయత్నాలకై తీవ్ర పట్టు మంచిది కాదు. 28-29 లలో డబ్బు చిక్కులు, మిత్రులతో అభిప్రాయ భేదాలు.

* * *

తుల :

(చిత్త 8, 4 పాదాలు, పాపతి విశాఖ 1, 2, 3 పాదాలు)

ఈ వారం బాహ్యవిషయాలలో చాలా సంక్లిష్టతరంగా ఉంటుంది. సంఘంలో పేరు ప్రతిష్టలు, గౌరవం, సహాయం బాగా లభిస్తుంది. బంధుమిత్రులతో ఇంతకు ముందు ఏర్పడిన కలహాలు తగ్గిపోయి మనశ్శాంతి లభిస్తుంది. మీ ఆరోగ్యం లోపించిందని ముఖ్య కార్యకలాపాలలో కొంత ఆలస్యం కనుపిస్తుంది. అంతమాత్రం చేత నిరుత్సాహం చెందవద్దు. కుటుంబంలో భుక్తి కార్యాలు జరుగుతవి. విలువగల వస్తువులు కొనే ప్రయత్నాలు చేస్తారు. మీ వృత్తి వ్యాపారాలలో ప్రస్తుతం మీకు అనుకూలం కలుగుతుంది. అభివృద్ధి కనుపించును. కాని మీ ఆహారానికి, గౌరవానికి లోపం రాదు. ఇతరుల సలహాలు నమ్మకుని కార్యభారం పైన పెట్టుకొనటం మంచిది కాదు. వారంమధ్యలో పిల్లల ఆరోగ్యం లోపిస్తుంది. పదిమందికి సంబంధించిన ధర్మకార్యాలలో పాల్గొంటారు. 2, 3 లలో ఆదాయంలో వృద్ధి. కుభ వార్తలు. కొద్దిక చేరితే అనుకూలం.

* * *

వృత్తికం :

(విశాఖ 4 వ పాదం అనురాధ క్షేప్ర)

ప్రస్తుతం మీరు ఇతరుల ముఖస్తుతి మాటలకు పొంగిపోవద్దు. ముఖ్యంగా డబ్బుకు సంబంధించిన లావాదేవీలలో చాలా జాగ్రత్తగా ఉండటం మంచిది. మధ్యవారి మాటలను నమ్మి మీ ఆప్రయత్నాలు మీతో కలహించగల అవకాశాలున్నవి. ఈ సమయంలో ఓర్పుతో ఉండటం మంచిది. మీ స్వకీయ కార్యకలాపాలు భారంగా మునుపన్న మొత్తంమీద చాలావరకు కార్యరూపంలోకి వస్తుంది. మనస్సులో ఇంతకు ముందు ఉంటున్నటువంటి సందేహాలు, భయము క్రమంగా తీరిపోయి నిమిత్తం లభిస్తుంది. వృత్తి, ఉద్యోగాలలో గౌరవం లభిస్తుంది. కాని ఖర్చులకు తగినంత ఆదాయం కనుపించదు. దూరమందున్నటువంటి బంధు మిత్రులనడచుచు మీరు ఎదురు మానున్న వార్తలు సకాలంలో రాకపోవటంవలన అందోళన కలుగుతుంది. 80, 81 తేదీలలో వంచారం, తలపెట్టిన పనులలో చిక్కులు, గౌరవం.

* * *

ధనుస్సు :

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా)

ఈ సమయంలో పట్టుదల, ధైర్యము అనుసరించి సమయాలలో మీ మనస్సుకు విరుద్ధమైన పనులు కూడా చేయవలసివస్తుంది. మీ వృత్తి వ్యాపారాలలో ఇతరుల సలహాలు నిరుత్సాహకరంగా కనుపిస్తవి. కాని మీరు మాత్రం నిబ్బరంగా ఉండి ఏ విషయంలోనూ ఎక్కువ మనస్సుకు బాధ కలుగకుండా మీ కార్యం పాధించుకొనగలుగుతారు. అందువల్ల ముంగు ముందు గనాదాయం కూడా బాగుంటుంది. కుటుంబంలో సౌఖ్యం లభిస్తుంది. అధికారులవల జాగ్రత్తలైన పనులు చాలా వరకు అనుకూలంగా జరుగుతవి. లోగడమీకు సహాయం చేస్తామని చెప్పిన వ్యక్తులు సమయంలో తిప్పకుంటారు. కాని మీ బుద్ధిబలంతో అన్ని పనులు చక్కగా సమర్థించుకుని గౌరవం కాపాడుకొనగలుగుతారు. శుభకార్య ప్రయత్నాలు అనుకూలించ గలవు. 29, 30, 31 తేదీలలో వృత్తిలో శ్రమ, ధనలాభం, మిత్రుల వల్ల కార్యసిద్ధి.

* * *

మకరం :

(ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పా, శ్రవణం

ధనిష్ఠ 1, 2 పా)

మీరు మీ బాధ్యతలను తగ్గించుకుంటామని తాపత్రయపడి ప్రయత్నిస్తారు. కాని, అనుకున్నంత త్వరగా విఫలం జరుగుదు. ఆదాయం బాగుంటుంది. కుటుంబంలో సుఖ సౌఖ్యం లభిస్తుంది. వృత్తి ఉద్యోగాలలో మీరు అనుకున్నంత అభివృద్ధిగాని సుఖంగాని కనుపించదు అయితే మీ ప్రయత్నాలు విడవకుండా చేయటంవల్ల ముంగు ముందు ఫలితం బాగుంటుంది. ఈవారం ఇతరులకు హామీ ఉండటం వంటి బాధ్యతలు పైన పెట్టుకొనటం మంచిది కాదు. సంఘంలో గౌరవం లభిస్తుంది. సాధ్యమైనంతవరకు నిబ్బరంతో ఉండి మీ రహస్య విషయాలు బతుకు పోకుండా చూచుకొనండి. వారంతంలో అకస్మాత్తుగా ధనాదాయం లభిస్తుంది. విద్యా వంతుల పరిచయం లభిస్తుంది. పశ్చిమ దిక్కు సంచిలాభకరమైన వార్తలు తెలుస్తవి. మీ ఆలోచనలు కార్యరూపం పొందగలవు ప్రయాణాలు సుఖంగా జరుగువు. 1, 2, 3 లలో ధర్మకార్యాలు, ధనలాభం, వృత్తిలో మంచి మార్పు.

* * *

కుంభం :

(నివృత్తి 3, 4 పా, శతభిషం,

పూ. భాద్ర 1, 2, 3 పా.)

ఈవారంమీకు అన్ని విషయాలలోనూ ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుంది. డబ్బు రాబడి పెరుగుతుంది. గౌరవం, పేరు ప్రతిష్టలు లభించటమే కాకుండా ఇతరుల సహాయంతో గొప్ప గొప్ప పనులు సులభంగా నెరవేర్చగలుగుతారు. ఇతరులవద్దనుంచి రాత లవిన ధనం సక్రమంగా వస్తుంది. కాని మొదట కొంచెం అందోళన కలుగుతుంది. బంధువులవద్దనుంచి మనస్సుకు ఆదుర్దాకలిగే వార్తలు వచ్చి మీ పనులకు అంతరాయం కనుపిస్తుంది. మీ ఆరోగ్యం, కుటుంబంలోని వారే ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. కుటుంబంలో సుఖం లభిస్తుంది. అధికారుల సహాయంతో మీరు తలపెట్టిన పనులు సుఖంగా నెరవేరు తవి. దైవిక కార్యాల నిమిత్తం ధనవ్యయం అధికంగా చేస్తారు. మీ మంచితో నాన్ని ఉపయోగించుకుని మీకు అవకారం చేయటానికి కొందరు ప్రయత్నిస్తారు. నుణగజాలు తెలుసుకోకుండా ప్రోత్సహనమ్యులను దగ్గర చేర్చటం మంచిది కాదు. 2, 3 లలో సభా గౌరవం, విలాసవిశేషాలు, వృత్తిలో అనుకూలమైన మార్పులు.

* * *

మీనం :

(పూ. భాద్ర 4 పా, ఉ. భాద్ర, శ్రవణం)

ఒక ప్రక్క శ్రమ, మనస్సుకు నిరుత్సాహం, ఆటంకాలు, కనుపినూ ఉంటవి. అయితే ఈ సమయంలోనే తప్పక విజయం సాధించవలయుననే పట్టుదల, అందుకు తగినట్లు ఇతరుల ప్రోత్సాహం సహాయం లభిస్తు ఉంటవి. అనేక సమయాలలో మీరు ముంగు అనుకోనని పనులు కూడా అకస్మాత్తుగా చేయవలసివస్తుంది. మీకేక్కి సామర్థ్యాలకు తోడు దైవబలం కూడా బాగుండటంవల్ల అనేక సందర్భాలలో అనుకూలం కలుగుతుంది. ఈవారం ఆరంభంలో కొంచెం ధన కష్టం కనుపించినా రెండవ భాగంలో సంక్లిష్టతరమైన ఆదాయం లభిస్తుంది. ఆత్మీయ లతో స్వల్పవిషయాలలో అభిప్రాయ భేదాలు రాగలవు. అయితే ఆరంభంలోనే తగ్గిపోయి మనస్సుకు కాంతి లభిస్తుంది. బంధువుల రాక పోకలవల్ల ఖర్చులు పెరుగుతవి. వృత్తి ఉద్యోగాలలో సాటివారివల్ల ఆదరాభిమానాలు లభిస్తుంది. గౌరవం పెరుగుతుంది. 29, 30 తేదీలలో స్త్రీలతో కలహాలు, వోరధయం, అకస్మాత్తుగా అగ్నివల్లగాని, అయినా సమయ వల్లగాని బాధకలుగవచ్చు.

★

పరదేశియుక్తి

పూర్వం ఒక దేశాన్ని ఒక రాజు పాలించేవాడు. అతనిలో అన్నీ సద్గుణాలేగానీ చంద్రుడిలో నుచ్చలాగా ఒకేఒక లోపం ఉండేది. అతనికి గల న్యాయప్రేమ ఉండ వలసిన దానికన్న ఒక పాలు ఎక్కువ ఉండేది. అందువలన ఎవరూ ఏవిధ మైన నేరంచేయటం సహించలేక పోయేవాడు. ఎవరూ నేరంచేయ కుండా ఉండాలంటే శిక్ష కఠినంగా ఉండాలనీ, అప్పుడు శిక్షకు భయపడి ప్రతివాళ్లూ నేరం చేయకుండా బ్రగత్త వడతారని గట్టిగా నమ్మాడు. కాబట్టి ఎంత చిన్న నేరం చేసినా మరణదండన అనుభవించ వలసి వస్తుందనే శాసనం చేయిం చాడు. ఈ శాసనం ప్రజలందరికీ తెలిసేటట్లు దేశం నలుమూలలా వలకలపై వ్రాయించి నెలకొల్పాడు. ఆరాజు మరణదండన స్వయంగా అమలుజరిపేవాడు. చివరి నమ యంలో నేరస్థుడు ఆఖరిమాటగా నిజం మూల్యాడితే నులభంగా మరణించేటట్లు రలకరించేవాడు. అలా కాక అబద్ధమూడితే కఠినమైన శిక్ష విధించేవాడు. అంటే మరణించే వ్యక్తి కోరుకోవడంలో నేరస్థుని ఒక అవకాశమిస్తున్నదన్నమాట.

రాజశాసన మని నేరం చేయ కుండా జనులు బ్రగత్త వడవచ్చు. కాని పొరపాటుచేయటం మానవ వ్యభావం కాదా! బ్రగత్తగా ఉన్నా నీవైనా చిన్న తప్పదం జరుగవచ్చు.

అంతమాత్రానికే తమ అమూల్య మైన ప్రాణం పోగొట్టుకొనేందుకు ఎవరు సమ్మతస్తారు? కాని అది రాజశాసనం. సర్వజనరంజకుడైన తమరాజు యీ ఒక్క విషయంలో ఇంత క్రూర్యం ఎలా వహించగలుగు తున్నాడా, అని ప్రజలు ఆశ్చర్య పడేవారు. ఏ దేవదూత అయినా

మతుకుమల్లి విద్యాసాగర్

వచ్చి రాజు మనస్సు మార్చాలే గాని, మానవమాత్రులకు సాధ్యం కాదని, అటువంటి శుభదినంకోసం ఆశగా ఎదురు చూస్తుండే వారు ప్రజలు.

ఒకనాడొక పరదేశి, ఆస్థినంతా అమ్మినేసి, ఏదైనా విదేశంలో స్థిర పడిపోదామని, దేశాటనచేస్తూ ఆ రాజ్యంలో ప్రవేశించాడు. సరిహద్దు దాటినప్పటినుంచీ, ఎక్కడ చూసినా “నేరంచేస్తే మరణదండన.

బ్రగత్త!” అనే వలకలే కనబడే టప్పటికీ, దీని విషయమేమిటో తెలుసుకోవాలనుకొన్నాడు. రాజధానికి వెళ్ళినట్లయితే, ముఖ్యనగరం కాబట్టి, వలకలవిషయము తెలుస్తూ దని రాజధాని చేరుకున్నాడు. అక్కడ కొందరు వృద్ధులు ఒక రచ్చబండమీద కబుర్లు చెప్పకొంటుంటే, దగ్గరకు వెళ్ళి, తనకు కనిపించిన వలకలవిషయమేమిటని అడిగాడు. వారిలో ఒకడు విషాదంతో తమరాజు క్రూర్యంగురించి, చంపబోయేముందు అతడిచ్చే అవకాశం గురించి చెప్పాడు. పరదేశి మంచి యుక్తివరుడు, సాహసీ, బుద్ధిశాలి, మంచివాడు. ఈరాజకథ్యు తెరవాలనుకొన్నాడు. వారిలో “ఎలాగైనా దీనిని అరికట్టాలి” అన్నాడు. కాని వారు ఏ దేవదూతైనా వచ్చి ఆయన మనస్సు మార్చవలసిందే గాని మానవమాత్రులవల్ల కాదన్నాడు. కాని పరదేశి “ప్రయత్నించి చూడాలిగాదా దేనికైనా” అంటూ అక్కడనుంచి కదిలాడు. “ఈరాజు శాసనాన్ని ధిక్కరించాలి” అ, కొన్నాడా పరదేశి నడుస్తూ, ఎలాగా అని ఆలోచిస్తుండగా ఒక చాటింపు అతనికి వినబడింది.

“ఇందు మూలముగా ప్రజలకు తెలియజేసే దేమంటే, మహారాజా వారు తాము నిర్మించుకొన్న కొత్త తోటలో, 10 రోజులు బసచేస్తారు కనుక అంతవరకూ ఆ తోటలోని కెవరూ ప్రవేశించకూడదని రాజాజ్ఞ” అని ఆచాటింపు. పెంటనే పరదేశి కేదో తట్టింది. ఆ తోటవైపు నడువసాగాడు. తోటద్వారాన్ని సమీపించగానే ఎవరో తరుముతున్నట్లు పరిగెత్తుతూ లోపలదూరాడు. పెంటనే రాజభటులు అతణ్ణి బంధించి

రాజముందు హాజరుపర్చారు. రాజ అతణ్ణి చూశాడు. “నీవు చూస్తే పర దేశీయుడిలాగా వున్నావు. మీనంటి వారి ఉపయోగార్థం స్థాపించబడిన పరిశీలన చూడలేదా? మాన్యాయం స్వదేశీయులకు, విదేశీయులకు ఒకటి గానే ఉంటుంది. కనుక నీవుకూడా మరణదండనను అనుభవించవలసి ఉంటుంది.” అన్నా డతడు పర దేశీతో. వెంటనే మరణదండన వర్షాట్లు జరిగాయి.

‘ప్రయత్నించి చూడాలిగాదా’ అన్న పరదేశీమాటలు విన్నవాళ్లు ఇతడు రాజుకు బుద్ధిచెప్పాలనే పెళ్లా డ: రూఢిచేసుకొన్నారు. ఈవార్త నగర మంతా ప్రాకిపోయింది. అత డికి మరణదండన విధింపబడిన విషయం వింటూనే, వాళ్ళు అతి సాహసంవల్ల ప్రాణాలమీదికి తెచ్చు

కొన్నాడు అని ఆ పరదేశీవై జాలి చూపిస్తూ ‘వధ్యశిల’ వద్ద గుమి గూడారు.

కొద్దినేవట్లో రాజువచ్చి పరదేశీని నీ చివరిమాట ఏమిటని అడి గాడు. ఇసుకవేస్తే రాలనంత జనం. చీమ చిటుక్కుమన్నా వినిపించే నిశ్శబ్దం. అందరూ ఆత్రంగా అతడు వంచెప్రాడోనని ఎదురుచూస్తున్నారు. పరదేశీ “నన్ను ఉరితీయబోతున్నా రు” అన్నాడు. రాజుకేంచేయాలో తోచలేదు. ఎందుచేతనంటే అతణ్ణి ఉరితీస్తే అతని మాట నిజమవుతుంది. కాని అబద్ధమాడిన వాణ్ణి మాత్రమే ఉరితీయాలి. అలాకాదని తలనరికితే అతనిమాట అబద్ధ మవుతుంది. కాని నిజముచెప్పితేనే అతణ్ణి తలనరికాలి. కనుక అతణ్ణి తలనరికేందుకూ, తీసేం దుకూ కూడా ఏలులేకపోయింది.

రాజు అతడితెలివికి మెచ్చు కొన్నాడు. “నీవు ఎందుకు మాశాస నాన్ని ధిక్కరించి, తప్పించుకో జూస్తున్నావ్?” అని రాజు అతణ్ణి అడిగాడు. పరదేశీ ధైర్యంగా “ప్రభూ! తమ మరణదండన విధించే శాసనం ప్రజలను కష్టపెడుతోంది. కనుక దానిని రద్దుచేయమని నా ప్రార్థన” అన్నాడు. రాజుకు కను విప్పు కలిగింది. అతడు ఆ శాసనం వలన కలిగే నష్టాలు గుర్తించి వెం టనే ఆశాసనాన్ని రద్దుచేశాడు. నేరానికి తగినశిక్ష విధింపబడుతుందని ప్రకటించాడు. పరదేశీని భునంగా నన్నానించాడు. ప్రజలు కొత్త పాల నలో హాయిగా ఉంటూ, తమ షాఖ్యానికి కారకుడైన పరదేశీని వేస్తో పోగడారు. ★

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక బాలల సంఘం [సభ్యత్వపు దరఖాస్తు]

GROUP
A లేక B

సభ్యుని (వ్యక్తుని) పూర్తిపేరు (విడివిడి అక్షరాలలో)

పుట్టినతేదీ, నెల, సంవత్సరం : వయస్సు

రెండీ, లేక, సంరక్షకుని పూర్తిపేరు :

ఉరిపేరు, జిల్లా, తాలూకా, పోస్టు [వీటి: నెంబరు]

* చదువుతున్న తరగతి, లేక, పాఠము :

పాఠశాల పేరు :

పదానోపాధ్యాయునిపేరు (తెలిస్తే) :

ఆర్యా :

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక బాలల సంఘములో నన్ను సభ్యునిగా/సభ్యురాలుగా చేర్చుకోవడంకోసం, నేను
(వాసివ విషయాలన్నీ యధార్థములు.)

[తేదీ : -1959]

(సంతకము)

* మరొక విషయాలలోనూగాక ఇంటికదగినే బ్యూవన్ చెప్పించుకోనే బాలబాలికలు కూడా సభ్యులుగా చేరవచ్చు.
'చదువుతున్న తరగతి' అనే విషయాలకి ఎగురుగా 'ప్రైవేట్ స్కూల్' అని వ్రాయాలి.

సంచిక: 28-10-59 | ఈ దరఖాస్తు 31-10-59 నాటికి మాకు చేరాలి |

భయం అంటే?

ప్రహారాప్త) దేశాన్ని నిష్క్రమిం
కంగానూ, నిత్యకళ్యాణం పచ్చ
తోరణంగానూ సమర్థంగా పరిపా
లించిన ఛత్రపతి శివాజీ పేరు వినని
వారుండరు. ఆయనతల్లి వీరమాత
జీజీబాయి. తండ్రి ఖాజీ. జీజీబాయి
వీరమాత అనే పేరును శివాజీ
బాల్యంలోనే సార్థకం చేసుకున్నది.

అది శివాజీ బాల్యవర్ణన. తన
తోడిబాలురైన స్నేహితులతో,
కులాసాగా ఆడుకుంటూ వాడు
కుంటూ నిశ్చింతగా కాలం గడుపు
తున్నాడు శివాజీ. అతని మహా
దాశయాలూ, కార్యదీక్ష అతని
చిన్నప్పటి ఆటల్లోనే గోచరిస్తూం
డేవి. తన ఆశయాలకు తగినట్టే ఆట
పాటలుజరుపుతూవుండేవాడుశివాజీ.
తాను రాజైనట్లు, ఇతర దేశాల
రాజుల్లో యుద్ధం చేసి గెలిచినట్లు,
తన దేశంలో పనిచేస్తున్న ఇతర
దేశపు గూఢచారులను శిక్షించి
నట్లు, తన దేశంలోని ప్రజలను
స్వార్థంకోసం బలిచేస్తూ హింసిస్తున్న
ద్రోహుల్ని పట్టి బంధించినట్లు,
గజదొంగల్ని పెదకే శిక్షించినట్లు
ఇలా ఇంకా ఏ వేవో గంభీర
మైన ఆటలు ఆడుకుంటూ వుండే
వాడు కులాసాగా శివాజీ తన
బాల్యంలో.

తన చిన్నతనంలోనే మామూ
లుగా యిలాగే ఓరోజు శివాజీ ఆడు
కుంటున్నాడు. తాను రాజైనట్ల
స్థానంలో కూర్చున్నాడు. మంత్రి
వేషంలో వున్న ఓకుర్రాడు దొంగ
వేషంలో వున్న ఇంకో కుర్రాణ్ణి

తీసుకొచ్చాడు. విచారణ జరుగు
తున్న సమయంలో దొంగవేషంలో
వున్న కుర్రాడు తప్పించుకుని దూకి
పారిపోయాడు. ఇదంతా ముందు
ఆలోచించుకున్నదే కనుక శివాజీ

వేల్పుచర్ల సుబ్బరామరావు

కూడా లేచి ఆకుర్రాడి వెంట
బడ్డాడు, ఆటమీది మోజుకొద్ది.

ఎంత పరుగెత్తినా దొంగవేషా
దొరకలేదు. వాడేమో పూరిబయటి
కొండల్లోకి వెళ్లిపోయాడు. తమా
షాగా చిక్కగూడనని. కాని శివాజీ
లోని పట్టుదల మరింత తీవ్రమై
అతనిమనసును ఆటమీది నుండి
దృష్టి మళ్లించి ఎలాగేనా ఆ

కుర్రాణ్ణి పట్టుకోవాల్సిన నంకల్నం
కలిగించింది. అలాగే కొండల్లోకి
పరుగెత్తాడు.

దొంగవేషంలో వున్న కుర్రాడు
తిరిగివచ్చాడు. అతడు వచ్చింది
శివాజీ గమనించలేదు. ఎందుకంటే
వచ్చిందారిని కాక వేరొకదారిగుండా
వచ్చాడు. 'వచ్చినదారినే యింటికి
వెళ్లకపోతాడా'ని ఓగుహద్వారం
వద్ద కాచుక్కుచున్నాడు శివాజీ.

క్రమంగా సూర్యాస్తమయ
మయింది. చీకటి కూడా పడుతోంది.
కాని శివాజీ పట్టుదల నడల లేదు.
'ఇంకా చీకటిపడితే ఆ దొంగ
కుర్రాడు రాకపోతాడా'ని అని
వుద్దేశ్యం.

ప్రాద్దు గుంకినా కొడుకు ఇంటికి
రాకపోయేనరికి జీజీబాయి ఆందో
ళన ఎక్కువైంది. పైగా చీకటి
కూడా పడ్డదాయె. ఏం చేయగలదు
వాడం. శివాజీతో పాటు

—చిత్రం: ఐ. రమామోహన్ రావు, కాకినాడ.

ఆడుకుంటున్న పిల్లలైలాగోకలును కుని శివాజీ కొండల్లోకి వెళ్లి పోయాడని తెలుసుకుని మరీ కంగారు పడింది. వెంటనే ఆలస్యం చేయకుండా, లాంతరు పుచ్చుకు, నలుగురైదుగురు వెంటరాగా కొండల్లోకి బయలుదేరింది. ఎంత వెతికినా కనుపించలేదు. దిగాలుపడి తిరిగి వస్తూండగా, గుహదగ్గర కటికరాతి మీద కనుకు తీస్తూన్న కుమారుడు కనపడ్డాడు!

జీజీబాయి హృదయంలోని ఆనందం కట్టలుతెంచుకు ప్రవహించింది. కుమారుణ్ణి నిద్రలేపి హృదయానికి హత్తుకుంది. “ఇక్కడ కూర్చున్నావేమిటి నాయనా! పైగా నిద్రపోతూన్నావు కూడాను. ఇంటికి వెళ్లారా” అన్నది బిగ్గరగా. శివాజీ తన కథనంతా వివరించి దొంగకుర్రాణ్ణి పట్టుకునే నిమిత్తం ఇంకా అక్కడ పున్నాననీ వుంటాననీ చెప్పాడు. జీజీబాయి అశని ధైర్యానికి పట్టుదాకూ ముందు ఆశ్చర్యపోయి, ఆ వెంటనే ఆనందపడింది. “అదేమిటి నాయనా! ఆ కుర్రాడు వచ్చేవాడింటికి. అయినా, ఇంతచీకటికొద్దే నీకు భయం వెయ్యలేదురా, అబ్బాయ్?” అన్నది. అంతలోనే శివాజీ అందుకుని. “అమ్మా! నాకు జేబీకడుగుతాను, భయం అంటే ఎలా వుంటుందే, అదెక్కడంటుందే, నాకు తెచ్చియ్యరా?” అంటూ హాకేశాడు అమ్మని. ఆ పళ్లెకు జీజీబాయి జెల్లబోయి, తెప్పరిల్లుకుని సంభావణమార్చి “అది నీ కనవ నరంలే నాయనా” అన్నది.

భయం అంటేనే ఎగుగని శివాజీ అంతటి పరాకాష్ఠ వంశుడయ్యాడంటే, అందులో ఆశ్చర్యపడవలసిన అంశం అగుపించడమో. ★

పూవు మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నదిన్నీ, మీ సరియైన ధర్మసుఖరించిన్నీ మీరు తెలుసుకొనగోరినట్లయితే ఒక పోసుకార్డుపైన మీకు యిష్టమగు ఒక పుష్పము పేరున్నూ, మీరు వ్రాయు లేదీ, నేటి వివరములున్నూ, మీ సరియైన చిరునామాయున్నూ వెంటనే వ్రాసి పంపండి.

శ్యామలిక కృష్ణములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, మీరు కార్డు వ్రాసిన లేదీలగాయకు 12 మాసములలోను మీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవితమార్గము, ఏ కష్టపరమలో మీకు జయముకలుగునో, మీ ఉద్యోగం విషయంలో మంచిచెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరదేశమునను, తీర్థయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీసుఖము, సంతానము, విధినిత్యములు, లాటరీ, అకస్మాద్యవ్యలాభము మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా రూపవారీగా వ్రాసి రు. 1-4-0 లకు మాత్రము వి. పి. గా పంపగలము. (వి. పి. కార్డులు ప్రత్యేకం) దుష్కరకాము లేనయితా వున్న యెడల కొంతిచ్చేయ విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు ఈ పూచీపైని పంపబడును. మేము పంపిన భోగట్టా మీకు తృప్తిగా నుండనియెడల నైకము వాపసు చేయబడును. ఒక పారి పరిశ్రమించి చూడుడు. మీ అచ్చను ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pl. DevDutt Shastri, Raj Iyotishi (WP-13) Jullundur City.

అద్భుతమైన మెరయుచు పొంగే

ఈనో

‘ఫ్రూట్ సాల్ట్’

- కడుపుకు స్వస్థత చేకూర్చును
- దేహములోని మలినములను పోగొట్టును
- చల్లదనము విచ్చును

గుణము కలిగిస్తూనే సహితాహమును కలిగించును

‘ఈనో’ మరియు ‘ఫ్రూట్ సాల్ట్’ అను మాంబు కలిపిత చేయబడిన ప్రేమ మార్కులు

సృష్టించినవారు (ఇండియా) డి.కె.వి.వి.వి.వి.

(42 - వ పేజీ తరువాయి)

తచ్చినపుడు మళ్ళీ వస్తే సిగపాయిదీసి తంతా నన్నాడు. మళ్ళీ ఏమనుకున్నాడో వెనక్కి పిలిచి అంతపనిచేసి పామ్మన్నాడు.

మునసబుగారు పెండ్లిలాడే భోంచేసి అరుగుమీద కూర్చున్నారు చుట్టూటించి ఆయనకి ప్రాణం కుతకత ఉడికిపోతోంది. చూస్తూ చూస్తూ ఓ మనిషిని మరోడు ఖాసీ చెప్పవుంటే దక్కమాలినట్టు ఊరకొడం ఆయనకి వచ్చలేదు. తను వయసు మీద వున్నప్పుడు, అనేక సార్లు ఇలా కలగజేసు కోకుండా ఉండగలిగాడు. ఈ నాడువయసు తనమీది కెక్కి సత్యతగిన మీదట ఇలాటి బుద్ధి పుడుతోంది. గట్టిగాబిటిదరిస్తే మూతల్లులుమందమెక్కొల్పినట్టి తనది. మొన్న పోలేరుమీద నోరు చేసుకుంటేనే ఆయాసం వచ్చి ప్రాణం కడంటింది.

వంటో ఓపిగున్నాడికి లేని బెడదలు వాకల అనుకున్నాడు కాని సావిటో కళ్ళ బోతూ ఉండగా చుక్క తమ్ముడు ఎక్కణ్ణించో తుర్రునవచ్చి బాబుగూ పక్కిగు గొడుబండిదిగి వచ్చే తిన్నాడండి మామావని సంపేల్తుడు అనేసి పరుగెత్తాడు, ఆయన జవాబుకూడా వినకుండా.

మునసబుగారు ఓనిమిషం మేనువాల్సారు గాని ఉండబట్టలేక చివాల్సు లేచి చెతికిర పట్టుకుని ఇవతలికొచ్చారు. అడవాట లోపల పనుల్లో వున్నారు. గుమ్మంలో ఓనిమిషం నిలబడి మళ్ళీ అలాచించారు. చివరకి అడుగు ముందర కేసే నడక సాగించారు మెలిగా. పక్కిర - తలుపులు కొంప కెళ్ళాలంటే ముత్యా

లమ్మ గుడిమీగుగానేదారి. గుడికి ఎడమ వేపున పదిగజాలో అవతల వేపచెట్టుంది. అక్కడ లోగడ స్కూలుకని వేసిన పాక కూలి పోయిఉంది. రెడ్డి రెండేళ్లబండి గుమ్మానికి అడ్డంగా ఉంది. మనసబుగారు నెమ్మదిగావెళ్ళి చెట్టుమొదటో బండిచాటుచేసుకుని కుగురుగా నిలబడ్డారు.

* * *

తలుపులు నానా గోలాచేస్తున్నాడు. వెలకిలా పడుకుని వెకిలిగా నానా కూతలూ కూస్తున్నాడు, పాడుతున్నాడు. నక్కపిల్లి కర్రముక్క - మూరెడున్నది, దీతమైన దోటి పక్కన పెట్టుకున్నాడు. ఐగు నిమిషాల కోసారిరంగగట్టితులుస్తున్నాడు. నానావిరంగా మల్లీ ఈపదం విన్నావా. నిమ్మపెట్టాకూ నిచ్చేస్తే నీ నిమ్మపళ్ళె కోయాబోతే నిమ్మాయితే రొమ్మునంటేరా ఒరందక్కడ తిండి దించెక్కడ కోడి పంచెక్కడ -

హారాతుగా తలుపులుపాట ఆపేశాడు. మునసబుగారి గుండెప్పులుమంది. కొంచెం ముందుకు వంగి తొంగిచూశారు.

అంత దూరం యములాడిలా పక్కిరు. కాలిమీద కాలేసుకు విలాసంగా పడుకున్న తలుపులకు కాలిసంగులించి పక్కిరు విగ్రహం కనబడింది. భయంకరంగా కనబడింది. వాడు దర్జాగా వినుకులా వోస్తున్నాడు. పొగరుగా వసాదులావస్తున్నాడు. కోపంగా పాములా వస్తున్నాడు. భయంకరంగా పక్కిరులా వస్తున్నాడు.

తలుపులు పాట ఆగిపోయింది. చూపు ఆగి పోయింది. కదలిక ఆగిపోయింది. ఓ తుణుం గుండె ఆగిపోయింది. హారాతుగా ఒక్కసారిగా మళ్ళీ ఒళ్ళంతా వణకడం మొదలు పెట్టింది. రావిచెట్టుమీది కాకికావుమనిఅరిచి ఓపటప రెక్కల కొట్టుకుని వేపచెట్టుమీది కెగిరింది. ఎక్కడో కుక్కబోయిమని మొరిగింది. రెండుమాడు ఇళ్ళి కిట్కి తలుపు బపటపవన్నాయి. మునసబుగారు కదిలి అరవబోయారు. మాట రాలేదు. కాలు కదిలలేదు. అలాగే సంభించిపోయారు.

తలుపుకి వోళ్ళంతా చెమట పోసేసి, బిగించుకుపోయిన శరీరం పట్టు సడలింది. పక్కిరు వచ్చేకాడన్న సంగతి పూర్తిగా బుర్రకెక్కింది. కెప్పున అరవబోయాడు గాని అంతలో తిరిగి ఒళ్ళు బిగించుకుపోయింది. చేతులు నేలకివాటి పిడికిళ్ళు బిగించుకుపోయాయి. గొంతు ఎవరో నోక్కిస్తున్నట్లుంది.

పక్కిరువచ్చి తలుపులు కెదురుగా కాళ్ళ దగ్గర ఆగింది...తుణుంలో సగం పరకాయించి చూసి ముందుకు వంగింది. వెండ్రు కలతో దట్టంగా దిట్టంగా ఉన్న చెయ్యి

ఒకటిముంగుక వచ్చి తలుపులు కమిజాకాలర పట్టుకుంటోంది. తలుపు లేనా అంటోంది; గేదెకొమ్ములాటి మీసాలూ, మీసాల్లాటి కనుబొమలూ ఉన్న మొహం. ఇవన్నీ చూస్తే సాక్షియం ఇవ్వాలన్నస్తుందనీ మళ్ళీ ఈ రాత్రి గుడు ఏం చేస్తాడోననీ దూరం ఆలోచించి చంగుడు మొహం ముబ్బుచాటు చేసుకున్నాడు; సినిమా కెళ్ళిన కరణంగారిలా, తిప్పకున్న ముత్యాలలా, ఊరకున్న పెసి డెంటులా. ముసబులా.....

తలుపులు తొడుక్కున కరణంగారి కమిజాకాలర్ని పక్కిరు పిడికిలి బిగించి పట్టుకుంది. కొయ్యబారి నోరుతెరిచి గుడుతేలవేసే చూస్తున్న తలుపులు ఒక్కసారి బాబోయ్ అనీ పెన్సిగావు కేక పెట్టాడు. అతనిలో అణిగి పోయిన మగసిరి తిరగబడి మేలుకుంది. భయం మొండితనమైపోయింది. ఒక్కసారి సర్వేంద్రియాల చెతస్యం నిండేపోయి అన్నీ ఎగిరాయి. అతనిపక్కన నీరసంగా ఎండిన తొటకూర కాడలాపడున్న రెండుచేతులూ గుప్పెళ్ళలో గుమ్మతీసుకుని, ముందుకు వాలిన పక్కిరు మొహంలోకి కొట్టాయి. పక్కిరు పట్టువదిలి 'ఛా' అంటూ రెండు కేతులా మొహం మూసుకొని కళ్ళు వత్తుకోబోయాడు. విలాస ముద్రలో ఉన్న తలుపులు కాళ్ళు రెండు తెగిన స్ప్రింగులా తిన్నుకుని విడిపడ్డాయి; ముడుచుకుని ముంగకురికి పక్కిరును పొత్తికడుపుమీద తిన్నాయి.

పక్కిరు వెనక్కి తూలి తమాయించుకుని పెద్దకేక పూరుమారు మోగే దాకా వేయబోయాడు గాని తలుపులు శరీరం మట్టిగిడ నలా తిన్నుకుని బంతిలా పెకెగిరింది. తలుపులు తల పోతులు నులై ముందుకు వంగింది. సన్నగా రివలూఉండే తలుపులు తాబాకు శరీరం దాన్ని తీసుకువెళ్ళి సరాసరి తూలి తమాయించుకోబోతున్న పక్కిరు పొటమీదకు గురిపెట్టికొట్టింది. బాణంలా వెళ్ళి తగిలాడు తలుపులు.

పక్కిరు వెనక్కి పడుతూనే రెండుచేతులా తలుపులు జెబ్బలు పట్టుకున్నాడు. పడిపడగానే పక్కగా జరిగి, ఒక జెబ్బ వదిలి ఆచేతో తలుపులు రొమ్ముమీద గాఢంగా పొడిచాడు. తలుపులు కిక్కిరు మన లేక పోయాడు గాని ఆ బాధలో అప్రయత్నంగా అతని అరచేతి కిందిభాగం పక్కిరు కింది చెదిమకు కొట్టుకుంది. చెదిమచితికి, హడావుడిగా పక్కిరు కుడిచేతిని ఓదార్చుకు పిలిచింది. ఎడమచెయ్యి అతని అనుమతి తీసుకోకుండానే, సగంలో వదిలేసిన కళ్ళకు నేవచేయబోయింది.

ఈవిధంగా ఊపిరితీసుకోడానికి సగు పాయం సంపాదించిన తలుపులు, ఆ పని పూర్తికాగానే ఇంకో దొరు దొరి లేచి ఉట్టసంబరాలకి అలవాటైన ఒడుపుతో ఎగిరి కిక్కిరాద్దీ రెండు మడమలతోటి పక్కిరు

ప్రీల ఆరోగ్య సౌభాగ్యములకు

ఆంధ్ర

కేసరి కుటీరం

ప్రైవేట్ ల్యాబొరేటరీ

హైదరాబాద్, విజయవాడ

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎం.ఎస్.ఎస్. పాపన్న పితారాచెట్లనర్సిపేట్ వై.వి.ఎస్. విజయవాడ, సికింద్రాబాదు.

ఎదురుగా ముగిసినదిగాదు. పక్షిరుక్తి ఆశీర్వాదం తాత్పర్యము గురించిన జిజ్ఞాసకలిగితే, ఆయన రెండే చేతులించినందుకు తిట్టుకునేవాడు. ఉన్న రెండిటికీ దూర్వబి ఫిరాయిందితలు పులు కళ్ళు పట్టుకులాగ బోయేలాగా తలుపులు ఒకకాలుతో పక్షిరు గడమిద తన్ని తూలి ముందుకు పడిపోయాడు.

పక్షిరు కోలుకునేలాగా తలుపులుకు కర్ర అందితే బాగుణని చెట్టుచాటునించి చూసు న్ను మునసబుగారు చాలా ఆశపడ్డారగాని ఆ సదుపాయాలు కనబడలేదు.

తలుపులు లేచివూర్చుని వెనక్కి చూశాడు. పక్షిరు నోటివెంట ఎర్రటికర్రం తెల్లటి వెన్నెలలో నలుగా మిలమిల మెరుస్తూ చెంప మీదుగా నేలకి జారతోంది.

అకాంతం తలుపులికి బలం ధైర్యం తొలి సారి ఆనెళించాయి. కూర్చున్న పక్షిరుగానే ముందుకు వంగి రెండు పిడికిరీ బిగించి పక్షిరు రెండు చెంపలమీదా ముక్కుమీదా మూడుగురులు గుద్దాడు. పక్షిరు తిరగబడి లేవబోయేవరకూ తలుపులు పైకిలేచి నేల మీద ఆనివున్న పక్షిరు కుడిచేతిమీద బలం కొద్ది అడుగేసి తోక్కిరాడు.

బో బోయ్! అని పెద్ద కేక పెట్టాడు పక్షిరు. ఊరుమారుమోగిపోయింది. లోకంలో మంచివాళ్ళూ, చెడ్డవాళ్ళూ, బలవంతులూ బల హీనులూ, హింసాప్రియలూ అహింసా పరులూ ఎవరెవరన్న భేదాలకు అతీతమెరిచిన బాధఅది. చావుబతుకుల రెంటికీ ఏడు నిమిషాలుగా సాగుతున్న ఆ భీకర సంగ్రామంలో చిన్న చిన్న మూలలు, నిట్టూర్పులూ తప్ప అంతవరకూ వినరాని తీరిపోలేక అది.

తలుపులు ఈసారి బలమంతా పూర్ణిస్త పిడికిలితో వారి సారింపినట్లు చెయ్యి వన క్కిలాగి ఒక్క ఊపున పక్షిరు మెడ నరం మీద పోటుపొడిచాడు.

బోబోయ్ అని మరోపోలికకే వేసి గిల తిన్నుకున్నాడు పక్షిరు.

ఇంకో దెబ్బకి తలుపులు సన్నాచించేస్తు ఉండగా పక్షిరు పిడికిలిపాదాగి బిగించిన బొటనవేలుతో అతని దొక్కలో, గాఢంగా పొడిచాడు.

అర్ధకుడు తలుపులు, జాతరలో కోడి పెట్టలా తన్నుకుని లేచి చెట్టదగ్గరకి పరు గెత్తాడు. అక్కడ నక్కపిలి కర్ర ఉండన్న సంగతి అప్పుడు తట్టింది. కర్రతీసుకుని గిరు క్కున వెనక్కి తిరిగాడు తలుపులు.

ఆరడుగుల పక్షిరు గాయపడ్డ పులిలా తూచి, చూచి వొడుపుగా అడుగులేస్తున్నాడు తన వేపు.

పక్షిరుచేతిలో నాలుగుగురాల బాకుంది. ఎత్తికర్ర ఎత్తినట్టే ఉంచి అట్టై నిలబడి పోయాడు తలుపులు.

దగ్గరకు వచ్చాడు పక్షిరు.
"దొంగ—"

పక్షిరూ అని హఠాత్తుగా పెద్ద గర్జన విస బడింది.

కులి పడి కేక వేపు చూడబోయి ఇటు తిరిగేలాగా పక్షిరు నెలిన తలుపులు కిక్కి వంచలేని దెబ్బకొట్టాడు. చేవగలకర్రతో, బోబోయ్ అని ముత్యం చూడోసారి కేక వేసి కూలిపోయాడు పక్షిరు.

తలుపులు తిరికగా కుడివేపు చూశాడు. అందాకా చెట్టుచాటున ఉన్న మునసబు గారు ఇవతలికివచ్చి వెన్నెలలో నిల్చున్నా రు. చేతికర్ర పట్టుకుని గంభీరంగా.

తలుపులు మళ్ళీ ఇటు తిరిగి కళ్ళు మూసు కుని కనీదీరా పక్షిరును బడితే తొ బాదు తున్నాడు.

ఇక చాలు తలుపులూ అన్నార మునస బుగారు....

* * *

వంచాయితి ఆఫీసు అరుగుదగ్గర జనం చాలామంది చేరారు. ఆఫీసువారి మూడు వారికేను దీపాలూ ధర్మవిజయంలా ఉజ్వలంగా ప్రకాశిస్తున్నాయి. పక్షిరు కాటూ చేతులూ కట్టేసి అరుగుమీద పడేశారు. ముత్యం అతని గాయాలు నడిగి మంచి నీళ్ళు పడుతున్నాడు. చుక్కపసుపుకుంకా లనీ, తలుపులు తాకకునూ మెచ్చుకుంటు న్నారు ప్రేక్షకులు. చుక్క మర్చాడు తప్పకుండా అమృతానికి ఉపారా లెడతానం టోంది. తలుపులు నీరసం గా గొడకి జార

బడి పడుకున్నాడు. మళ్ళీ జ్వరం వచ్చింది ఒంటిన తెలివితేడు.

ఇంకోఘడియకి కారు అరికిడి విసబడింది. సందడి తగ్గి కొంత గొంతుక విసబడడంతో మెల్లిగా కళ్ళు తెరిచాడు తలుపులు:

ఎదురుగా పోలీసులు. జనంతంతా అమృ య్యఅంటున్నార.

పక్షిర్ని మీరలా వదిలేశారండి అంటు న్నారు. మునసబుగారు ఆశ్చర్యంగా.

తలుపుల్ని పట్టుకోడానికి. చింతలు కూసికేసులా బిడ్డోవైడు హీరో. వాడూ బిడ్డాకిలినవంతులూ, బిడెలాగోపారిపోయి పెచ్చెచ్చుకోరుకొచ్చి ప్రాసిక్యూషన్ తరపున పక్షిరమీద సాక్షం ఇచ్చి వచ్చాడు. బిడి ప్రతిభ ఈసంగతి మధ్యాన్నమే తెలిసింది. పక్షిరుముందరచెలితే మేంనమ్మలేదు. అందుకని మేముచ్చేలోగా పక్షిరు తొందరపడి మాతో చెప్పకుండావచ్చేశాడు అన్నా రు ఇన్ స్పెక్టరు గారు.

కాని బిడెంతవాటకం ఆడాడూ. మొగుట్టి గొట్టి మొగసాలెక్కెక్కనట్టు-సరెండి దొంగని దొంగ బట్టుకోవాలి. అన్నార మునసబు గారు.

బావుంది ఇప్పుడు మీరంతాకలిసి వాళ్ళని పట్టిచ్చారు మరి మీరంతా దొంగలేనా?

ఏమో దొరికాక ఒక్కొక్కడు ఒక్కొక్క రకం దొంగ...దొరికేదాకా ఒక్కొక్కడూ ఒక్కొక్కదొర అన్నారు. మునసబుగారు ★

★ వంచన ★

(27-వ పేజీ తరువాయి)

ఆతగువారే ఒకటి రెండుసార్లు కమల దూరంగా బజారులో కనిపించింది. నేను మాట్లాడలేదు. తూ మా పని చెప్పకోవడం కూడా సిగ్గునిపించింది నాకు.

ఈ సంగతి ఇన్నాళ్ళు తెలుసుకోలేక పోయినందుకు నామీదకన్న, తెలియచెప్ప సంగుకు కమలమీద నాకు చెప్పరానికోపం వచ్చింది. ఆమెను ఈనాటికీ నేను తీమించ లేదు.

మగవాడిని కేవలం వినోదంకోసం కాక పోతే అంత దగ్గరకు ఎంగుకు రాని వ్యాలి? ఎంగుకు అంతగా కవ్వించాలి? తీరా దగ్గరకు వచ్చాక, కాలు నడంపెట్టి, పడవేసి, ఏమి ఎరగ నట్లు ఈ అటించడం ఏమిటి?

ఇదంతా ఆడవాళ్ళు తమ అతిశయ్యాన్ని చూపించటానికి ఆడే నాటకం. దీనిలో మగ వాడు ఒక చెనీస్ డాల్ అంటే!

అయితే అమృ—?

ఇవ్యాల్లికీ నాన్నను తలుచుకొని, ఆ

రోజులను తలుచుకొని కుమిలిపోవడం ఏమిటి? మరి, అమృ నామీద చూచే ప్రేమాను రాగాలు? ఆవిడ నాకోసం చేసిన, చేస్తున్న త్యాగం?

ఇవన్నీ స్వార్థరహితంగానే స్త్రీలూ చేస్తారంటే నేను నమ్మును. చివరకు అమృ అయినా సరే! అందుకే అమృ ప్రేమలో కూడా ఇవ్వాలి నేను స్వార్థాన్ని కొలుస్తున్నాను.

పార్వతీ, కమలా స్త్రీ జాతికి మేలు బంతులు. వాళ్ళు నన్ను దగాచేశారు. అందరూ ఆడవాళ్ళూ ఈవిషయంలో ఒకటే!

అందుకే-ఆడవాళ్ళు మగవాళ్ళని అటవసువులుగా చూస్తారని, ఆడవాళ్ళకు స్వార్థం తప్ప మరేమీ అక్కరలేదని, వాళ్ళంటే నాకు అసహ్యం అని నమ్మాలని నేను దృఢంగా నిశ్చయించుకొన్నాను. అందుకే ప్రయత్నించేస్తున్నాను—నన్ను నేను వంచనచేసుకొని అయినా సరే! ★

మీ చర్మమునకు

అధిక గిసరిన్
నునుపుదనము నిచ్చును

లనొలిన్
రక్షణ నొసగును

ఆక్టమర్
క్రిమి నివారిణి

ఉత్పాదకముగు కొంగ్రత్త

OK ఒకచందన సబ్బు

మీ కలలు నిజమాయీ—మనమిహిక సౌందర్య లావణ్యము, వరంపరాగత కోరిక—
ఉత్పాదకముగు కొంగ్రత్త ఓ. కే. చందన సబ్బు విర్మాణంలో మీ హృదయమైనవి.
అందులో పరిశుద్ధ చందనతైలము అధిక ప్రమాణంలో కలదు. దానితోబాటు లనొలిన్,
ఆక్టమర్ మరియు అధిక ప్రమాణపు గ్లిసరినుల వాడకంలో గల అత్యధునిక మూత్రాం
లాభము పైతం చేరియున్నది. ఈ సబ్బు బాతడేశంలో తయారైన బాబ్లెట్ సబ్బు
లన్నింటిలో అత్యుత్తమమైనదని నిష్కర్షగా చెప్పగలుగుతున్నాం. ఎందువల్లనంటే—

దోచితము

ఓ. కే. పరిచయంకరకు
బహుమతి ప్రధానం
(కి నెలల వరకు మాత్రం)
ఓ. కే. చందన సబ్బు కి బిల్లులు
కొనుడి. అత్యుత్తర దంప
మెరుగు సబ్బుద్రవ్యము—కేవలం
ఉదయంగా దొంగంటి.

- లనొలిన్ ప్రభావంవల్ల—అది ఎంతవేడిమి, గారిత, ఉష్ణము మరియు హవామాన శీత్రవలనుండి మీ శవకోమం చర్మమునకు ప్రాణవదకమువంటి శేమను రక్షించును.
  - ఆక్టమర్ ప్రభావంవల్ల—మీ చర్మమునకు అందుకోగమము తగులనివ్వకుండా ఆరోగ్యము నొసగును.
  - అధికప్రమాణపు గ్లిసరిన్ ఉన్నందువల్ల—అతి మృదువైన చర్మమునకు నెయితం అది ఎంతో హాయినిచ్చును.
- అందులతోబాటు పరిశుద్ధ చందనపు కోమల సారభం
ది ఈస్ట్ ఏష్యాటిక్ కంపెనీ (ఇండియన్)
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, మదరాసు-1

ఇరులవంటి కురులే నిరుచ్చే సింగారం

చానలకు చక్కదనమిచ్చే వేనలి...

(‘కురుపికి అయినాకురులేలందం’ అన్నారు పెద్దలు.

శ్రీకృష్ణుడు ఒకానొక అత్యవసర సన్నివేశంలో సత్యభామను ప్రత్యేకంగా ‘ఓలితేంద్ర నీలకంఠావమకైశిక’ అనీ, ‘అలిసిలాలక’ అనీ, ‘అరాళ కుంతలా’ అనీ ప్రియంగా పిలచాడు. సరస్వతినస్తుతిస్తూ పోతన మహాకవి ఆమె ‘చంచరీకచయ సుందర వేణి’ అని పేర్కొన్నాడు. వేణిభావ కవి ఒకరు ప్రేయసి మల్లెపూలజడ జలపాతంలా ఉన్నదని అభివర్ణించారు.

వేన వేలుగా వేనలిపై వర్ణనలు కావ్యలోకంలో ఉన్నాయి. మచ్చు తునకలు కొన్నిమాత్రం రచయిత్రీ ప్రస్తావిస్తారు.)

వేనలిపై వ్యాసమేమిటని అనుకుంటా రేమో—వేనలి అంత సామాన్యమైనది కాదు. దుక్కాసమనిచే లాగబడిన ద్రోపదీ వేణియే కదా కొరవాలికి కాటుచిచ్చయి నది! అడవారి జడలు మాత్రమేకాదు ఆ జడలోని పూవులూకూడ సామాన్యమైనవి కావు. శ్రీకృష్ణుడంతటివాడు సత్యభామ కబిరిభరానికి పుష్పాలు సమర్పించే నిమిత్తం సమరము చేశాడు.

చతుష్పతి కళలో ‘శేఖరకాపిడన యోజనం’—అంటే అనేక రూపములుగా శిఖర ముడుచుట, వాని నుండు మాలికలు గూర్చుట అనేది—ఒక కళగా పేర్కొనబడింది.

కావ్యాలంకారవేత్తలు ‘వేణి’ని సర్ప, అనీ, బృంగారాని, వేణిదండము మొదలగు వానితో పోల్చుచున్నారని. అట్లే కేశము లకు దీర్ఘత్వము, కొటిల్యము, మృదుత్వము, సాంద్రత్వము, నీలత్వమును వర్ణనములు అన్నారు.

ఆడవారి జడలను ఎండగొండకో కవులు వర్ణించారు. అందులో కొన్ని ఉదాహరణలు.

తుమ్రెదలతో తుల

లంకలో పీఠ ధైర్య ము చెదరి వణకుచు వణకుచు నేలమీదపడి పోయిందట. ఆ తృణము కంపించుచున్న పీఠాంత యొక్క దీర్ఘమును, విపులము నైన వేణి నేలమీద పొరలుచు కృష్ణసర్ప మువలె నున్నదట.

శ్రీ బమ్మెరపోతన గారు ‘రుక్మిణీ కళ్యా

ఎం. ద మ యం తి

ఇం’లో ‘జిత ముత్త మధుకరశ్రేణి వేణి’ అన్నారు. ఈ వేణిని మడించిన తుమ్రెదల శ్రేణితో పోల్చారు.

శ్రీనాథుడు శృంగార నైషమంలో ‘యవ మనోమృగ రాజః దనిలింపఁ దీర్చిన మదన వాసురలింగు వదనకురులు’ అన్నారు. యవకుల మన నన్నులను పట్టుకొనటానికి పన్నిన కురులు కురులు.

శ్రీ కాకమాని మూర్తివి ప్రణీతమైన ‘రాజవాహన విజయము’లో స్త్రీల వెండ్రుకలు నాచుతో పోల్చబడినవి. స్త్రీల జలకలి సందర్భంలో.

‘వారిదెంచు నెరుల మించు నాదలంచు లాగ నొకతె’

ఒక స్త్రీ నీటిలో మునిగింది. ఆమె వెండ్రుకలూ నీటిపై లేలాయి. వాటిని చూసి నాచు అనుకొని మరొక స్త్రీ ఆ వెండ్రుకలను పట్టుకొని లాగింది.

నచ్చెలిజడ నిచ్చెన!

శ్రీ విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారు ‘శేబుదొంగలు’ అనే నవలలో ఈ జడను ఒక నిచ్చెనతో పోల్చారు.

‘ఆ జడ మెడనుండి నేలనలుకు వ్యాపించి నేలపై గొంతిభాగము ప్రేలాడుచుండెను. అదియొక నిచ్చెన. తానా నిచ్చెనపైనుండి యెక్కి ఆమె మనఃపీఠ మలంకరింపపలయు ననుకొనెను.’

అందానికి అనుబంధం

కొందఱు కవులు అతివల జడలను పరీక్షా సించారు. కొన్నిమాత్రం పేర్కొంటాను.

శ్రీ కవికొండల వేంకటరావు గారు ‘పాటి రవికలూ—వాలు జడలూ’ అనే కథానికలో వాలుజడలను గురించి ప్రస్తావించారు.

‘ఆ అమ్మాయి లిద్దరి జడలూ వాలుజడలే. నలని ఒకటేమిటని పెనేసి చివర రిబ్బను ముక్కలు ముడెటి సాగలాగినవే. వెనక్కు వెన్నుపూసనే పడే నీ పిలుగుల కిందం, ముందుకు బుజమొద్దనుంచి తీసుకుంటే ఈ గోజాల కిందం. జడలంటే అలా ఉండాలి.’

ఈ జడ స్త్రీలకు వెనుక భాగంలో ఎంగుకు సృష్టింపబడిందీ అని కొందఱు తీర్చిన భిన్నపక్షాడ చేసారు.

పురుషులతో మొనర్చు పూబోడి కటిమీద నాల్గంటునల్పు పుణ్యంటు కొఱకొ? ఘన నితంబ స్థలంబను పెన్నిధానంబు బహుభద్రముగను గాపాడు కొఱకొ? తా నాశ్రయించు కొంతకు వెన్నభాగము ననుగూడ గౌందర్యమునుచు కొఱకొ? పదిమంది దృఢులపడన ‘కంటక’ మంచు నూహించి కనుపడకుండు కొఱకొ? వేణికాంతల వెన్నంటి వేలు చుండ లేకయుండిన నిధునలీల కుపచ రించు నంగమ్ము లెదులనే సంచు నింద

దాని కట్టుండ వేయ పద్రవమువచ్చె? (నానారాజ సందర్శనంనుండి)

శ్రీ మునిమాణిక్యం సరసింహా రావు గారు జడను అట గరికెతో పోల్చారు.

శ్రీ తిరుపతి వేంకటేశ్వరకవులు (కవణా సందములో లీల గీతె డజాటి చొల్లెమృవెట్టి (53 వేణి చూడండి)

అత్తలూ -

కూర్చు -

“గృహక్షేపకా స్వర్గసీమ” అని హాస్యంగా పాడు కోవటానికి తోడ్పడే ముఖ్యాంశాల్లో ఒకటి—అత్త కోడళ్లు అన్యోన్యంగా, ఆప్యాయంగా ఉండటం. అత్త కోడళ్లు అస్తమానం కీచులాడుకునే ఇంట్లో మగవాడు మణింసేవైనా నిలవటం కష్టమైపోతుంది. కీచులాటలకు కారణం అత్తగారు కావచ్చు, కోడలు కావచ్చు, లేక ఇద్దరూ కావచ్చు. కనిపించి పెద్దచేసిన కొడుకు తన చెతుల్లోంచి జారిపోయి వరాయిచేతుల్లోకి పోతున్నాడేమోనని, ఇన్నాళ్లు తను పెత్తనం చెలాయించిన ఇంట్లోకి వరాయమ్మాయి అడుగుపెట్టి నెమ్మదిగా అధికారం స్వాధీనం చేసుకుంటోందని భావపడి అత్త, తన భర్త తనమాట వినాలి గాని ఆయన్ని శాసించేందుకు అత్త ఎవరని కోడలూ తగూలాడతారని అంటారు. తనూ ఒకప్పుడు కోడలేనని అత్త, తనూ ఒకనాటికి

అత్త కాబోతున్నానని కోడలు గ్రహిస్తే కీచులాటలకు అస్కారం ఉండదు.

ఈదిగ్భక్త కోడళ్లకు కొన్ని ప్రశ్నలు, అత్తలకు కొన్ని ప్రశ్నలు. ఇవ్యబద్ధాయి. ఆయా సందర్భాల్లో మీరెలా ప్రవర్తిస్తారో నిర్మోహమాటంగామీకు మీరే నమాభినాలిచ్చుకుని, వాటినిబట్టి మార్పులు చేసుకోండి. మార్పులనుబట్టి మీ రెలాంటి అత్తలో, కోడల్లో మీకు మీరే నిర్ణయించుకోండి. ఈ శీర్షిక కొంచెం కాలక్షేపానికి, చాలవరకు మనస్తత్వ నిర్ణయానికి కూడా తోడ్పడుతుంది. ఒకనూచన : ఒకానొకభావం ఒకరికి తెలుసుగదా అని అత్తగారి ప్రశ్నలకు కోడలూ, కోడలు ప్రశ్నలకు అత్తగారూ తమంతటతాము సమాధానాలు వెయ్యకూడదు. ఎవరిప్రశ్నలకు వారే సమాధానాలు చేసుకుని ఊరుకోవాలి.

కోడళ్ళు

1. మీ పిల్లకు మీరు చెప్పినమాట విని మందా అల్లరిచేస్తున్నాడు. మీకు కోపం వచ్చి నాలుగుఅంటించి “పోయి చదువుకో” అని అజ్ఞాపిస్తారు. మీ అత్తగారు వాణ్ణివెనకేను కొచ్చి “ఇప్పుడేం చదువు? పోయిఉడుకో” అంటారు. మీరు :

(అ) అత్తగార్ని “మీసంతతి మీరు చూసుకుందారా?” అని. పిల్లణి “నేను చెప్పినట్లు చేస్తావా? లేదా?” అని కనురుతారా? (ఇ) పిల్లడు ఉండగా అత్తగారిలో వాదించటం మంచిది కాదని వాడు లేనప్పుడు “అది కాదతయ్యా! మీరెలా గారాబంచేసే వాడు? చెడిపోయాడా?” అంటారా? (ఉ) “ఏదో పెద్దావిడ” అని

ఉరుకుంటారా? (ఎ) మీరు చెప్పినట్లు చెయ్యటమే పిల్లడికిమంచిదని మర్యాదగాఅవిడతో చెబుతూనే, పిల్లడు మీమాట విన్నట్టుచేసుకుంటారా?

2. అత్తగారు “గుళ్ళోకెడదాం, రావే” అనో, మరెక్కడో వెడదాం రావే అనో ఆప్యాయంగా పిలుస్తారు. పక్కంటావిడ మధ్యాహ్నం అటక్ సినిమా! వెడదామని బాతంలెం చేసుంది. మీరు :

(అ) అత్తగారిమాట కాదని సినిమాకే వెడతారా? (ఇ) అవిడతో గుడికివెళ్ళి, గబగబావచ్చి సినిమాకి వెడతారా? (ఉ) సినిమా చూసేసి అత్తగారితోనే వెడతారా? (ఎ) “పక్కంటావిడ సినిమా వెళ్ళకపోతే కావుండదు” అని చెప్పి సినిమాకి వెడతారా? (రి) అత్తగారు మీవంట ఏమీ బాగు లేదని అభిప్రాయపడుతుంది. మీరు :

(అ) “ఏదో నా చేతై నట్లు నే చేసున్నాను. పోనీ, మీరు చెయ్యరాదా?” అంటారా? (ఇ) మీవంటనిమీరు గట్టిగా సమర్థించుకుంటారా? (ఉ) మీవారు చప్పిడి

వంటలే ఆగోగ్యం అన్నారని చెబుతారా? (ఎ) "పోనీ నేర్చుకుంటాను. చెప్పండి" అని సలహాలు అడుగుతారా?

4. మీరు తెచ్చునిచ్చే ముఖ్యమైన దేదో లేవటా మర్చిపోయినందుకు, మీ భర్తని మీరు గట్టిగా కూక లేస్తాంటారు. అత్తగారు సంగతిమీదా తెలుసుకోకుండా కలగజేసుకుని కొడుకుని ఐనకేసుకొస్తుంది. మీరు:

(అ) కోపంగా అక్కణ్ణుంచి నివృత్తి) మిస్తారా? (ఇ) "అది కొద్ది య్యో. సంగతిది" అని, విడమరించి చెప్పి అక్కడికి వదిలిపోతారా? (ఉ) "నా విషయంలో కలగజేసుకోండి మీరు" అని గట్టిగా చెబుతారా? (ఎ) "అ, ఎంతేదు" అని మాటమారుస్తారా?

5. మీవారు తిలి ఎక్కడ మీవంటనీ, ఆవిడ వంటనీ పోల్చి, మీవంట అమోఘమైనది కొదనీ అభిప్రాయం వెల్లడిస్తారు. అత్తగారు ఇచ్చిన లోపల మురిసిపోతున్నా పైకి ఏమీ అనరు.

(అ) మీరుకూడా నిజంగానే ఆవిడికి మెచ్చుకుంటారా? (ఇ) విని ఊరుకుంటారా? (ఉ) లోపల మండిపోయినా, అప్పటికి ఊగుకుని ఆ తరవాత చాలుగా భిక్షమంటారా? (ఎ) ఆవిడవంటనీ, ఈయన అభిరుచుల్ని విమర్శిస్తారా?

6. మీరు వద్దన్నవీ అత్తగారు చెయ్యమన్నవీ, మీవారు చేస్తూ ఉంటారు. దాంతో మీకూ మీవాకి మాటామాటా వచ్చియారు:

(అ) సరాసరి అత్తగార్ని నిందిస్తారా? (ఇ) అవిడే నూరిపోస్తాందని నూచనగా అంటిస్తారా? (ఉ) "అయినకోపం అదేతగ్గుతుంది, తరవాత తనను మార్చుకుంటారు" అని మాట్లాడక ఊగుకుంటారా? (ఎ) అత్తగార్ని మంచిచెసుకోటానికి ప్రయత్నిస్తారా?

7. అయిన దానికి, కానిదానికి అత్తగారు ఏవో సలహాలు మీమీద వెదజల్లుతూ ఉంటారు. మీరు:

(అ) అవిడతో వాదనపేసుకోకుండా మీకు తోచినట్లు మీరు చేస్తారా? (ఇ) "కావలినే మీ సలహా అడుగుతా న్నెండి" అంటారా? (ఉ) ఆమె సలహాల్లో బాగా ఉన్నాయనిపించిన వాటిని స్వీకరిస్తారా? (ఎ) "నేను బాగా ఆలోచించే చేస్తున్నాను. మీకు తెలియదులేండి" అని చెప్పేసి మీకుతోచినట్లే చేస్తారా?

8. అత్తగారికి మిగతా కొడుకుల ఇళ్లలో సరిపడక మీ యింట్లోనే ఉండాలని తీర్మానించుకుంటారు. మీకు ఆవిడ ఆర్థాటం, జబర్దస్తీమాస్తే గిట్టదు. మీరు:

(అ) కొన్నాళ్ళపాటు చూసి, పడక పోతే అప్పుడు చూసుకుందాం అని ఒప్పుకుంటారా? (ఇ) "ఏమేనాసరే, మనదగ్గరే వద్దు" అని మీ వారితో స్పష్టంగా చెబుతారా? (ఉ) మారుమాట్లాడకుండా సరే అంటారా? (ఎ) అందరుకొడుకుల ఇళ్లలోనూ కొంతకొంత కాలంపాటు ఉండే ఏర్పాటు చేయిస్తానని మీవారిదగ్గర మాట తీసుకుని, అత్తగారిని ఉండమంటారా?

9. మీ వాన్న గారూ, మామగారూ కూడా మీ దంపతుల్నిద్దరినీ దీపావళికి రమ్మని రాకారు. మీరు:

(అ) దీపావళికి ఒకచోటికివెడుతూ, సంక్రాంతికి ఇంకో చోటికి వస్తామని రాయిస్తారా? (ఇ) మీ తల్లి దండ్రుల్ని, మీ వారి తల్లిదండ్రుల్నికూడా మీ దగ్గరికే రమ్మని రాయిస్తారా? (ఉ) మీ పుట్టింటికే వెడదామని పట్టుపడతారా? (ఎ) అత్తవారింటికే వెడతారా?

10. మీ అత్తగారు వయసుకి పెద్దదైనా, ఇంకా వంటచేసే ఓపిక ఉంది. మీరు:

(అ) ఒకపూట ఆవిడా, ఒకపూట మీరూ వంటచేసే పద్ధతి పెట్టుకుంటారా? (ఇ) ఆవిడికి 'కృష్ణ రామ్' అనుకుంటూ కూర్చోమని రెండుపూటలా మీరే చేస్తారా? (ఉ) రెండు పూటలా ఆవిడనే చెయ్యమంటారా? (ఎ) వంతు ప్రకారం ఒకపూట ఆవిడ చేస్తున్నా, మీరు అవీ ఇవీ అందిస్తూ చేద్దామంటారా?

జుత్తులు

1. మీ మనసులో, లేక మనసురాలో తెగ అలరి చేస్తారని మీరు చిక్కాకు పడు తూంటారు. మీ కోడలు వాళ్ళ విషయమే పట్టించుకోను. మీరు:

(అ) సరాసరి కోడల్ని నిందిస్తారా? (ఇ) కోడల్ని దగ్గర కూర్చోబెట్టుకుని పిల్లల్ని ఎలా పెంచాలో చెప్పుకుని బోధిస్తారా? (ఉ) మీ పిల్లల్ని మీరు ఎలా పెంచాలో, ఎలా దిద్దాలో నూచనగా చెబుతారా? (ఎ) నాకెందుకులే అని ఊరుకుంటారా?

2. మీకోడలు వంటలో ప్రవీణురాలు కాదని మీ నమ్మకం. మీరు:

(అ) ఆ సంగతి నివృద్ధిగా చెప్పేస్తారా (ఇ) మాట్లాడక ఊరుకుంటారా? (ఉ) వంట బాగానే ఉందని చెప్పి సరుకుపోతారా? (ఎ) "అత్తయ్యా, ఈకూర ఎలా చెయ్యాలి" అని కోయి అడిగితే మాత్రమే సలహా లిస్తారా?

3. సాధారణంగా మీరు:

(అ) ఇంటిపనుల్లో కోడలికి సహాయ పడుతూ ఉంటారా? (ఇ) మీ పూచీ ఏమీ లేనట్లు, ఇవతల పూచీ పుల్ల అవతల పెట్టుకుండా ఊరుకుంటారా? (ఉ) కోడలికి సహాయం చెయ్యటం అవసరమని మీకు తోచినప్పుడలా చేస్తారా? (ఎ) ఏకో మీకు చెయ్యాలని తోచినప్పుడు చేసి, లేనప్పుడు మానేస్తారా?

4. మీ అబ్బాయికి. కోడలికి పడటంలేదని మీరు గ్రహిస్తారు మీ అబ్బాయి "ఎం చెయ్యి మంటావమ్మా" అని అంటాడు. మీరు:

(అ) కోడలికి లాలనగా హితవు చెబుతారా? (ఇ) కొన్నాళ్ళపాటు పుట్టింటికి పంపించెయ్యి అంటారా? (ఉ) "మీరు మీరూ ఎరుకుపోవాలి గాని మగ్గ నా కెందుకూ?" అని ఊగుకుంటారా? (ఎ) ఇద్దరినీ కూర్చోబెట్టి ఇద్దరినీ మందలించి బుద్ధిచెబుతారా?

5. మీకూ, మీ అబ్బాయికి తెలియకుండా మీకోడలు బట్టల కొట్టో అడవు

★ అత్తలూ-కోడళ్లూ ★

పెట్టి పెద్దచీర ఎవ్వా కొనుక్కుందని పొగు గంటానిక మిగు చేరేస్తుంది. మీరు:

(అ) వెంటనే కోడలిని పిలిచి కోప్పడ తారా? (ఇ) నిజమే కాదో తేల్చుకుని మరీ ముందిరిస్తారా? (ఈ) మీ అబ్బాయి తో చాటుగా చెప్పేస్తారా? (ఎ) ఏమీ మాట్లాడకుండా ఉరుకుంటారా?

8. మీ అబ్బాయి తెచ్చే జీతంతో నెల మ్యక్కిలే వారీంతుకు పొవటంవల్ల ఆస్థలతో అవసరమవుతుంది. మీ కోడలు వరస చూస్తే ఆవిడే దీనికి ముఖ్యకారణమని మీకు తోస్తుంది. వెంటనే మీరు:

(అ) కొడుకు నెదల పెట్టుకుని కోడలే ఈ అవస్థలకి కారణమని గురిపెస్తారా? (ఇ)

కోడలు అడిగితే నే ఖర్చులు తగ్గించి పొగుపు చేసే పద్ధతులు బోధిస్తారా? (ఉ) కొడుకుతో “డబ్బు నీదగ్గరే ఉంచుకుని, ఇల్లు నువ్వే నడుపు” అని చెబుతారా? (ఎ) కోడలికి పొగుపు చేసే పద్ధతి లాలసగా నేర్పుతారా?

7. మీకు మడీ, ఆచారం, పూజా పున ప్కారాలు ఉన్నాయి. కోడలికి ఇవేమీ లేవు. మీరు:

(అ) మీ మటుకు మీరు మడీ ఆచారం పాటిస్తూ వేరేవంట పెట్టుకుంటారా? (ఇ) కోడలు ఎడమనిషి, మంచి కుభ్రత లేవని నాధిస్తూ ఉంటారా? (ఉ) కోడలికి నెమ్మదిగా నచ్చ చెప్పి మీ పద్ధతులు అలవాటు చేయటానికి ప్రయత్నిస్తారా (ఎ) ఈ కాలపువాళ్ళు ఇంకేవని ఊహిస్తుంటారా?

8. మీ కోడలు ఎప్పుడూ సినిమా ల కనుతూ, మహిళాసంఘాల కార్యక్రమాలో పాల్గొంటూ, పొరుగుగోలకు పెత్తనాలు చేస్తూ మొగు కేసంగతి, పిల్లలసంగతి పట్టించుకోవటం లేదని మీ అభిప్రాయం. మీరు:

(అ) పద్ధతులు మాగ్గుకోవాలని, లేక పోటీ పిల్లలు చెబితోతారని నచ్చచెప్పటానికి ప్రయత్నిస్తారా? (ఇ) మీ అబ్బాయి తో చెప్పి మందలింపమంటారా? (ఉ) నీ తిగుగుట్టు నాకేమీ నచ్చలేదని నిష్కర్షగా చెప్పేస్తారా? (ఎ) మాట్లాడక ఉరుకుంటారా?

(9) మీ అమ్మాయికి, మీ కోడలికీ తిగుచు పన్నగడి వేసే భగవంతుంది. కోడలి కోటి గురుకుతనమే కారణమని మీ అభిప్రాయం. మీరు:

(అ) మీ అమ్మాయి నే వెనకేసుకొస్తారా? (ఇ) అమ్మాయి నే కేక లేని కోడలి నే సమస్తాస్తారా? (ఉ) పట్టించుకోవట్లు పోగుకుటాగా? (ఎ) ఇద్దరినీ కేక లేని స్త్రీ చెబుతారా?

(10) మీ అబ్బాయి ఎప్పుడూ కోడలి పక్షమేవని, మీ యోగక్షేమా లేమీ చూడడని మీకు కష్టంగా ఉంటుంది మీరు:

(అ) ఈమట తిగుచు కోడలి మొహా నే అనేస్తారా? (ఇ) ఇలాగ పొగుకుల వాస్తో కష్టసుఖాలు చెప్పుకుంటున్నప్పుడు అంటూ ఉంటారా? (ఉ) కొడుకు తో చాటున చెప్పుకుంటారా? (ఎ) కడుపులో పెట్టుకుని ఉరుకుంటారా? ★

మీ స్వభావం

మీరు ఎటువంటి కోడలో, ఎటువంటి అత్తగారో ఈ క్రిందిమార్కులవల్ల తెలుసుకోవచ్చు. 10 ప్రశ్నలకూ 10 సమాధానాలు ఇచ్చుకుని ఆయా సమాధానాలకు ఇక్కడ ఉన్న మార్కులను చూసి గుర్తు పెట్టుకుని, వచ్చిన మార్కులన్నీ కూడండి. 30—40 మ్యక్కిల మార్కులు వస్తే మీరు ఆదర్శప్రాయ లేని కోడలో, అత్తగారో అవుతారు. 20 లోపు మార్కులు వస్తే స్వభావం కొంచెం మార్పుకోటానికి ప్రయత్నించాలన్నమాట. 20—30 మ్యక్కిల మార్కులవస్తే ఒక మాస్తరు.

కోడళ్లకు

ప్రశ్న	అ.	ఇ.	ఉ.	ఎ.	మార్కు
1	1	3	2	4	
2	1	3	4	2	
3	1	2	3	4	
4	2	4	1	3	
5	4	3	2	1	
6	1	2	3	4	
7	3	1	4	2	
8	4	1	3	2	
9	3	2	1	4	
10	2	4	1	3	

అత్తగార్లకు

ప్రశ్న	అ.	ఇ.	ఉ.	ఎ.	మార్కు
1	1	4	3	2	
2	1	2	4	3	
3	4	1	3	2	
4	3	1	2	4	
5	1	3	2	4	
6	1	3	2	4	
7	2	1	4	3	
8	4	3	1	2	
9	1	4	2	3	
10	1	2	3	4	

చర్చావేదిక:

యత్రాకృతిః తత్రగుణాః

(‘యత్రాకృతిః తత్రగుణాః’, అనేసూక్తి నేటికాలానికి వర్తించదంటూ అనేకులు ‘చర్చావేదిక’కు వ్రాశారు. చాలామంది అనలు ఆ ప్రవచనంలో నిజం లేదన్నారు. మచ్చుతునకగా ఒక అభిప్రాయం ఇక్కడ ప్రకటిస్తున్నాం.)

‘యత్రాకృతిః తత్రగుణాః’ అన్న వాక్యం ఒహు కొద్దిమంది యంగు మాత్రమే సార్థకమాతుంది. ఆకారమునుబట్టి గుణదోషాలను అంచనా వేసుకోవటం ఈ రోజులలో గుహ్యస్యమే కాకుండా గుహ్య మాసమనిపిస్తుంది. పురాణకాలంలో సావిత్రి పీత క్షణి, అనసూయ దేహసౌందర్యానికే, అత్యు సౌందర్యానికి వన్నె కెక్కిన వారి కాని కవలం బాహ్యసౌందర్యం మూలం గానే వారికి సకల సద్గుణాలూ ప్రాప్తించాయని అనడం విమంతుల సమంజసం గాలేను. ప్రాచీన కాలంలో కూడా గుర్తార్థులై యుండి అతిలోక సుందరులైన స్త్రీ పురుషుల నేకులున్నారని ఇతిహాసములల తెలుస్తూన్నది. ఈ ర్యాద్యేషములకు ప్రతిమూరి అయిన గుర్తార్థులను రూపవంతుడే కాదా? గర్వానికి, అహంకారానికి పేగు పడె అందాలరాసులైన అప్పరిసలెంతమంది లేరు?

పురాణ కాలం మాటలెలాఉన్నా ఈ కాలంలో మటుకు సుందరాకృతి గలిగి ఉణ హీనులైనవారు, వికృతాకారులే గుణ సంపన్నులైనవారూ మన నిత్యజీవితంలో చాలామంది తలసపడుతుంటారు. ఉదాహరణకు నేను ప్రత్యక్షంగా చూచిన ఒక విషయం చెబుతాను. మా పెద్దమ్మ కూతురికి (నాకు అక్కయ్యన్నమాట.) అయిదు నెలల క్రితం పెళ్ళియింది. పెళ్ళికొడుకు అంటే మా బావగారు) ను గూర్చి అందరూ నవమన్న ధుడింటివాడని అనుకున్నాను. అంత అందమైన భర్త లభించిన మా అక్కయ్య ఎంతో అదృష్టవంతురాలిమకున్నాను నేను.

కాని “యత్రాకృతిః తత్రగుణాః” అన్న వాక్యం మా బావగారిపట్ల, కున్న అబద్ధమై పోయింది. వ్యభిచారం, తాగుడు, జూదం ఇత్యాది సర్వ వ్యసనాలూ ఆయనకున్నాయట. పెళ్ళియి కొపరానికి వెళ్ళి దగ్గర్నుంచి ఆ నవమన్నగుడు మా అక్కయ్య పోలికే నరరూప రాక్షసుడిలా ఆమెను నానా హింసలూ పెడుతున్నాడు. అతిగాడి పై అందాన్ని చూచి సర్వలక్షణ గుణ సంపన్నుడని భ్రమించిన మా పెద్దమ్మ, పెద్ద

నాన్నలు చేనేమీలేక కుమిలిపోతున్నాడు. అంతకంటే వారు చేయగలదేమంది?

పైకి వికృతంగానూ, క్రూరంగానూ కన్పించేవాడు వారి ఆకృతిలాగే క్రూరంగా, నీచంగా ప్రవర్తనారమకోవటం పారపాటని

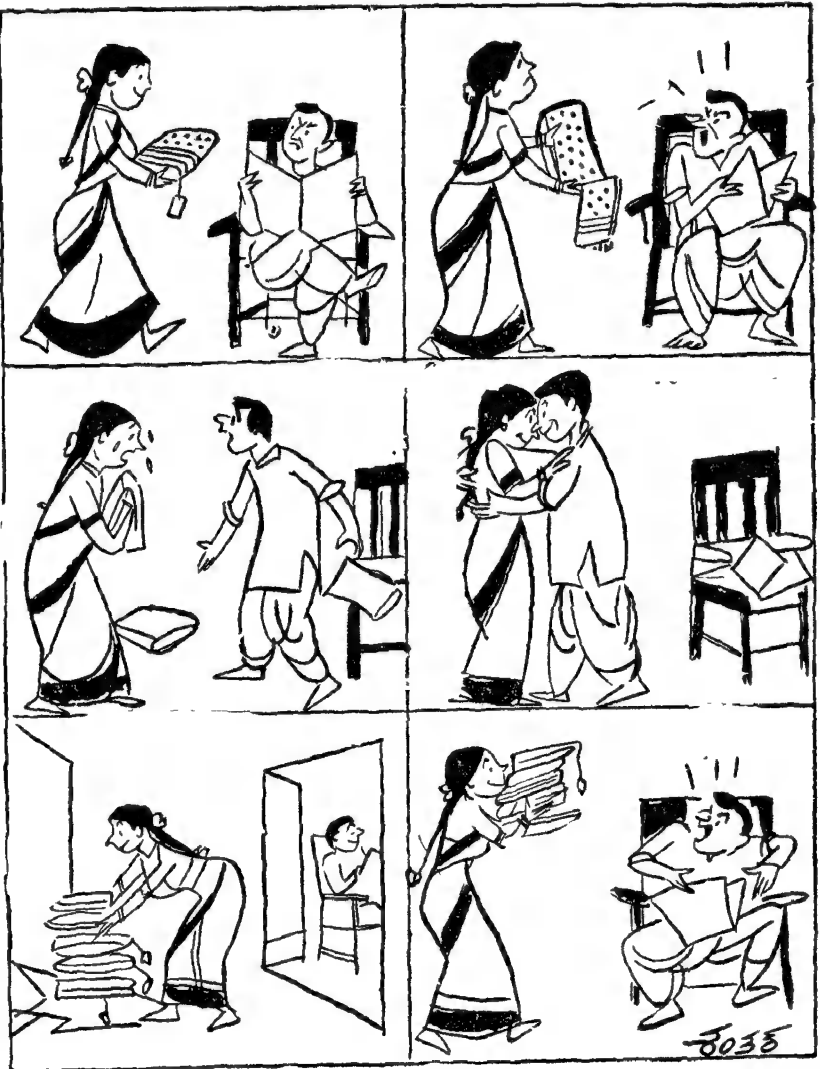
నాకు పదిహేనురోజుల క్రితం జరిగిన ఒక సంఘటనద్వారా అనుభవమయింది.

మా స్నేహితురాలి అత్తగారు ఒకామె ఉన్నారు. ఆమె చూచినప్పుడెలా రామా యణంలో తాటక జూపకం వస్తాంజేది. బాబోయ్! ఇలాంటి అత్తగారిలో మా స్నేహితురాలెలా వేసుకోందొకదా! అనుకునేదాన్ని మనసులో (పైకిమాత్రం ఏమీ అనేదాన్ని కాదు.) మా స్నేహితురాలు ఆమె అడుగులకు మడుగులార్గడం చూచి ఆమెకు హాసలిపోయి అడ్డమైననీవా చేస్తూంది, అనుకునేదాన్ని.

పదిహేను రోజులక్రితం మేమంతా పిక్నిక్ ప్రాంగం చేసుకుని మా స్నేహితురాలిని కూడా పిలవాలనుకుని భయపడూ భయపడూ వాళ్ళింటికి వెళ్ళాను. సుమ్మోలోనే ప్రత్యక్షమయిన అత్తగార్ని చూపే (63 వ పేజీ చూడండి)

ఎప్పుడూ ఇంతే—6

శంకర్.

శంకర్

మీరు

ఉత్సాహంగా
ఆందంగా

ఉండేందుకు సామెన్స్ ద్రవ్యములు

SAMSON'S
DRESSES

ధరించండి.

మద్రాసుకు సోల్ ఎజెంట్లు: మూర్తి & శర్మ,

త్యాగరాయనగర్, మద్రాసు - 17.

శ్యాపార్ వివరములకు వ్రాయ గోరడమైది.

మనోహరమైన పరిమళమునకు!

రెమి సౌందర్య
పరికరాలు

రెమి హాస్యశాలకం—ప్రతి బుక్ వాం రెమియా ఏరోస్—41.72 మీ కరీంలావణ్యము
మీద సాగి 8-20 నుండి 8 4గి 8000 వరకు వృద్ధి చేయును

నేటి చిత్రకారుల స్థితి

(15 వ పేజీ తరువాయి)

దానికి పిలుపుందో, ఇప్పటివరకు నానూ
వచ్చిన భారతీయ చిత్రకళలో చెప్పలేని
విషయాలను వివిధంగా ఈ ఆధునిక చిత్ర
కళలో వ్యక్తపరచగలమ్యుకో, వివరించి
చెప్పవలసింది విధి విదుర్కులది, చిత్రకారు
లది. అలా జరిగిననాడే నిజమైన కళాభి
లాష ప్రజలలో పుడుతుంది. "నగరాజు-
పార్వతి" "అలంకరణ" "బుబలకం",
"చెఱువునుండి నీళ్ళు తెచ్చుట" లాంటి
చిత్రాలు బహుళము, ప్రజలలో భావపరంపరను
ద్వీపజీవితం చేసి, నిజజీవిత సత్యాలను
కంఠకు కట్టించి, మానసికాభివృద్ధి కలుగ
చేసే చిత్రాలు ఎప్పుడు వస్తాయి? అలా
వచ్చిననాడే చిత్రాలు విద్యార్థులకు
వాక్యమవుతాయి. నానూ కొంటానికి ఆసక్తి
చూపుతాడు. చిత్రకారుని దారిద్ర్యం తీసే
తుంది. ఇదంతా జరగాలంటే చిత్రపరిష్కా
నము ప్రతి ముఖ్యపట్టణములోని జరిపి,
ప్రజలలో జిజ్ఞాసనుల రేకెత్తించాలి. మనకు
మామూలుగా వచ్చే పాటలు వున్నాయి. ఎక్కో
కొరేజీలు వాటికింద నడుస్తున్నాయి.
ప్రతి కొరేజీ, ప్రతి లైబ్రరీ, ప్రతి
యూనివర్సిటీలో, ఒక్కొక్కటి కనీసం
ఒక్కొక్క ఒకటి నో పెయింటింగు వాళ్ళు
ఆంగ్లచిత్రకారుల గుసతి తీసుకుంటుంది.
అనాడే పుట్టే జంతో చిత్రకారులు, నిర్వ
కత్వము, పున్నత స్థాయిలో జనప్రతాపం.
తమ రాష్ట్రానికి, నేకానికి కీర్తి తెస్తారు.
అలా జరుగనినానూ చిత్రకారుల గుసతి
ఎప్పుడైతే నే, జీవన్మరణానికి నే నానూ
తుంది. న్యాయం జరగాలంటే చిత్రకారుల
మనమే ప్రానుకోవాలి. ఎవరో చచ్చి మనకు
ఏమి చెబుతారు. మనలో ఈ మాత్రం చొర
వైనా లేకుంటే, భగవంతుడు కూడా చిత్ర
కారుల స్థితి మార్చలేడు.

అనుభవములు ప్రభుత్వమే చిత్రకళా
ఎకాడమి పెడితే, దైవం అనుకూలించక ఏ
తెనాలినుండో, ఏ నిజమనాడునుండో ఏ
కమర్సులో చిత్రకారుడో, సృజనాత్మిక
చిత్రకారులకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తూ కమిటీ
పెట్టలుగా అయిననానూ, ఎంత బాంధవ్యంలో
ఆలోచించండి. ఇది విచిత్రమేమీ కాదు.
ఆంగ్లతరపున ఢిల్లీ లోని లలితకళా ఎకాడ
మీలో ఉన్న సభ్యుడు కమర్సులో చిత్ర
కారుడు. అలా జరుగమంటే అనుభవజ్ఞులైన
చిత్రకారులు, విదుర్కులు కళాభిమానులు
ఏవో వోకూర్చుకుంటుంటే, అన్యాయం జరు
గకుండా చూడాలి. భవిష్యత్తును భద్రపరచే
బాధ్యత, వారిపై వున్నదని గ్రహిస్తే,
అంతకంటే కౌశలసింది, కోరికలసింది చిత్ర
కారుల కుమార్తె?

(47-వ పేజీ తరువాయి)

అంటూ హృదయంగా వానినాడు,
ఈ వాళ్ళముప్పై శ్రీహనుంటి లక్ష్మీ
వరసింహారావుగారు 'హామీ'లో దాడి
చేశారు.

జడ 'చుట్టరికం'

"కొప్పలకు బదులుగా నిష్కరు జడను
లవడగించినది. చాలీ చెంబులవలె సంకృతి
పిడుతలవలె దూడకుల బస్తాలవలె బద్ధ
పూహములవలె, ఈగలున్న లేపేపట్లవలె
జడలు వింతి వింతి యల్లికలగలవై వెళ్లివెళ్లి
యా కారముగలవై యున్నవి. ఈ ముప్పై
మొది లేనురు మెలిక గజులకు గుచ్చి విధము
లగు వల్లికలు గలవై యున్నవి. అట్టి వింతి
వింతి మల్లలవడగించినది..."

బుచ్చిబాబుగారు 'వివరము' లుగిలేదా! నగ
లలో 'జడను మెలికల్పి' దాన్ని గిండుగా
పెట్టుకొని పడుకుంది అని వర్ణించారు.

ఆడవాగు తిలంబు బొప్పికోవటం, తల్లి
అమ్మకోవటం, పాం బాణి పొగ వేసికోవటం,
జడ వేసికోవటం, పూలు పెట్టుకోవటం,
ప్రియులతో పూలు పెట్టించుకోవటం,
జడవేయించి పూలు గాలటం, ప్రక్కమీద
జడ ఎలిగిపోవటం, పూలు నవలిపోవటం,
జడ విప్పటం ఇత్యాదిగల్గి కొవ్వొల్లలోకి
ఎక్కింది. అవన్నీ ఇదిహాస్తీ ఒక గ్రంథ
మవుతుంది.

కవచాతిని సగోవంబో స్నానంచేసి
రంగుబొమ్మ కర్పించును. భర్త చెప్పినట్లుగా
ఆమె సగోవంబో స్నానమాడబోయింది.
అప్పుడు:

అందొక్కమణిను ను హృదయబున బాల్య
నకును సుండిన పదియువేపు

రగు కన్నీడులు వచ్చి యున్ననీ పరిచారి
కలము మా యూడిమును గొనును

యాని పగిమలి తెలుసునెడైనె తలకుంటె
నలుగిడి పన్నీలు జలఃపూర్వ

దువ్వలుగు అట్టి దొడ్డ సాములువలె
కొయ్యనున నుం ని గంఠముఁడి

అమ్మో హయనుకు నన్నియు నాసగుంబు
కుమరుఁ ద్రావ నొసంగి కున్నవెఁది నచట
నొక్క దివ్యాపవమునఁ గుర్చుండఁజేసి
దిర్బణము చేతికెచ్చి గతిగలుగు లభును.

(శ్రీపాద స్పృహమూర్తి శాస్త్రి గారి
'శ్రీకృష్ణభాగవతము' నుండి).

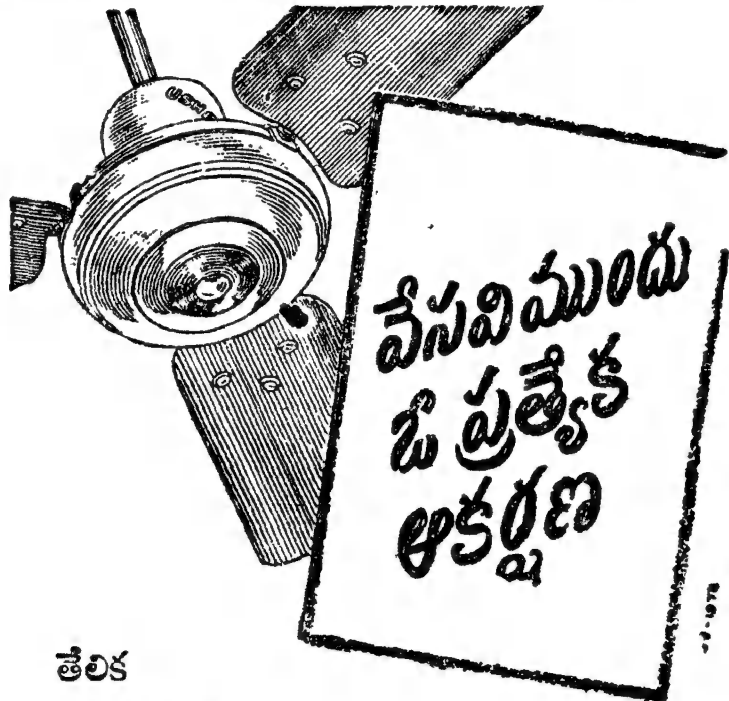
మోకొల్పోయి, పిఠుంగులన మడమలన
మోపించి ముంపు మా
లోకంబుం బొవరించుమం, కుదిగియల్

(తుర్కాదేవ గౌరవముం
లైకిన్, వాల్మీకి, మోక్ష గాజులు,
గురుల్ వానాశతిం గుప్తమున్

అక న్యాయుని కలుదుం న ముడియో!

అంగుస్త్రీని తిమో!

(శ్రీ పన్నెండునామ మార్గి నా రా కా న
శాస్త్రి గారి 'అమృతకణములు' నుండి. ఇంకా
ఇలాగే అనేకవర్ణనలు కొన్యలోకంబో వేత
లిని గూర్చినవి ఉన్నవి. ★

తేలిక

వాయిదాలపై

ఎక్కువ దర

చెల్లించకుండానే కొనండి

● ఇంతకు ముందెన్నడూ ఇలాంటి సౌకర్యం కలిగించబడలేదు

* ఈ విషయం 1959 డిసెంబరు 31 వ తేది

వరకే వుండును

* మీరు ఎంత తొందరగా కొంటే వాయిదా మొత్తం

అంత తక్కువగా వుండును.

ఇతర వివరాలకోసం మీ నమీపంలోగల ఉపా

పంకాల వ్యాపారిని కలుసుకోండి

ఉపా ను కొని నిచ్చుతగా వుండండి

జే ఇంజనీరింగ్ వర్క్స్ లిమిటెడ్.

విజెంట్ల : మెన్సన్ విజెంట్ల స్ట్రీట్, పూర్వ వైపు లోకంబో,
120, అర్బినియన్ పేథ్, మైదాను - 1.

చక్కదనమును గురించిన మొదటి పాఠము...

చిన్నవాడే. కాని సొగసుగా కనపడాలని ఉవ్విళ్ళూరుతున్నాడు. వానికి ఒత్తుగా వచ్చిన నల్లని కేశములను చక్కగా ఉంచుకోవడములోని రహస్యము పాపం, వానికి తెలియదు. వానికి తాతావారి పెర్ ఫ్యూమ్ కోకొనట్ హేయిర్ ఆయిల్ ను గురించి చెప్పండి. ఈ శుద్ధమైన కొబ్బరి తల నూనె పరిమళము ఎంతో తేలికగా, అక్షోదకరముగా ఉంటుంది. కేశములను ఆరోగ్యవంతముగా ఉంచి, సొగసుగా కనపడేలా చేయుటకు దీనిని పాతిక ఏళ్లయి జనులు వాడుతున్నారు!

తాతావారి

సుగంధిత

కోకొనట్ హేయిర్ ఆయిల్

ది తాతా ఆయిల్ మిక్స్ కం పెని లిమిటెడ్

మిల్క్ ఆఫ్ మెగ్నీసియా

హెగ్నీసియా మిల్క్ ఆఫ్ మెగ్నీసియా
తొందర, విశ్రాంతి, శక్తికల్పనకు
మృదుకరమైనది, చనిచేయుచున్నది

పైత్యనాశిని విరోధనకారి

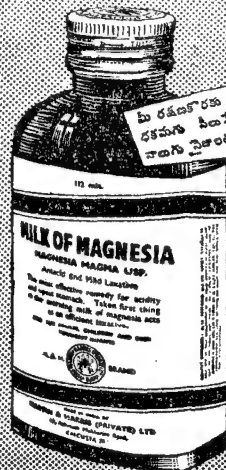
ఎల్లప్పుడును
అడగవలసినది.

ఎమ్.ఎల్.ఎస్. ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

MANUFACTURED IN INDIA BY
MARTIN & HARRIS (PRIVATE) LTD.
18 ASHUTOSH MUKHERJEE ROAD, CALCUTTA 20

ప్రత్యేకము స్వాగతుకొనుచు
చూడుడు

"టెన్షన్" వారి వస్తువు

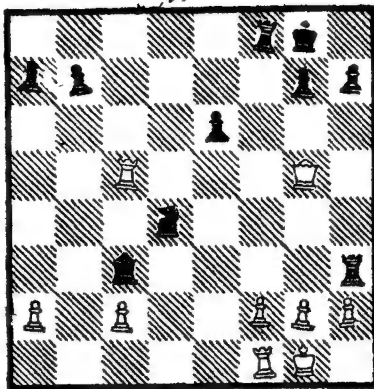
శాస్త్ర పద్ధతి

కొంది నేడును వచ్చినవే తిరిగి వస్తూంటాయి. వాటిని గుర్తించకపోతే అటు కళానికానం అవుతుంది. కొంది నేడును దృశ్యధంజనం ఉండుకొని అనుకూలంవటం అటు యొక్క ఉత్తమపద్ధతి. రిఫర్ రెటీ దతురంగాన్ని గురించి అన్నవాళ్ళలోని "గణితశాస్త్రంలో సిద్ధాంతాన్ని ధృవపరచి వాటిని కొన్ని పరిస్థితుల్లో ఎలా ఉపయోగించాలో అలాచిసాం. చతురంగంలో పరిస్థితులెగురుగా ఉంటే వాటిలోని ఆంకిత్యం కాగా గుర్తించి ప్రదర్శించాలి" అని.

ఈ క్రింద మార్గం పండితుల కళాసృష్టి కుటిరిద్దాం.

ఈ క్రింది ఘట్టం తెలిస్తే - మార్గంలు 1912 సం||లో ఆడినది.

నలుపు 10 - మార్గం

తెలుపు 9-రెటిక్ల

1. ....ను-రాగు 6!!!

2. విరమణ.

అన్ని విధానానూ తెలుపు విగ్రహం.

ముఖ్యమైన విధానాలు

A. 2. ఏబిXను గు-రా 7 అటకట్టు

B. 2. ముXను గు-రా 7 నా

3. రా-వి 1 గుXను, నా,

4. రా-గు 1 గు-రా 7, నా

5. రా-వి 1 ఏ-ను 2 8

నలు బలానికి బలం హెచ్చింది.

C. 2. కిబిXను గు-రా 7 నా

3. రా-వి 1 ఏXఏ అటకట్టు.

1912 లో ప్రఖ్యాత ప్రపంచాధిపతున ఆల్ఫిన్ Blind fold exhibition లో ఆడిగా వచ్చింది.

బలాలపేర్లు:-నవి, నగు 1 నమ 1 నవి 1 నరా; నమ 2 నమ, తెగు, నమ, నమ, నమ; నకి, నమ 1 తెగు 4; 2 నమ 1 తెగు, తెగు 2; 2 తెగు 6; తెగు 1 తెవి 6; 5 తెగు, తెగు, తెగు; 6 తెరా 1;

1. ను-గు 6!! విరమణ.

ముఖ్యమైన పమాధానాలు పరిశీలిద్దాం.

ఆంధ్ర - వారపత్రిక

చదరంగం

దర్శన వెంకయ్య

A. 1. ....కిబిXను

2. గుXను, నా. బిXగు

3. ఏ-వి 3 నా ము-వి 5

4. ఏXను అటకట్టు.

B. 1. ....ఏ బిXను

2. ఏ-వి 3 అటకట్టు

C. 1. ....కిXకి

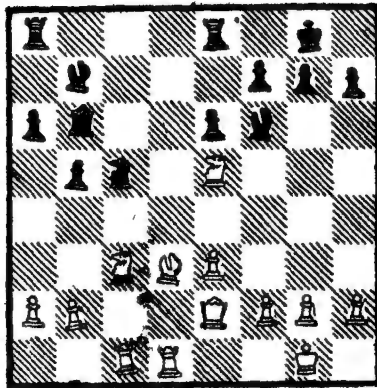
2. ముXగు బి అటకట్టు

D. 1. ....నుXగు

2. ముXగు బి అటకట్టు.

ఈ దిగున ఘట్టాన్ని గురించి చతురంగం ఉంది. 1916 సం||లో జనోస్కి - ఛేజిన్ ఆడిన అటలో నడిచింది ఈ ఘట్టం.

ఛేజిన్ - నలుపు 18

జనోస్కి - తెలుపు 18

అట యిలా నడిచింది.

1. కిXను నా! రాXకి

2. ము-వి 5 నా రా-గు 1

3. ముXను నా రా-వి 2

పరిగా ఇనేసేరి మికాన్-కొవ్వానలమ్యు 1981 లోనూ వచ్చింది. మికాన్ మంత్రితో నాలు చెప్పు సమ చెకాడు.

జనోస్కి ఆడినక్రమం చూద్దాం.

4. గు-ను 7 గుXగు

5. ఏXగు కి-కి 8

6. గు-రా 4!!

బహు చక్కని ఆగ్రహం

6. ....కిXఏ అయితే 7. గుXకి

అటకట్టుకు ప్రోవయ్యింది.

6. ....కిXగు అయితే 7. ముXకి!

జరిగిన క్రమం.

6. ....కిXను 7. గు-గు 5 నా

రా-వి 3.

8. బ-గు 4! బ-గు 3 రాజా గుట్టాన్ని

చంపుతే 2 ఎత్తులో అట పోతుంది.

9. బ-రా వి 4 ఏ-వి 1

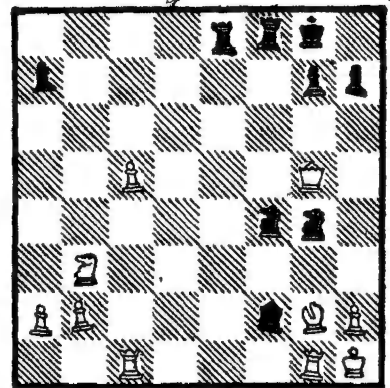
10. గు-వి 7 నా!

నా మొదటివ్యాసం, ఈ వ్యాసంలోనూ కల్పన (Combination) కు కొన్ని ఉదాహరణలు చూచేము. వాటిని వివిధరకాలుగా పంతులు విభజించేను. వాడ్యయంలో పద్ధి రచనలా ఉంటుంది, ఈ కల్పన.

కల్పనకు అవకాశాన్ని యిచ్చే బలాన్ని అనుగుణ్యమైన నానాల్లోకి తేవాలి. అందుకు ప్రయత్నించాలి. భయం అయిన పరిస్థితుల్ని సకాలంలో సక్రమంగా వినియోగించాలి. అంతే చతురంగానికి శాస్త్ర పద్ధతి వచ్చింది. దాన్ని (Chess theory) అంటారు.

II వ సమస్య:

నలుపు.9

తెలుపు.10

4 నవి, నవి. నరా 1; నమ 1 నమ, నమ; 8; 2 తెగు 3 తెగు 1; 5 నగు, నగు 1; 1 తెగు 6; తెగు, తెగు 8 నమ, తెగు, తెగు; 2 తెగు 8 తెగు, తెరా.

ఎత్తు నలు బలానికా.

నలు బలం, తెలు రాజాని 8 ఎత్తులో కట్టాలి.

10 వ సమస్యకు పరిష్కారం

ను-గు 3. బ-కి 5 అయితే;

2. ను-గు 2 నా.

బ-రా 5 అయితే; 2 ను-గు 8 నా.

రా-కి 5 అయితే; 2. ను-ను 8 నా.

విజ్ఞప్తి

"కథకానికథ" కిరి కమ వచ్చే కందలాది రచనలలో నిరాకరింపబడిన వాటిని త్రిప్పి పంపటం స్వాగతంకాదు గనుక, రచనలతో పాటు స్థాంతులు పెట్టవలసి, వాటి విషయమై ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపుటకు కూడా నిలుండుదు గనుక కొద్దలు, రిప్లయ కొద్దలు పంపవలసి రచయితలకు మనవి. ఈ కిరి రచనల కమ్యునై స్పష్టంగా "కథకానికథ" ఎడిటర్, ఆంధ్రపత్రికారావత్రిక 6 & 7, తంబుచెట్టి స్క్రిప్ట్, మద్రాసు-1. అని వ్రాయాలి. -సంపాదకుడు.

అక్టోబరు 11 ఆదివారం ఉదయం, శోభన
సమర్థ ప్రభువు పుత్రిక నూతనకు వివాహం జరిగింది. వరుడు భారతి నాకాదళానికి చెందినతెల్లె నెంట్ కమాండర్ రజనీష్ బాల్. వివాహం చెంబూర్ లో శోభనసమర్థ గృహంలో, ఎమంత ఆర్పాట, తేకుండా జరిగింది. తరువాత తాదేవోలోని నెంట్రిల్ ముడియోలో వింగు జరిగింది. నగరంలోని సీనియరు గాదాపు యావమ్మంది మహారానికి వింగుకూవచ్చి, పూజలులను దివిం చాగు.

పెళ్లి అయింది కొబట్టి ఇక నూతన సేని కూలో నటించదని కొందరు అంటున్నారు. కొందరు అనుకుంటున్నారు. ప్రస్తుతానికి మటుకు అది సమస్య కాదు. ఎంగుకంబే నూతన ఇంటికు వింగు ఒప్పుకున్న చిత్రాలు — ఇంకా నిర్మాణం ఆరంభించనిది రెండు వున్నాయి. దర్శక నిర్మాత ఒకటి నరేంద్ర నూరి తిలపెట్టినది; రెండవది ముఖ్యదేశాయి చిత్రం ఛోట్టి సే గునియా. దీనికి రచయిత ఇందర్ రాజ్ ఆనంద్ దర్శకత్వం నిర్వహిస్తున్నారు. మొదటి చిత్రంలో సునీల్ దత్ తోను, మహాచిత్రంలో రాజ్ కపూర్ తోను

బొంబాయి లే ఖ

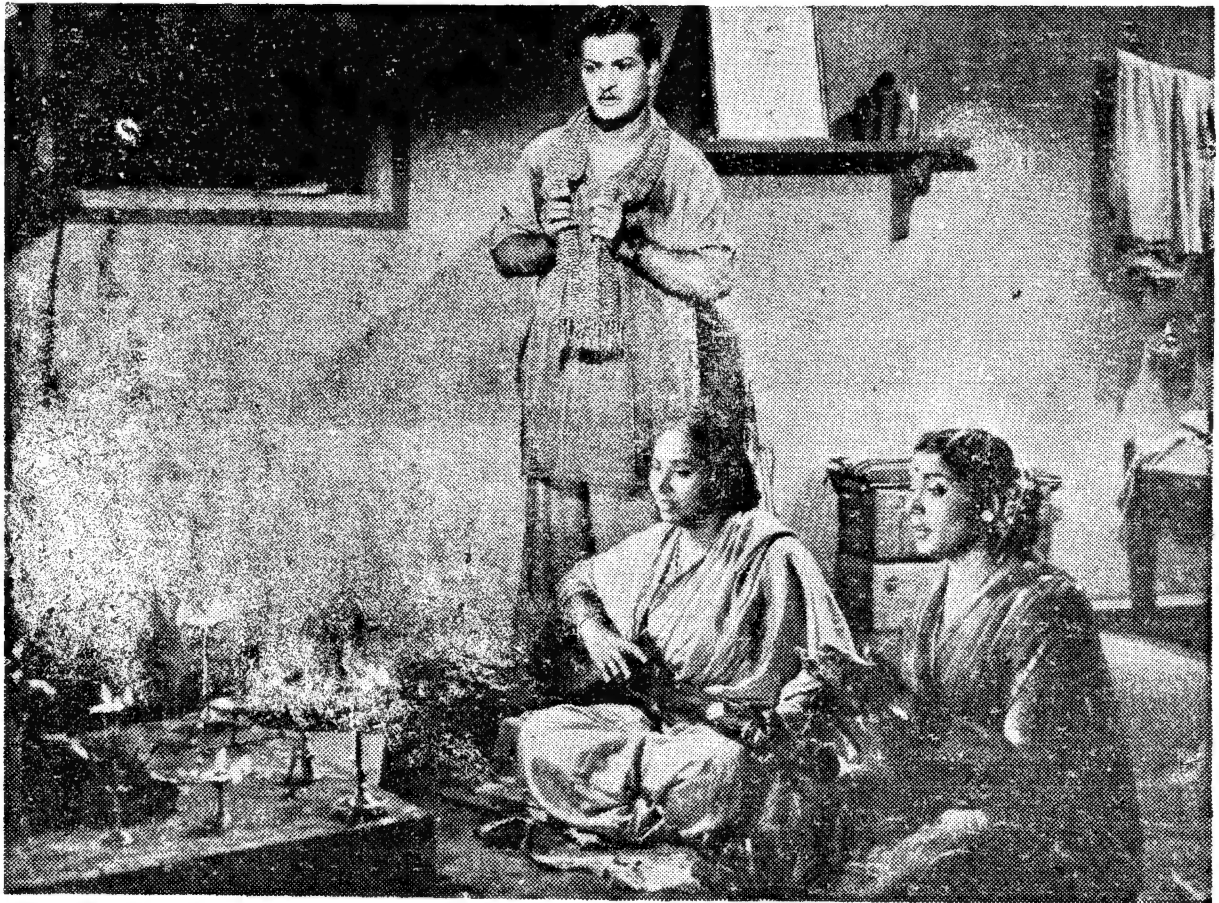
నటిస్తుంది. ఆ తరువాత ఏమి చేస్తుందో అన్న ప్రశ్నకి జవాబు వెంటి తెలియద మదాం.

కొత్త నటి

బొంబాయి చిత్రసీమలో కొత్త నటిసటు లకు ప్రాత్సాహం సమృద్ధిగా లభిస్తోంది.

లోగడ చేసిన ఉపన్యాసాల, వాగ్దాశాల మేరకు కొందరు పెద్ద దర్శకులూ నిర్మాతలూ న్యూర్ లతో బొంబాయి పంపిణీ చిన్న నిర్మాతలూ కూడా ధైర్యంగా కొత్తవాళ్ళని తీసుకుంటున్నారు. సయిదాబా, ఆకాపరిఫ్, హట్టాస్ మొదలైనవారు త్వరలోనే కనిపించబోతున్నారు. ఈ శ్రేణిలోకి వచ్చిన సరిగ్ త నటి సీమ. ఈమె మహారాష్ట్ర సినినటి, దర్శకుడు మహేష్ కాలే ఈమెను హిందీ ప్రేక్షకులకు పరిచయం చేయబోతున్నారు. అనుపమ చిత్ర (తలకే, సంతాన్) సంస్థకు అయిదేళ్ళి కాంట్రాక్టుపై ఈమె బుక్ అయింది.

సీమ సన్నగా పొడుగుగా నాజాగా ఉంటుంది. కందిరిగ నడుముకి ఒక్క వాని ఎక్కువున్న నటుము. అందానికి ఆకాశాం తోడై ఈమె చాలా ఆకంబీయంగా అగు విస్తుంది. స్థూల బాలలను చలకీ అమ్మాయిలు గామాసే సరిపెట్టుకోలేకపోతున్న ప్రేక్షకులను సీమ తిప్పకుండా అరిస్తుంది. మహారాష్ట్ర యువతి అయినా హిందీ శిశ్యరణ బాగుండువం వల్ల సీమ త్వరలోనే ఉచ్చస్థితిని అందుకోగలదని అనుపమ చిత్ర నిర్మాతలు ఆశిస్తున్నారు.

సుధాకర్ ఫిలింస్ వారి 'వచ్చినకోడలు నచ్చింది' చిత్రంలో కన్నాంబ, రామారావు, జమున.

విరల్ ప్రొడక్షన్సువారి "వెల్లిమీద వెల్లి" లో కృష్ణకుమారి.

కష్టపడి పనిచేస్తే ఫలితం బాగుంటుందన్న దృఢ్యం ఉంది. ఆలోచన విడుదల చేసి ఒక అల్లరి సన్నివేశాన్ని తీసున్నారు. పిల్లలు, వద్ద ముగ్గు అంటేనే అల్లరి చేస్తారు. చెయ్యినాయనా అంటే ఇక చెప్పనక్కరలేదు.

వాళ్ళందరిచేతా తనక్కాలసిన పద తిలో అల్లరి చేయించడానికి మహేష్ కార్ తానాశ్రమా పడుతున్నారు.

ఎంగళోచ్చిగోలా అన్నారెవరో.

పిల్లలకావాణే అల్లరిమహా చేస్తాం. అన్నారు మహేష్ కార్.

అబ్బాస్,

రచయిత, సినిరచయిత, దర్శకుడు, నిర్మాతలయిన క్వజాఅహమద్ అబ్బాస్ ఎప్పుడూ విద్యాభ్యాసం తీసుకునే వ్యక్తిగా చిత్రించబడ్డారు. 'అనోపాలోనిస్' చేతితోలిపారి(ఆమెకు) రెండు పేదలు పోయినాడు. 'రాహీ', ప్రపథమంగా అస్సాం టీ తోబులవంటి ఆహార్యమైన (సినిమాకి) కథాస్థలం తీసుకొని ఆక్కడ కార్మికుల జీవిత సత్యాలు చర్చించింది. మున్నా, ఒక చిన్న పిల్లడు ముఖ్యపాత్రగా గల వాటిలో ఉత్తము శేఖి దినిపించుకుంది. పరదేశి, సోవియట్ కళాకారులతో కలసి తీసిన చిత్రం. ఇప్పుడు 'చార్ దిల్ చార్ రహీ' చిత్రం మగోవిధంగా విశిష్టమైనది. ఇంగులో ఉన్నంతమంది పెద్దతారలు ఇంకెందులోనూ లేరు.

దుర్గాప్టమి కి

దుర్గాప్టమినాడు రెండు కొత్తచిత్రాలను

అనుపమ చిత్రవారు మహత్తరమైన ఉద్యమం ఒకటి తీలపెట్టారు. రామాయణాన్ని రంగులలో పెద్ద తెరమీద చలనచిత్రంగా నిర్మించడం.

విమల్ రాయ్ ఈ ప్రయత్నంలో ఉన్నట్లు విడాది క్రితం ప్రకటించడం విదితిమే.

అనుపమవారి రామాయణానికి రచయిత ముఖ్యం శిర్క, సంగీతం వసంత్ దేశాయ్, దర్శకత్వం మహేష్ కార్.

చాలా శ్రద్ధగా ఇంగుకై కృషిచేస్తున్నట్లు గతవారం ఈ విషయం వెల్లడిస్తూ మహేష్ కార్ అన్నారు. ఆలోచన అయిన మహాబూద్ స్టుడియోలో, అనుపమ చిత్రవారి 'వ్యార్ కిప్యాన్' చిత్రం షూట్ చేస్తున్నారు. గేవాలర్, సినిమాస్కాప్ లో తీస్తున్న ఈ చిత్రంలో నిషీ ముఖ్యపాత్ర ధరిస్తోంది. మిగతావారంతా అవకాశం ఉంటే, పెద్దవారికన్న గొప్పగా సటింపగల 'చిన్న' నటులు. మహేష్ కార్ తనమీదా ఎదటివాడిమీదా కూడా నమ్మకం ఉంది.

పారగన్ సినిమాలో గతవారం "బాలవాగమ్య" ప్రేక్షకుల హాజరైన కబీర్ దాసు, చంద్రారావు, రంగారావు, వేదాంతం రాఘవయ్య, చాణక్య, టి. వి. రాజు, సముద్రాల జూనియర్, శ్రీ వెంకటరమణ" నిర్మాతలు, డిప్రీబ్యూటరు రాజుగారు.

అభివృద్ధి: పాపిత్రి, జగ్గయ్య, రాజ ములోచన, బాలయ్య, రేలంగి, లక్ష్మి, పెరు మాళ్లు, మూర్తికొంఠం, నిర్మల, కొండల రావు. కథ, మాటలు తాపీ ధర్మరావు, పాటలు శ్రీ శ్రీ, కొండరాజు, త.పి. సంగీతం. "మాస్టర్" హేమ, గానం సుశీల, జమనా రాణి, పిరాపురం సంగీతధర్మరావు. దర్శకత్వం తాపీ (పెద్దరికాల్, ఎత్తుకు పెయ్యెత్తు) చాణుక్క. కథానాయిక హైదరాబాద్ క్రీడాధిపతి సుడియోలోని రేండు ఫీలిం స్టేటు.

నిర్మాత: వై. రామకృష్ణ ప్రసాద్.
అపొహలమీద మనమృత్తి మరబొమ్మలూ గిగిరి తిప్పి గంతులు వేయించి వాళ్ళి గుణా తగుణ గణాలను వెలడిచేసే పద్ధతిని, చిమంత చిక్కును కొండెంత కష్టంచేసే చూపి నుంచలే కరిగించి పోరనే పద్ధతిని ఏనాడు ఎవరూ కనిపెట్టారో గాని, మొత్తానికి ఈ అపొహ చాలామంచిది. ఆ వూహ, కదిలి కదలని కథలను ఒక్కతొక్క ప్రోసుంది ముందుకు. సాగని కథలను తెగ సాగదీస్తుంది. ఊహ మంచిదైతే అపొహ మరి బాగుంటూ వుంటుంది. శ్రీ సారథి స్టూడియోస్ (హైదరాబాద్) వారి 'భాగ్యదేవత'

బొంబాయి సినీపాలేఖ

(పారంభోత్సవాలు జరిగాయి. కెలెబ్రేషన్స్ వారి 'ఉన్ సఫ్' (నిరక్ష రామ్యుడు) లో మాలాసిన్హా బల్ రాజ్ పాపిన్ నటించిన, ధుమత, క.మి. డ్రా, కె.కె.కె. నటిస్తున్నారు. రెండవ చిత్రం మహావీర చక్రాయ నిర్మిస్తున్న 'తాటి పీడునియా'. నాయికా

చిత్రసమీక్ష:

భాగ్యదేవత

చిత్రంలో కొంతమంది అంటూ ఎదిలేదు. తిప్పచేసినవాడు గ్రూపు ఫోటోలో చేరడం కొసం వారిక్కడ ముకుని నమ్మ తమించు అంటూ దిగ్గొడున్న వాళ్ళి కౌశ్యమిని, పడడం తప్పి. ఇది ఊహ అననిమాట నిజమే అయినా ముగిసి లేసంగుల దీన్నే ఆ పెరిట నిలుచుకోవచ్చు. ఎది ఎమైనా మొత్తానికి ప్రతి సినిమాలోనూ వచ్చే ఈ ఏర్పాటుకు ఇందులో తోడినీ కథ కొత్తిది. ఒక విలక్షణ సినిమా హృదయంగా మారి చిత్రం తలపెట్టినది. మరుక్షణది. తాపీ చాణక్య సాంధ్య స వేగంగా పరిగడుతుంది. ఎటొచ్చి తాపిరు, వేగంగా దొరుకున్న చక్రంలాంటి - ఉన్న చోట ఉండేదానికి హఠాత్తుడే మంజులు పరుగులాటిది. పయన దర్శకుడూ, హఠాత్తు

నటులూ విహించారు. ఒక లేటు జడ్జి గారికి ఇద్దరు కుమార్తెలు. రాజములోచన లోటి లలితా, పాపిత్రిలోటి సరళి. వాళ్ళిమ్మగారు, ఆ పిల్ల ఇంటికి ఆధికారి కాబట్టి ఓపెన్ కాలువాకప్పుకు గంభీరంగా ఉంటుంది. పెద్దపిల్ల లలితను తాపీల్లాడు గానే కుమారుడికిచ్చి పెళ్ళిచేయాలని, లేటు జడ్జి గారు, కథాంధం వాటికి చెలామణిలో ఉన్న పెద్దలూ నిశ్చయిస్తారు. లలితకు ఎంతో రెండు రీళ్ళి తరవాతి దాక్టర్ 'బా.య్య'ని చూసే వంతు పెళ్ళిమీద ధ్యానే ఉండదు చూడక అతిన్ని చేసుకో వానుకుంటుంది. పట్ల గార్లెన్స్ లో పట్ల దూయెట్టు పాడుతున్నా తనమనసులోపాట తిరికి చెప్పకుండా సుబ్బగా ఉంచి, మహారథం వేళికి పరారీ అయిపోతుంది. పెళ్ళివారు ఇదేమని కోపగించుకోవరకు, చిన్ని మాతురు పాపిత్రి, కాబోయిన ఆక్క మొగుట్ల తిక్కేటకుని మాట దక్కికుంటుంది. తాపిల్లాడుగారి అబ్బాయి జగ్గయ్య, తప్పి వాయిస పెళ్ళి మాతురు మీదనే పగబట్టి, సురిపెట్టి ఆమె కాపరం ద్వంసం చేయ చూస్తాడు. లలితకు భర్తకు వాళ్ళి స్త్రీ త్యాగత్రయము అవసరం ఆ సేవిషయం పై

నానుకులు నూతన, రాజ్ కపూర్. ఉన్ సఫ్ చిత్రానికి దర్శకుడు మోహన్ దే గల్ స్క్రీన్ పే రాసిపెట్టాడు, ధర్మకత్వం చండర్ సెగల్ నిర్వహిస్తాడు. సంగీతం మనమోహన్ సమకూర్చుతారు. ఫోటో పీడ్యుయోకు రచయిత ఇందర్ రాజ్ ఆనంద్ దర్శకుడు, సంగీత దర్శకులు కల్కాలోజీ ఆనంద్ జీ.

లలితకళానికేతిక (రాజమండ్రి) వ్యా కొత్తపరిపరంపంగా అబ్బాయి రెండోవారంలో కళాకారులకు సన్మానాలు జరిగాయి. ఎడమనుండి: నటుడు రేలంగి, అగ్రతరహా చిత్ర రచయిత సోమంచి యజ్ఞన్న కౌస్త్రి, 'ప్రసిద్ధిరంగనల నటుడు గండికోటజోగినాం, నాట్యకౌస్త్రి ప్రవీణుడు నలరాజు రామకృష్ణ, నటుడు రమణారెడ్డి; సన్మాన సంఘం అధ్యక్షుడు బచ్చ సత్యనందం.

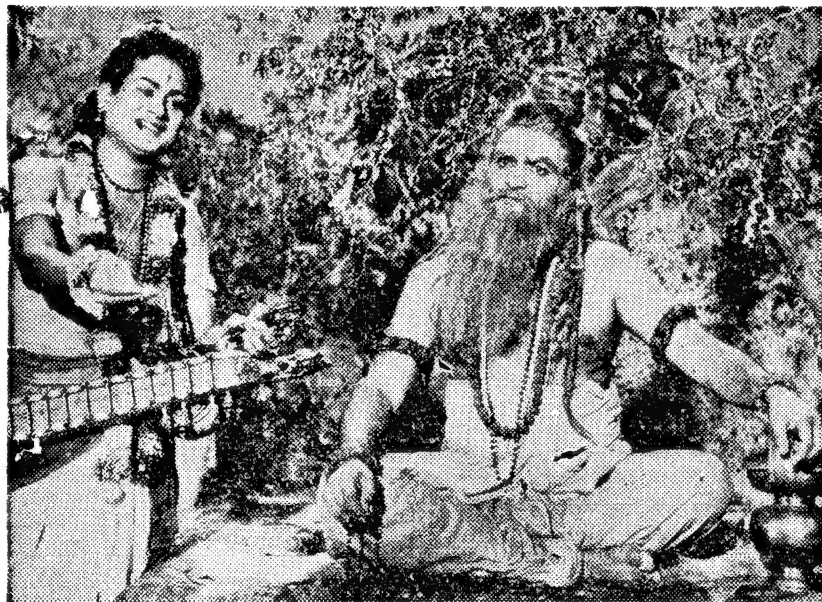

వార్తాపరిణం

కథ కమామిషూ పూర్తిగా ముందర రాసి ఆటే పెట్టకొని, చక్కనిక మూలెల్లో చిత్రం తీసివేసే పద్ధతిని మన్నించే నిర్మాతలలో అగ్రగణ్యాలు సుందర్ లాల్ సహతా, టి. అశ్వత్థినాథ యణ. శ్రీ ప్రొడక్షన్స్, రాజశ్రీ ప్రొడక్షన్స్ల కేరిట విరింతిహారు తీసిన చిత్రాలు జయం మనదే, శ్రీ అసనూయ, వంచినవసుకు మంచీగోజులు, శిభాష్ రాముడు ప్రజాదరణ పొందాయి. ఇప్పుడు విజయచిత్రం శాంతి నివాసంను మొవ్వు దువం పండుగ నాడు ఆరంభించారు. సంగీతానికి విడుదల చేశాడానికి కార్యక్రమం వేసుకొన్నారు. దర్శక నిర్మాత ఎస్. ఎమ్. శ్రీరాములు నాయుడు ప్రారంభోత్సవం జరిగారు. బి. నాగిరెడ్డి. పి. ఫుల్లయ్య సి. ఫుల్లయ్య, ఎన్. టి. రానారావు, వచ్చిపట్టాభినందనలు తెలియతెలియచేశారు.

ఈ చిత్రంలో ఎ. నాగేశ్వరరావు ముఖ్య పాత్ర న్యాయస్థున్నారు. నాగయ్య, రేలంగి కాంతారావు, రమణారెడ్డి, కె. వి. ఎస్. శిర్క, రాజసులోదన, నూర్య కాంతిం, నేనిక, కృష్ణకుమారి, సురభి బాలసరస్వతి, హేమలతి మొదలగువారు పాల్గొంటున్నారు. శాంతి నివాసం ఒక తమిళనాటకానికి అనుకరణ, తెలుగు నాటకం (పాలకుమ్మి పద్మరాజు) ఆంధ్రలో చాలా వోల్ల ప్రదర్శించబడింది.

ఇప్పుడు విజయచిత్రానికి సముద్రాల జూయర్ కథను రూపొందించి మాటలూ పాటలూ వ్రాస్తున్నారు. మంచి మనసుకు మంచిగోజులు, శిభాష్ రాముడు చిత్రాల తీసిన సి. ఎస్. రావు దర్శకత్వం నిర్వహిస్తాడు. 'చాయాగ్రహణం కమల్ ఘోష్. సగీంతం ఘంటసాల.

శ్రీ రామాఫిలింస్ వారి 'ధ క్త అంబరీష'లో వల్లంనరసింహారావు, రంగా రావు.

(సంసారులు దాస్సులు చేయవచ్చా?) వాద ప్రతివాదాలు జరుగుతున్నందునల జగ్గయ్య రాకపోకలు, దాకగులూ భాగ్యశ్రీలంపట్ల అపొహలకులిగిస్తాయి. ఇద్దరూ వేరైపోతారు.

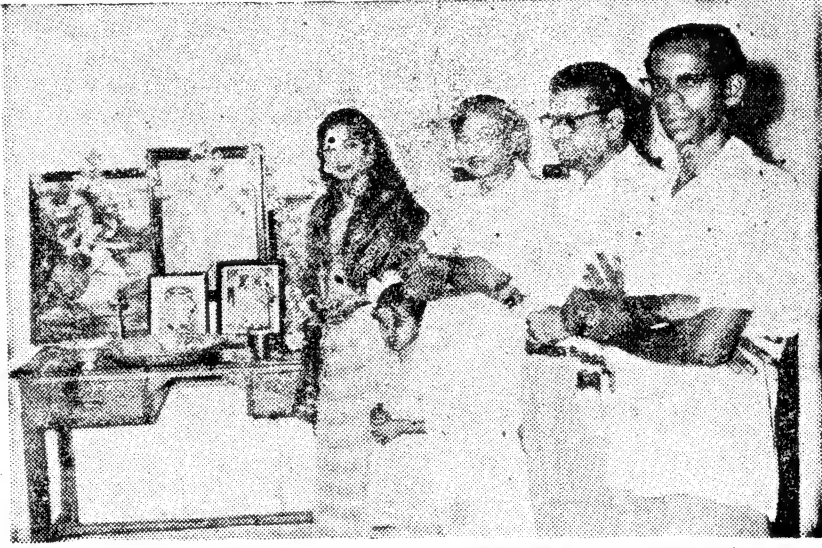
భీరకు నచ్చచెప్పి, నిజంచెప్పించి ఈ అపొహ తొలగించే బాధ్యత సరళమీద ఉంటుంది. అతిగాగు చండేశాసనుల అయి ఇల్లు కదలకప్పుడవల ఆమె ఏ సాహసాలూ చేయలేక పోతుంది. అంగుళుల కాంపాండర్ రేంగి మాగువేమాల వేస రాజసులోదన (లలిత) చేతివేయించి కథనో కొలికితెస్తాడు. ఆవేళికి, ఖాసీ కేసులూ, లాగీ సమాదాలూ, రైలు ప్రయాణాలూ ఆగుకుని సమస్యను పష్కరిస్తాయి. జగ్గయ్య తమిళ చిత్రాలలో శివాజీ గణేశన్ల పెప్పి పెప్పి కకలువేసి, వాడవుడే చేసి లలిత మహాపతిచే ఆనీ, తన తలి అనీ (నిజంగా కాదు) నేవతి అనీ భాగ్యశ్రీవతి అనీ ఉద్దోషిస్తాడు. సావిత్రి కూడా తమిళ చిత్రాలలో కన్నాంబమల్లె గుద్ది మైన సంభావనలు చెబుతుంది.

సన్నివేశాన్ని ఉన్యభరితం చేయడానికి ఇంకా అతిశయోక్తు పద్ధతిలో భూతివంకింద పెట్టే మాసికే ప్రేక్షకులకు హత్తుకుంటుందిని సినిమావారు అంటారు. ఈ చిత్రంలో ఇదేకొక, మొత్తంమీద అన్ని పాత్రలూ ఈ శిల్పంలోనే రూపొంది తిరిగి యని పోచింది.

దాన్నిబట్టే ఆయాపాత్రధారుల వలన కూడా అంగుళు తగ్గవిధంగానే "ఆత్మంతిసమర్థంగా" పోగింది. ఒక్క బాలయ్యకుటుకు తోణుకూ బెంకూ కేకుండా సమీకంగా నింబజీ మాట్లాడాడు.

సక్కుబాయి మార్కు కోడలుగా నటించి

చడం సావిత్రికి పూర్తిగా నచ్చిపట్టు తోచదు. కథ బలీకుం కొట్టి కోరుకుంటున్న హీరోయనులా వ్యవహరించినదామె. పెగుహల్లు, కొత్తగా ప్రాణానికి హాయిగా ఉన్నాడు. నూర్య కాంతిం అత్తగారి ధాటి నిజానికిమితిదాటిపోయినా, ఆమెహడావుడి, రేంగి నటన ఈ చిత్రాన్ని ఉత్సాహంతో నింపివేశాయి. ఇదీ, కొత్త పెళ్ళికుతుకుల్లో భీనంగదిలో పాటలుపాడుతూ దాస్సులకు వడిగట్టడం, సావిత్రికి కొండంతపనుస్యవేలిన పక్షపుడు ఏంపాలుపోక ఏడుస్తూ పాట పాడడంవంటి సరికొత్త పాత గమ్యతలు చక్కని వినోదం సహకూర్చుతాయి.

శ్రీ నాట్యభారతీ ప్రొడక్షన్స్ వారి కొత్త చిత్రానికి విజయనగమినాడు ప్రారంభోత్సవం జరిగింది.

(5 వ పేజీ తరువాయి)

ఇవన్నీ ఆములు ఒకగుతగా? ఇప్పుడే
మరిచి చదివండి? మా ద్వారా చచ్చే
వారంతా పారంభించి, వారు వారు
మానం పాటిదాం.

నేనూ - నా కథలూ

కొందరు కథలు, నాటకాలు, నవలలు రాస్తారు. ఇవిచూసి కథలు నాటకాలు, నవలలు ఇలా ఉండాలని మరొకొందరు కూచొని స్కూటాలు కట్టతారు. అవి ఉల్లంఘించి కూడా, కొందరు కొత్తరికం రినజాలు చేస్తారు. ఇవి కూడా దృష్టిలోకి తీసుకొని ఇంకొందరు మళ్ళీ నియమాలు రాస్తారు. నజీన సాహిత్య చరిత్ర ఇది.

ఆరిస్తాటెల్ అదంలాంచి మాసి
షేన్స్వియూని కాదన్న విమర్శకులు,
కీయ్యును షేర్ని ఆడిపోసుకున్న ఉత్తి
రాది విమర్శకులు నవ్వులపాల
పోయాయి. విమర్శకుడు ముంగుకు
బోవని మాచుంటే, అతన్ని విడిచి ముం
గుకు పాతుంది పాపీత్వం. గతి వారం
శ్రీకృష్ణదేవరాయాం (౧) భాషావిల
యంబో కళానికెవ్ ఆస్తిర్యాం జరి
గిం నేను నా కథలూ అన్ని చర్చ
ఈ కారణంవలె మెచ్చుకోదగినది.
ప్రసిద్ధులవే భాషానికా గిరియితల సహ
కారాన్ని పొంది ఉంటే, నిర్వాహకు
యత్తిం పూరిగా ఎఫలమయ్యేది.

కథకుడు తన కథకు వస్తువును ఏ
విధంగా సీకరిస్తాడు? ఆ వస్తువును
కథగా నమలచడానికి ఎందుకు నిశ్చ
యిస్తాడు? అతని దృష్టి లో కథ అంటే
ఏమిట? కథలో శిల్పానికి సా
మ్యమున్నది ఏమిటి? నీతి శాం
తే కథ ద్వారా? లేక కథకి నీతి నీతి
అనిపించాలా? కథ ఒక జీవిత పత్రా
ని (పుస్తకం) చేసే చూడా? ఇది కొన్ని
ప్రశ్నలు. కొన్ని మాత్రమే. ఈ కొన్నిటికి
కూడా ఈ నాటి చక్కలో సమాధానం
అవుచులేదు.

పాలాన, కృష్ణానామకము (శి. జి.)

మొదటి తాను కథకుణ్ణి కావడాను. ఆపంతురి చెప్పడానికి ఆరంభం. కాలం అన్న పేర్లు. ఆపంతురి వాగు ముందే నిర్దాహకు లకు తెలిపి, చూద్దామని అంగీకరించకపోతే బాగుండేది. మిగిలి ఆపంతురితోలుకుడా కథాశిల్ప సంబంధమే వివరాలను ప్రస్తావించలేదు. శ్రీమంతులు నిజమేనని చెప్పి, రావుగారి భరద్వాజు. సింహరాజు లింగ మూర్తి. మొదటి, శ్రీమతి. దామి. శ్రీనివాసాచార్యుల పాల్గొన్నారు. కాగ్నానాని (శ్రీని. నర్సారావు) కందనపట్నం చేతాను. అన్నాలో వివిధ గునికి ఎన్ని పాత్రులతో ఇంకాలో ముగిసి కథకు మూలించుటకు పోవడంవల తాలోపాలి అనకాళం కలిగిందని నచ్చు.

[illegible][illegible][illegible]

రెండు సేలేండ్ల నాడు నల్లను కొండపై శాంతి, అహింస, అనేక
 వరసుధర్మాని శోధనకు విశ్వవిద్యాలయం నా కొల్వ 'సంఘసర్వ ప్రదీపి
 క'ను వెలిసిందినందుకు ఆచార్య నాగార్జునునికి 'ఇది మీకు పెట్టిన దాను'
 అని ఎంతగా కృతజ్ఞుడై వెల్లడించారో!

రెండు కేలేండ్రి అనంతరం మొన్న 12-న పోలీస్ అదే ప్రదేశంలో
'పంచశీలవక్త' ప్రధాని శ్రీ వెంకటాచల నాగార్జునస్వామిగారి చూపిస్తూ
ఒక వృద్ధకాగ్నికుడు 'ఇది మీరు పెట్టినదీనా' అన్నాడు.

అనువాద విజయవాడలో ఒక బహిరంగసభలో ప్రసంగిస్తూ ప్రధాన
మంత్రి ఆస్పత్రికాస్థికుల పేరును చూడటం పునఃస్పృహని 'నేను ఆ
మాటలు విన్నప్పుడు గర్వింపాను' వివరము ఉపసూయించి ఇట్టి నీచాను
ఇక్కడ లక్కడ వెలిసిందివాడనైతే నేను ధవ్యం ఉను. నా జీవితానికి
కావలసింది ఏముంది?

జీవితమంతా జ్యోతులు వెలిసించడమే - అని ఆర్కే నేయడం కాదు.

పరస్పర ద్వేషానికి కారణం అని ముగ్గుతున్న ప్రపంచంలో 'శాంతి జ్యోతులు' వెలిగించడమే మానవ కర్తవ్యం. అప్పుడే మన జన్మలు చరిత్రార్థం అవుతాయి అన్నారు.

స్నేహలత

(13వ పేజీ తరువాయి)

మామగార్ని అవ్వాలి. మరి నాకోరక తీర్చి
స్తావా?" అన్నాను.

"అంతే నీవు చేశ్యం వాకర్లం అవటంలేదు."

"అంతే విమోచనం. నాకు పుట్టేకూడర్ని
నీకొచ్చిగా చేసుకోవాలి" అన్నాను
వత్సకు.

"అయ్యో! ఎలాగా! మాకోరక మాట ఇచ్చే
కావే! అది వక్కపేనా నీకు దొరికినకోరిక.
ఇంకేదయినా కోరుకో. అయినా అంత
తొందర ఏమిటి? ఇంకా నీకు పెళ్లి కా లే
దుగా" అంది.

"కాలేదనుకో. ఎందుకై నామంచిది,
ముందే మాట పుచ్చుకుందామి. ఈ వారం
ఒక మ్యూజిని మాడడానికి వెళుతున్నాను.
చాలా బావుంటుంది. మూడు వంతులు
పెటేరి అయిపోనవ్వు. ముందుగానే నీవ్వర
మాట పుచ్చుకుందామి వచ్చాను. వానీ తీసి
వారి పుట్టే బాబుకి చేసుకంటావా?" అని
అప్రయత్నంగా అడిగేశాను.

సంధ్య మొహం నీగుతో ఎర్రబారింది.

"చా! ఏమిట వేశాకోరం! చేసుకోక
పోతే మా ఇంటికిరావా? అయినా ఎప్పుటి
సంతోకదా. అలా చిద్దాములే" అంది.

ఇలా మాట్లాడి నేను ఇంటికి వచ్చేశాను.

నాన్నగారిదగ్గరనుండి వెంటనే బయలుదేరి
గమనమని తొలిగం నచ్చింది. మర్నాడు
ప్రాణిశైలికి సంధ్యకి చెప్పి వెళ్ళిమని
వచ్చాను. కాని ఇంట్లో ఎక్కడా లేదు. ఒక
నాకగ నిలబడివున్నాడు. ఎక్కడికి వెళ్ళా
రని అడిగాను. ఆయనగారి తండ్రికి చాలా
ప్రమాదంగా వుండింది ప్రాణిశైలిని
వచ్చాను.

నీ నేను యింటికి తిరిగివచ్చి పామాను
నీ నీవుని గుఱానబయలుదేరాను. నేను అను
కున్నట్లుగానే పెళ్లి చూపులకని చేరి
పోయింది. పతి పెళ్లి పిల్లనుమాకాను. చాలా
బావుంది. కోరికలును. చాలా నాజాకుగా
వుంది. కాంతిశంత మన ముఖం. బంధువు
చాగుగం శిశిగం. అంతలంతి చెక్కి గుఱు
సాంగర్యం. సాకుమాగ్నిం ఆమె సాకు. ఆ
కన్నులగం నండి ఆమె సునయ్యం తంకి
చూస్తున్నది. నిజంగా నేను అద్భుతం
దేని అనుకున్నాను. ఆమె నాకోరక కావో
కుండిదా అని అందంగా వుంపలేదు.
ఎకనగూనినా ఆమెను అలాగే వస్తాను.
నేను శిశి పితుంవన. సంధ్య స్నేహితురాలు
శిశి. మమేక కే మనని అనుమానం
గర్విం కాని ఎప్పుడూ సంధ్య ఈమె
పూర్తిపేరు చెప్పలేదు. ఎంక అని దాడికి

'AKCO పాకో స్టా-స్పిడి, కోల్డ్ డ్రాఫ్ట్ లో, కూడి అయిల్ ఇంజనులు

—: ప్రత్యేక లక్షణములు :—

పనిచేయు ప్రారంభించుట తేలిక

అక్కున ఇంగన బుచ్చు

క్రిమి మెన నడక

దిల్లమ్మని రాజులు

ఎక్కువ మన్నిక

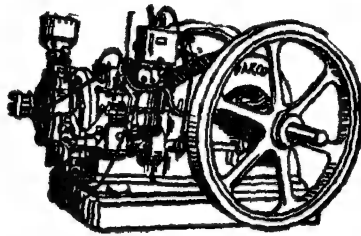
అగ్నితంగా పనిచేయును

కాస్ట్ ఫ్యూయల్, ఇంజన్ పరికరములు

మద్రాసు అండ్, కర్ణాటక, కేరళ రాష్ట్రములకు ఎక్స్.ఎం.

Grams: "LAMP" K. S. SHIVJI & CO., (Estd. 1903)

Phone: 3617 పాస్టు బాక్స్ నెం. 5, 178 79 (బాజ్యో, మద్రాసు-1.

హ్యాలెట్స్ మిక్చర్ ఆహారం తిన్నతరువాత కళ్ళ

అజీర్ణము
కడుపునొప్పి

చిరముగా నివారించును

చేతి ఒక బుడ్డి
ఎప్పుడూ తినుకోండి

ప్రకటించినకపోవడం, మానసిక
అందోళన జీర్ణవయవమును పిదపవర;
అజీర్ణమును ఆహారం తిన్న వెంటనే
కడుపు నొప్పి కలిగించును.

హ్యాలెట్స్ మిక్చర్ తిన్న ఆహార
మును కలిగించి జీర్ణవయవమును సహక
రించును. కడుపులో మంటను వట్టిచే
అప్తమంతుండి రక్షించి కడుపునొప్పిని
అతి క్రమముగా నివారించును.

ప్రపంచమంతటా 80 ఏళ్ల బట్టి డాక్టర్లు
శిశువుల చేస్తున్నాడు.

ఏర్పించు: హ్యాలెట్స్ మిక్చర్
ఏర్పించు బొట్టకు సంబంధించిన అన్ని జిద్దు
లకు శ్రేష్టమైన నివారణ. రెండు మూడు
చుక్కలు, వెంటనే ఉపశమించును.

అజీర్ణ విరేచనములకు నల్లమందు కలి
పిన హ్యాలెట్స్ మిక్చరును వాడుదు.
హ్యాలెట్స్ మిక్చర్ నల్లమందుతోను
నల్లమందు లేకుండాను కూడ లభించును.

హ్యాలెట్స్ మిక్చర్

ఎ. జి. హ్యాలెట్స్ & సన్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

86/A నయనయ్య నాయక స్ట్రీటు, మద్రాసు-2

కే.కె.

★ పుష్పించిన స్నేహాలత ★

ఆఖరిమహారథం సరిగ్గా పదిరోజులు పంథ్యకి ఆహ్వానంతో పాటు ఉత్తరంరాసి పుండలం కలసి, అదే మహారథానికి తిప్పుకుంటే రమ్యమని రాశాను. పెళ్ళి మా నివాహం నిశ్చయించారు. నేను రాజుని కనీసం గ్రీటింగ్స్ కూడా రాలేదు.

ఒక వేళ వాళ్ళ మామగారికి చాలా యన్ గా వుండేమో ననుకున్నాను. శిశిరూడ పీఠమీద చాలా పరధ్యా గావుంది. తగువాతి అజగితే షా? తనప్రియమైన స్నేహితురాలు రాలేదని సంగీటింగ్స్ కూడా పంపలేదని. నేను

అందమైన అమ్మాయి—మొరటు మృగం

అనగా అనగా ఒకప్పుడు... ఒక మృగం అందమైన ఒక అమ్మాయిని ప్రేమించింది. ఆ మృగం స్వయానా ఎంత వికారంగా ఉన్నా, మధురమైన పరక స్వభావం కలది. అమ్మాయి కూడ మృగాన్ని ప్రేమించిందని ఎవరైనా చెప్పగలరు.

అమ్మాయి తల్లి ఎంతగానో విలపించింది. "మృగమా నా అల్లుడు? నా కెంతమాత్రం ఇష్టం లేదు" అని వెక్కి-వెక్కి ఏడ్వడం మొదలుపెట్టింది. "అడుగో! విన్నో! ఊరుకో. ఊరుకో" అన్నాడు భర్త. "ఊరుకో, ఊరుకో" అని అక్కడ కూర్చుని బాగానే అంటారు. మీవల్ల ఏమీ

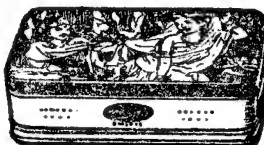
ప్రయోజనం లేదు" అని భార్య వినుతుంది. ఇది జరిగిన తరువాత ఆ మృగం ఒక నాటి సాయంత్రం ప్యారిస్ మిఠాయిల బహుమతి టీన్ తీసుకవచ్చి, కాబోయే అత్తగారికి సమర్పించుకొంది. మిఠాయిలన్నీ ఆమె ఏమీ మిగల్పకుండా, అప్యాయంగా తిన్నది. మనసు మారిపోయింది. భర్తవారికి తిరిగి "ఎమండీ! చూడారు! బాగా ఆలోచిస్తే. మృగం ఏమంత చెడ్డదిగా అనిపించడం లేదు. మంచి అభిరుచి కలది కూడ" అని ఆమె అన్నది.

తనకు తెలుసు నన్నట్లుగా ఆమె భర్త మందహాసం చేస్తూ తల ఊపాడు.

PRS : 581

నీతి : ప్యారిస్ మిఠాయిల బహుమతితో వివారు ఎల్లప్పుడూ ఇతరులను సంతోషపెట్టవచ్చు

ప్యారిస్ మిఠాయిలు ఎంతో రుచిగా ఉంటాయి. పరిశుద్ధమైనవి. పుష్టికరమైనవి కూడ. అవి విరిగిగాని, రు 1.75 నుంచి రు 5/- వరకు అందమైన సగిషీ డబ్బాలలోగాని లభిస్తాయి.

శయోరి : ప్యారిస్ కన్ పాక్షనరీ రిమిటెడ్. మద్రాసు

—తురాయి పేరు అడవి అడవి మర్చిపో
అన్నీ సక్రమంగా జరిగిపోయాయి.
లవులేకపోవటంవలన తిరిగి వచ్చే
శిశుని తర్వాత పంపుతా నన్నాడు.
చెల్వినది తిరిగిరాగానే సంధ్యయిం
న ను. కాని అప్పటికి వాళ్ళు
న. తరువాత సరిగ్గా నెలరోజులకు
రేపువన దనగా సంధ్య ద్వారక సాయం
వెళ్ళాను. వాళ్ళు పూరునండి తిరిగి
వచ్చిన గాని. ఎక్కడికో వెళ్ళారని
చేతి తిరిగిరారని చెప్పాడు వాడు. సరే
గా సత్యమేతంగా రావచ్చునని తిరిగి
పోయాను. ఇంటికేవచ్చి ఎప్పుడు తెల
గుతుందీ అని చూశాను. అతికి పంపిందీ
రింది. గబగబడెన్ను చెడుకుని
దేరాను. వా ఆదృష్టంకొద్ది ఆవేశ
న కర్రకున్నాను. సరే ఫాట్ ఫారమ్
కొని క్లీవర్ లోకి వెళ్ళాను. అనుకో
గా అక్కడ సంధ్య కనపడింది. “సం
!” అని పిలిచాను. వెనక్కి తిరిగి
సింది.

“ఎన్నోళ్ళకి చూశాను సంధ్యా! మీ
మగారు కులాసాగావున్నారా? ఎప్పుడు
వచ్చాను మీరంతా” అని అడిగాను.

“మందర కంఠాచ్యుతేపన్న, గీటిం
గుక్కుడ పంపలేకపోయాను. మేము నిన్న
మార్నింగ్ వచ్చాము. మామగారు కులా
సాగా వున్నారు. ఇవాళ ఈ ట్రేయిన్ లో
చాళికి వస్తోంది. వెళ్ళి యిండిట.
నేను వెళ్ళలేక పోయాను. శిశుని చూడా
లన్న ఆత్మతొడ్ది పరిగెత్తుకు వచ్చాను.
సవ్య విపనిమిది వచ్చావు?”

“ఇవాళ మా క్రిమితిగూడ ఈ ట్రేయిన్
లో వస్తోంది. నాయంత్రం మీ యింటికి
శిశుకు వదా మనుకున్నాను.” అని అంటూ
చాళికి వెళ్ళి కొట్టాడు. ట్రేయిన్
ని ఆగింది. సంధ్య ఒక వేపు పరిగెత్తింది.
గూడ జనాన్ని తోసుకుంటూ కంపార్ట్
మెంట్ వెళ్ళుతున్నాను. కలగంటు
న్నానో నిజంచూస్తున్నానో తెలియలేదు.
సంధ్య, శిశు ఒకరిచేతులు ఒకరుపట్టుకుని
వచ్చాడు మంటున్నారు.

“శిశు” అన్నాను.
సంధ్య ఆశ్చర్యంతో అంటులేదు.
“అనుకోని సంఘటన కదూ గోపాల్!”
అంది.

“అయితే మా అబ్బడు ఏడి?” అన్నాను.
మా శిశువులు సిగ్గుతో ఎఱ్ఱబారింది. సం
ధ్య: తోసుకుని అంటులేదు.

“ఎంత దొంగవి నువ్వు! చెప్పనైనా
నా.”

“చెప్పటానికి ట్రేయిలేను సంధ్యా! పరి
తున్నా అలా వచ్చాయి. సంధ్యా! నా
శిశు, నీ శిశు ఒక్కజే. ఆశ్చర్యం కదూ!”
అన్నాను.

“అయితే నేను భయపడ నక్కలేదు.
ఇద్దరినూ చూచుకుంటాను. ఇంక మిగతా
పనితా మా శిశు. ఏం ‘శిశు’ ఏమంటావు!
తొందరగా కొడల్చియ్యాలి” అంది.
శిశు ముఖపద్మం మరొక సారి సిగ్గుతో ముకు
రించుకు పోయింది. అందరం ఫక్కున

నవ్వాము.
నామాను యింటికేపంపి తిన్నంగా అంద
రము సంధ్య యింటికి వెళ్ళిపోయినాము. ఆ
రోజు నిజంగా జన్మలో మరపురాని రోజు.
శిశు, సంధ్యల స్నేహాల తీగెల్లి వెనకేను
కుంది. ★

“యత్రాకృతిః తత్రగుణాః”

[51-వ పేజీ తరువాయి]

గానే నాగుండె గుడ్డలునుండి! ఏమన్నా
అంటుండేమానని భయపడ్డా “ఏమండీ
మా శ్రేణుడును పిక్కికేకి పంపిస్తారా?”
అని అడిగాను. ఆమె నన్నెంతో ఆప్యాయంగా
అవ్వనించి మా స్నేహితురాలు
వెళ్ళినిచెప్పినా “ఈ వయసులో ఉన్న
వాళ్ళకు సరదాలు లేకపోతే నాకుంటాయా?
ఈ ఒక్కరోజు వంటా నేను చూశా
గలనులే. నువ్వు తప్పకుండా వెళ్ళిమ్మా!”
అని బలవంతించేసి పిక్కికేకి కొవలసిన
సామానున్నీ తానేసరి కొడలిని పంపిం
చింది. కొడలిమీద ఆమెకున్న ఆప్యాయత
ఆదిరణ మానూంటే “ఫీ! ఈమెనుగురించి
నేనెంత ఆహ్లాపదాను!” అనిపించింది.
ఆమె బాహ్యకృతి వికృతమైనదైనా ఆమె
హృదయం అమృతితృప్తిమైన దనుకు

న్నాను అప్పుడు. అప్పటినుంచి ఆకారాన్ని
బట్టి గుణగుణాలను నిర్ణయించుకోటం మాను
కున్నాను.

చందనపు బొమ్మల్లాటి కొడళ్ళను తెచ్చు
కుని కొడుకుకు ఎవబాటై కుమిలిపోతున్న
తలదండ్రుల్ని, కయ్యానికి కాయదువ్వి
కుటుంబాన్ని, సరకతుల్యంచేసే గుండరి
మణులను, ఆందాన్ని ఆధారంగా చేసుకుని
అనేక సంపారాలను మట్టిపాలుచేసే నవనాదీ
మణులనూ, చిరునవ్వు చిలకరిస్తూ హృద
యంలో వివరించువులు గిలకరించే ప్రేమ
పురుషులను కలియగంటా కొల్లలుగా
చూశాంటాం.

విదోఒక సందర్భంలో మహాకవి భకభూతి
సాందర్భం సద్గుణాలు మేళవించి ఉన్న
వ్యక్తిని చూచి యత్రాకృతిః తత్రగుణాః
అని ఉండవచ్చు. అంతేకాని సర్వత్రా ఇది
వర్తిస్తుందని ఆయనభావం కాదు. ★

1959—మా స్వర్ణోత్సవ సంచత్సరము

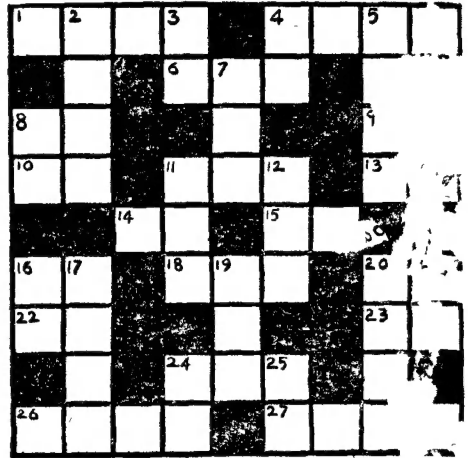
సౌందర్యసాధన
రహస్యము

విజయాకెమికల్స్..... మద్రాసు-7.

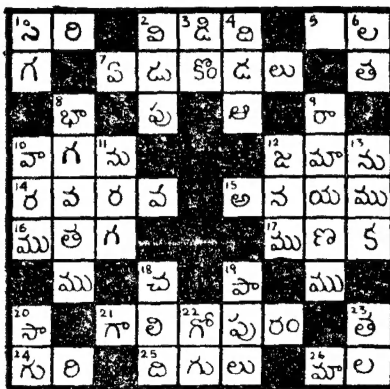
ఆంధ్రపత్రిక గణనిడిర ము

అడ్డం ఆధారాలు

1. అంతే భేదంతో శిష్యుడు వస్తాడు.
4. నూతులో ఉంటూ ఆకాశం ఇంతే అనుకు నేది.
6. రాముని చుట్టం.
8. 8 నిలువు వెళ్ళటానికి ఇది వెయ్యది.
9. ఇది పోసిన పిట్ట తెగవాగుతుంది.
10. తెలుగు వృత్తి.
11. మాపళ్ళే మాకందం అనే చెట్టు.
13. సంరంభములో త వలచినది.
14. కె జారు తనలో దాచిన చక్రవర్తి.
15. డేవ్ డేవ్ మని మోగేది.
16. ఆరాటముతో కూపి తీయటం.
18. చెల్లా చెదరేంది అడ్డ.

3-వ నుడికట్టుకుజవాబులు

20. భామ! జాగే! అనుటలో విశేషం.
22. ఒక జిల్లా బాస ఇంకో జిల్లాకు ఇలా ఉంటుంది.
23. తెలుగువ్రతము.
24. వికృతి పేరు.
26. ఇది ప్రాకేదీ, ఎగిరేది కూడాను.
27. అష్టాంగ యోగంలో రెండో నిబంధన.

నిలువు

2. కదిపితేనే పట్టుకుని కుడతాయి తేనే టిగలు.
3. మాసిరా అంటే రాసి మాసేది.
4. మంగుడిలో వైద్యానికి పనికొచ్చేది.
5. స్వప్నం వరంలాంటి ద మకుం లే త తైరపాటు కలుగుతుంది.

7. ఎరని పువ్వు.
8. అప్పుడప్పుడు చేసు మేసేది.
11. విష్ణుమూర్తి కుమారుడు.
12. పూలదండగల తలలో కృర్థం గా ఉండేది.
16. ఆచూసము లేకుండా దాని దొరుకు తుందా?
17. "నారీ నారీ నడుమ మురారీ" ఉండి చేసే వాట్లం.
19. కొనుక్కున్న సేకరుడు.
20. మనుచరిత్రంలో మనసును రంజింప చేసే నాయక.
21. నిజాము సంస్థానంలో ఉన్న కాలం
24. తినగా తినగా యిది తియ్యగా ఉంటుంది
25. రామునితో కలిసివున్న బుష్టి.

కథావిశేషం

రచన : వి. ఆర్. భవరాజు.

ప్రకాశకులు : వి. ఆర్. భవరాజు, కాకినాడ. వెల రు 1-4-0 పేజీలు 132.

ఇందులో 6 కథలున్నవి. ఇది కొత్త రకమైన రచనలాగా వుంది. గమనించాల్సింది ఏమంటే ప్రేమ, ఎవరో ఎవర్నో తీసుకొనిపోవడం, పెళ్ళిచేసుకోవడం, లేకపోతే ప్రాణాలు తీసుకోవడం ఇటువంటి కథలు లేవు. ఈ పుస్తకంలో సంసార పక్షమైన కథా వస్తువును నీవొకటి నవ్వొచ్చేట్టుగా, హాస్యంకనవ:కుండా, సహజత్యానికి లోపం లేకుండా ప్రసాద గుణంగల శైలితో రాశారు.

"తెలులు కుదిరింది!" బలే బాగుంది. చదువుకున్నట్లైతే జొంక తిగుకుడు సమాధానాలు. ఎట్లా వుంటాయో శోధ సమాధానాలవల తెలుసుంది. కాని ఆ చదువుకొన్న తనంలోని అహంభావం, స్వార్థం అనేవి

త్యాగం, జీవార్యం వగైరాకు లాబడబావ చదువులో వనకబడినా, చివరకు బావనే చేసుకుంటా నంటుంది శోధ.

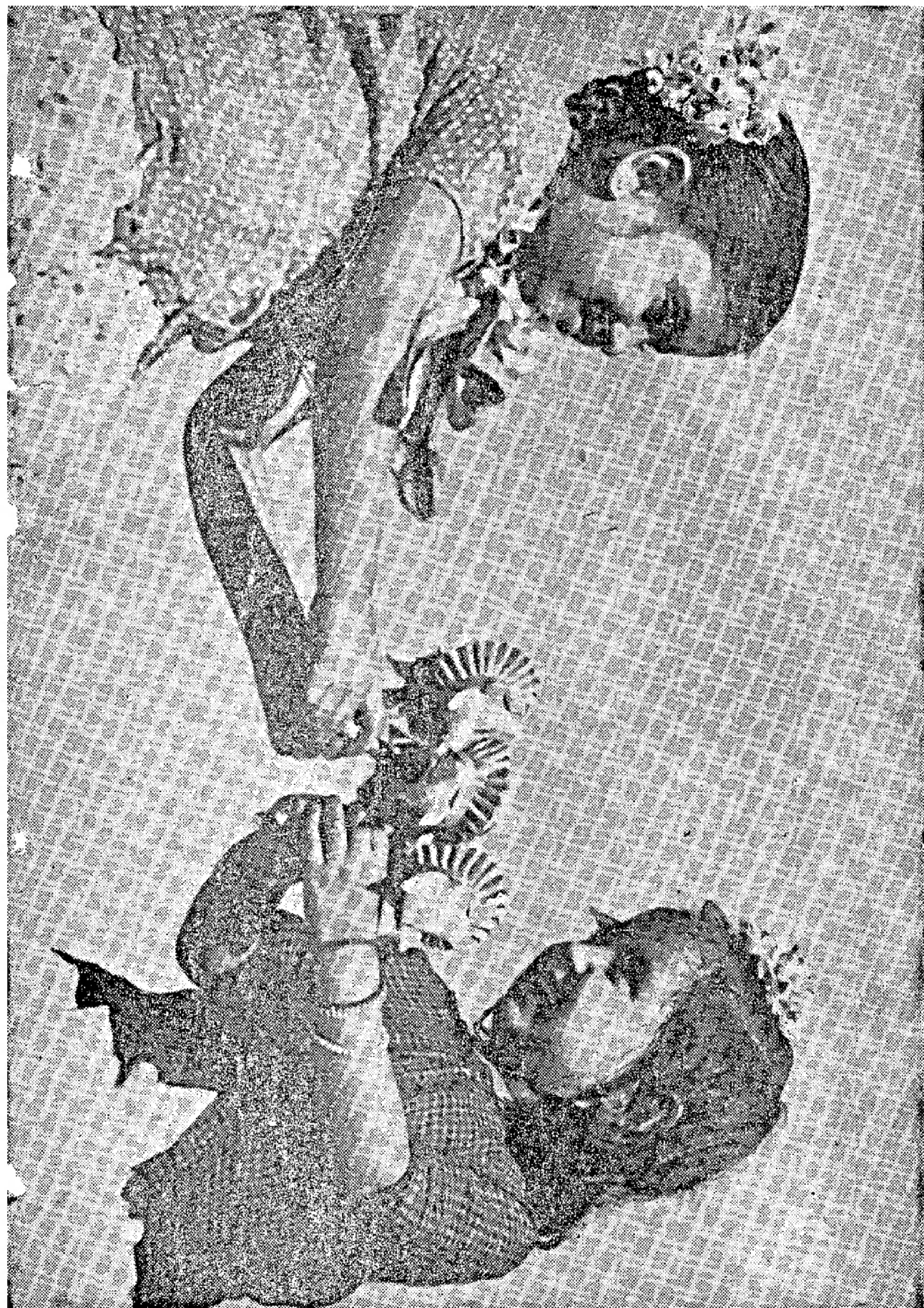
"చెల్లుతుమించవు!" అనేకథలో మాంసాహారమేమించిదని చెప్పిస్తూవున్న వాదించాలా చక్కగావుంది. ఆ తర్కంలోనే వుంది హాస్యం గాని, చమత్కారంగాని. "అములక్కొడ ముక్కల కేసే, నీపేట్లో అన్నం కేసే ఓ సారి చూడు. అందులో ఒక్కొక్కరింజా తిలికడుపున ఎంత ఆప్యా యంగావుంటే, ఎంత గారాబంగా పెరిగిందో ఈ వాటితో నీ పాపిషి ఆకలికి బలవ్వకపోతే ఒక్కొక్కరింజా... ఆలో చించావా?" అంటాడు వాదంలో. కుట్రాడికి గాబరావేసి చెమటలు కూడాపోస్తాయి పాపం, "సింహాద్రి మిద" అనే దానిలో మేమారు అంటారు. "దేముడుమీం నమ్మకం అనేది మనిషికి ప్రపంచానికి మధ్య తెర్...తుమించడు, వెక పగ సాధిస్తాడు" దజ్జాలనుగురించి చివరకు మానవుడు సంపద రూపాయ అజ్ఞానములు

లెక్క పెట్టుకుని తిర్యాక ముక్తిమార్గం ఆలోచిస్తాడనేవాదాన్ని రక్షిత్రేట్టుగా చిత్రిస్తారు.

"గయ్యాలియం"లో కొంతవరకు భార్యాభిరలమధ్య వుండే విపరీతవ్యూహ కలహాలు, బోటాటలు ఏకరువు పెట్టారని "శ్రుతి మించి రాగాన పడ్డదేమో"నని విస్తుంది చివరకు. ఏమంటే సాక్షాత్తు భిర్రను అతిని స్నేహితునిపెగుట ఇక్కడ చిత్రించినటు చెవులు పిండరేవోననే వూహ వస్తుంది. కాని కథ చదువుకొని ఆనందించకపోకు.

తెలుగులో హాస్యం వ్రాయుకుతూ చదవడానికి సర్దిగా చిన్న చిన్న కథలు రాసేవాని చాలా తక్కువ. వారిలో ముఖ్యంగా ముని మాణిక్యంగారు, మొక్కపాటివారు జ్ఞప్తికి వస్తారు. శ్రీ భవరాజుగారు ఆ రెండు లోకి రావడానికి అవకాశంవుంది. కొంత ఇటువంటివి—అందులో ముఖ్యంగా చిన్న చిన్నవి రాసి ఆంధ్రరచనకు మెగుగు పెగలరని ఆశించవచ్చు. ఈ కథల్లో హాస్యం నవ్వు, కథావస్తువు—అందరినీ ఆకరించేవే.

"రా. నూ."

నేడే చూడండి!

ప్రేమ... సాహసం...

ప్రొడ్యూసర్
శ్రీ సారథి
(హైదరాబాద్)

సావిత్రి · రాజసులోచన ...
రేలంగి · జగ్గయ్య · బాలయ్య పెరుమాళ్లు
సూర్యకాంతం నిర్మల

144